לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', י"א בסיון תשמ"ו, 18 ביוני 1986 / שנה מ"ג מס' 13065 / המחיר 73 אג' כולל מע"מ

קיסר — ללא נציגי התקשורת — יהיה היום אורח קריית־ארבע

מאת כתבנו לענייני הסתדרות

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, יהיה היום אורח המועצה המקומית של קרית־ארבע, יקיים שיחה עם ראש המועצה שלום ואך, ויקבל סקירה על הישוב והתפתחותו. ביקורו של קיסר הוא במסגרת הסיורים שהוא עורך לאחרונה בשליחות ההסתדרות בשטחים הכבושים במסגרתם ביקר במעלה־אפרים ובקצרין. הסיור בחסות מזכיר מועצת פועלי ירושלים ניסן הרפז, המטפלת בקופת־חולים המקומית ובמפעלים שביישוב. לסיור לא הוזמנו אמצעי התקשורת. קיסר עשה אמש באילת, באורח הספורט־יאדה ולא ניתן היה לקבל הסבר לצעדנו זה, בהיותו גם נציגם של אלפי פועלים ערבים.

„יש לי לב טוב; רע לנהוג בשיטת יקוב הדין את ההר" — גילה אתמול היועץ המשפטי לממשלה את צפונות ליבו לוועדת הפנים

חריש יחליט בפרשת ראש השב"כ עד סוף השבוע — ייתכן שיאסור על פירסום החלטתו

עומד להופיע ביום ו' בבג"צ בעתירת איש השב"כ רפי מלכה – ייתכן שיבקש דחייה נוספת או שימסור כבר במעמד זה על החלטתו ● אמר אתמול כי לאחר שיגבש דעתו ייוועץ בראש־הממשלה ובממלא מקומו וישמע הערותיהם ● „קיימת אפשרות תיאורטית שלא תיערך חקירה כלל, אך אחליט בהתאם לערכי הבטחון, החוק ועמדת קודמי בתפקיד"

מאת יצחק שור ובצלאל עמקם, כתבי „על המשמר" ודוד פרידמן כתב עתי"ם

בצאתו אתמול מפגישת היכרות עם חברי ועדת הפנים אמר היועץ המשפטי לממשלה, השופט יוסף חריש לכתבים הפרלמנטריים, כי עד סוף שבוע זה יגבש לעצמו את מחשבותיו ביחס לדרך הנאותה לטיפול בפרשת השב"כ. בראשית

(המשך בעמוד 2)

ניסיון של הליכוד לחסום את פיו של היועץ המשפטי לשעבר

הח"כים אולמרט ואיתן ותריסר משפטנים הגישו תלונות נגד זמיר

מנסים ליצור פרשה מדבריו ● אומרים כי הוא שמסר אתמול לכתבים בשם „חוגים המקורבים לפרשת השב"כ" מידע שקיבל תוך מילוי תפקידו בניגוד לסעיף 117 בחוק העונשין ● הגישו תלונה למשטרה ותלונה ליועץ המשפטי החדש חריש ● פרופ' זמיר: לא גיליתי סודות – הדברים שפורסמו לא היו מדוייקים ● תא הכתבים לענייני משפט: זמיר לא כינס הכתבים, היתה זו מסיבת פרידה שערכנו לכבודו – הוא לא שותף בקביעת הכותרת שנוסחה ע"י העתונאים בלבד

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת, אשר שילוני כתבנו בחולון ודוד פרידמן כתב עתי"ם

ח"כ מיכאל איתן מהליכוד ואתו קבוצה בת תריסר משפטנים הגישו אמש למשטרת ירושלים תלונה נגד היועץ המשפטי לממשלה לשעבר, הפרופ' יצחק זמיר, בדבר „חשד לעבירה לבאורה שבוצעה על ידו, בניגוד לסעיף 117 לחוק העונשין".

ח"כ איתן ועמיתיו טוענים במכתבים למפקד משטרת ירושלים כי פרופ' זמיר הודה אתמול כמי שעומד מאחורי הכינוי „מקור משפטי בכיר המקורב לפרשת השב"כ". מקור זה נפגש עם העיתונאים ואמר שלא יאפשר טיוח הפרשה. לדברי ח"כ איתן מסר זמיר את הדברים לעיתונאים ללא סמכות כדין משום שהוא השתמש בידיעה שהגיעה אליו בתוקף תפקידו כעובד ציבור, ולאחר שחדל מלהיות עובד ציבור מסר אותה שלא כדין לאדם שלא היה מוסמך לקבלה.

לפי סעיף זה בחוק העונשין דינו של מי שעבר עליו יהיה עד שלוש שנות מאסר.

תלונה לחריש נגד זמיר

ח"כ א. אולמרט (ליכוד) וגאולה כהן (התחיה) פנו ליועץ המשפטי החדש י. חריש והגישו תלונה על פרופ' יצחק זמיר. בפגישה עם הכתבים מסר להם זמיר פרטים סודיים, טוען אולמרט. הוא מסתמך על דברים שיוחסו לחריש, כי הדברים המיוחסים לזמיר גרמו נזק בטחוני חמור למדינת ישראל.

(המשך בעמוד 2)

פרשה בתוך פרשה: אולמרט נגד זמיר

ח"כ מיעארי נפגש עם ערפאת — במערך ובליכוד תובעים להעמידו לדין

בהודעה משותפת אומרים ערפאת ומיעארי כי ארה"ב וישראל אשמות בקיפאון המדיני — קוראים לדיאלוג של שלום בין הישראלים לפלשתינים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

ח"כ מוחמד מיעארי (המתקדמת) והכומר הישראלי ריאח אבו אל־עסאל נפגשו ב־10 וב־11 בחודש זה בתוניס, עם ראש אש"ף יאסר ערפאת וחבר עוזריו וקיימו שיחות מדיניות. אמש פירסם ח"כ מיעארי הודעה לסיכום השיחות. לדבריו זו היא הודעה מוסכמת עליו ועל ערפאת. קבוצת ח"כים מן המערך פנתה ליועץ המשפטי לממשלה וביקשה להסיר את חסינות מיעארי כדי שאפשר יהיה להעמידו לדין פלילי.

מיעארי וערפאת מאשימים בהודעתם המשותפת את ממשלות ארה"ב וישראל באחריות לקפאון המדיני, משום שהן מסרבות בעקשנות להכיר באש"ף ובזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתינאי. שני הצדדים, מיעארי וערפאת, איתנים בדעתם שכל הנסיונות למצוא תחליפים לאש"ף נועדו להכל בסיכויי השלום וסופם כשלון חרוץ. כן מוקיעים השניים את „נסיונות ממשלות ישראל ויורדן להצר את צעדי התושבים בשטחים הכבושים"

(המשך בעמוד 2)

מוחמד מיעארי

יאסר ערפאת

שחל: אין דרך לבטל תלונת זמיר למשטרה

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

„מרגע שהיועץ המשפטי הקודם הגיש את התלונה בעניין ראש השב"כ למשטרה — זהו הליך בלתי־הפיך ואין דרך חזרה. גם היועץ המשפטי החדש איננו יכול לסגור את החקירה" — זאת אמר אתמול שר־האנרגיה שחל, במסיבת עתונאים באשקלון בתשובה לשאלת כתבנו. לדבריו, המשטרה חייבת לחקור מרגע שנודע לה כי נעברה עבירה מסוג פשע, גם אם המתלונן ביטל את התלונה. לדבריו של שחל, קיימות שתי אפשרויות בלבד: או שהיועץ המשפטי החדש יורה להמשיך בחקירה, או שהממשלה תחליט על הקמת ועדת חקירה משפטית. „אם היועץ המשפטי החדש יחליט להפסיק את החקירה ולבטל את התלונה — הרי שלא יפעל במסגרת האפשרויות שבחינה משפטית".

גל סכסוכי עבודה במשק ערב מו"מ השכר ● עמוד 16

קול שבר וזעקה בהלוויית ספרי הקודש ● עמוד 3

אחר חצות

שריפה בקולנוע מוגרבי בת"א

שריפה פרצה בקולנוע „מוגרבי" ביום שלישי אחרי חצות. מספר מכונות כיבוי הוזעקו למקום. השריפה פרצה אחרי עזיבת הצופים בהצגה השניה. היקף הנזק עדיין לא ברור. כמו כן עדיין לא ברור אם מדובר בהצתה. למקום הוזעקו גם אמבולנסים של מד"א. (עתי"ם)

משא כלכלי שביר

„שמר" הוא התג המודבק בימים האחרונים על־ידי כל המתבוננים בחבילה הכבדה של תוכנית הייצוב הכלכלית, החוגגת, עוד מעט, שנה להולדתה. אך דומה, כי הבעיה אינה בסכנה של שבירת ההישגים שהיו עד כה על־ידי טלטלה וטיפול־יתר, אלא דווקא על־ידי אדישות והימנעות מהתמודדות עם המציאות הכלכלית, המשתנה ללא הרף. היא משתנה, ולכן אין הממשלה יכולה לנוח לה באפס־מעשה ובשלווה על זרי־דפנה מתייבשים, כאילו הכל כבר בכיסה. טוב עשה שר האוצר, משה ניסים, שזעק אתמול להזהיר מפני שאננות. המשק הישראלי הקטן פרוע מטבעו, וכאשר מתירים אותו לנפשו, למשחק החופשי של חוקי־השוק, ללא הכוונה ממשלתית רצופה, יחזור עד־מהרה לסורו ולכל שיגעונותיו, הטבועים עדיין עמוק בתודעתו ובציפיותיו. המאבק באינפלציה הוא משימה רצופה ומתמשכת ולא אקט של כיבוש חד־פעמי. אומנם פעמוני הרוטאציה המתקרבת מחרישים את אוזניהם של כל חברי הממשלה, אך ודאי מצויים ביניהם גם כאלה, שטווח ראייתם ודאגתם אינו נגמר ואינו מתחיל בחודש ספטמבר הקרוב.

אם המשק זקוק היום למהלך דרמאטי נוסף, שיבצר לא רק את השיעור הנמוך של האינפלציה, אלא יאפשר חידוש הצמיחה המובלת על־ידי היצוא, צריכה לעמוד במרכזו אמנה חברתית חדשה בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים. אמנה כזו לא בקלות תגובש. ביולי 85' החליטה ממשלת האחדות דאז, שאין לה עניין בשיתוף ההסתדרות בתוכנית הייצוב הכלכלית, העמידה אותה לפני עובדות מוגמרות ואף איימה בהפעלת צווי־חירום. למרות זאת, גילתה ההסתדרות אחריות לאומית ממדרגה ראשונה, ספגה את העלבון והשחיקה וריסנה את ציבור חבריה, כדי שיקבל, ללא התפרצויות זעם, אלימות את הירידה החריפה ברמת־חייו הריאלית. ללא עמדתו הייחודית הזו של האיגוד המקצועי, היתה תוכנית הייצוב נחלה כשלון חרוץ. אך העובדה, שבימי קייץ 85' נמנעה הממשלה משיתוף פעולה עם ההסתדרות והעדיפה את דרך הכפיה המינהלית, היא כתם בעוכרי הרעיון על אמנה חברתית חדשה. לכן, כל אמנה כזאת אסור לה להתבסס שוב, כמהלך החד־צדדי מלפני שנה, על שחיקה של שכר ועל איומי אבטלה – את זאת העובדים לא יקבלו מרצונם־הם ואף לא כחלק מהסכם כולל. אבל תיתכן הסכמה רחבה על חלוקה נכונה של פירות הצמיחה הכלכלית העתידה, על אמצעים צודקים למימון התקציב, ללא חזרה אל הגרעונות הגדולים, על ריסון היבוא, החוזר ומציף את שוקו בחודשים האחרונים, על עדוד החסכון וההשקעה והפעלת תמריצים לבלימת בולמוס הצריכה הפרטית.

אולם הסדר לאומי וחברתי כזה, אין משיגים על־ידי השמעת איומים, גלויים או מוסווים, כלפי אחד השותפים, וגם לא על־ידי התמנה חסרת־טעם להופעתו של שבר כלכלי חדש. בכך צריך להשקיע מאמצים ממלכתיים רבים, ואם לשפוט לפי מראית, פניה המיוזעים והמיוגעים של הממשלה הזו, כפי שהם משתקפים בימים אלה בעיני דעת־הקהל, אין היא מסוגלת לתרום את המשא. הוא אכן שביר מדי לשיטותיה המרווחות והלא־יעילות.

האוצר שוקל הצעת ההסת' לעדכן מדרגות המס ביולי

העדכון — אם יבוצע — יהיה בשיעור 5 אחוזים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

משרד־האוצר שוקל לעדכן את מדרגות המס ב־5 אחוזים כבר בחודש הבא, בניגוד להודעות קודמות של המשרד. דובר המשרד אמר אתמול ששר־האוצר, משה נסים, ביקש ממנכ"ל משרדו, עמנואל שרון, לבדוק את העניין לאחר הפגישה שהוא קיים עם מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר.

בדיון שהתקיים בלשכת שר־האוצר בירושלים הציע מזכ"ל ההסתדרות, שעידכון מדרגות המס יוקדם בחודש ויבוצע עם תשלום תוספת היוקר בראשית חודש יולי בשיעור של 5 אחוזים, במקום 5.8 אחוזים, שהוא שיעור תוספת היוקר שתשולם לעובדים במשכורות יוני ש.ז.

שר־האוצר ביקש ממנכ"ל משרדו, ד"ר עמנואל שרון, לבדוק את הצעת ההסתדרות בנדון, תוך התחשבות בנוהל שהיה קיים עד כה ושלפיו מעדכנים את מדרגות המס בכל עת שהעובדים מקבלים תוספת יוקר.

על־פי החוק אמור משרד־האוצר לעדכן את מדרגות המס פעם בשלושה חודשים, והדבר היה מחייב את עידכון המדרגות רק בעוד חודש.

אם אכן יעודכנו מדרגות המס, יהיה העדכון בשיעור 5 אחוזים, בעוד שתוספת היוקר שתשולם במשכורת חודש יוני תהיה בשיעור של 5.8 אחוזים.

בדיון השתתפו גם יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, והממונה על השכר באוצר, הילל דוראי. כמו־כן נקבע בין השר והמזכ"ל, כי המו"מ המעשי לחידוש הסכמי העבודה במיגזר השירות הציבורי יחל בראשית השבוע הבא בין נציגי ההסתדרות לבין נציגי האוצר.

חיים הברפלד העלה את נושא שיחרור דמי ההבראה ממס הכנסה וסוכם על דעת השר והמזכ"ל, שההצעה לפרוס את דמי ההבראה על פני מספר חודשים כדי להקל במיסוי, ולא לשלמה בבת אחת כמקובל, תיבדק לגופה באוצר.

מורי הדרך מפגינים מול משרד־התיירות. (צילום: יצחק הררי)

מורי הדרך הפגינו במחאה על הצפת הענף ב„גורמים זרים"

כמה מאות מורי־דרך הפגינו אתמול במרכז ירושלים, במחאה על הצפת הענף במורי־דרך לא מוסמכים ומשום שמשרד התיירות איפשר — לטענתם — ל„גורמים זרים", חלקם עוינים לישראל, להדריך קבוצות תיירות ובכך לגזול את פרנסתם.

מורי־הדרך ערכו אתמול כינוס־חרום במלון „לרום", ובסיומו יצאו בתהלוכת־מחאה לאורך רחוב המלך ג'ורג' עד לגן העצמאות, שם קיימו עצרת מול משרד־התיירות.

„באנו למחות נגד התעלמות משרד התיירות מן ההדרכה הלא מוסמכת בארץ של חוגים כנסייתיים וסטודנטים, המדריכים קבוצות תיירים מחו"ל בניגוד לחוק", אמר יו"ר אגודת מורי הדרך בישראל, יוסי גראו. לדבריו, בצורה זו ניתנת במה לגורמים אנטישמיים, אשר משרבבים בדברי ההסבר שלהם גם תעמולה נגד ישראל".

מורה־הדרך אתר, אלכס פייט, הוסיף, כי גם בחו"ל אסור למלווי קבוצות לעסוק בהדרכה.

מורי־הדרך החליטו להחריף, אם יהיה צורך, את מאבקם, ובכוונתם להציב משמרות־מחאה באתרי תיירות מרכזיים ולא לאפשר לקבוצות להיכנס ללא מדריך מוסמך. (עתי"ם)

נמשכת חופשת ההתאוששות של האחראיות על מחלקות בתי־חולים

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

גם היום תימשך „חופשת ההתאוששות" של האחיות האחראיות למחלקות בתי־חולים, היום הן נטשו את מחלקותיהן ונסעו לכינוס־חירום בבית „שערי צדק" בירושלים. מחר מתוכננת הפסקת עבודה בת שעתיים.

אחת מהאחיות, שביקשה להישאר בעילום־שם, אמרה, כי הן מאוד מקוות שלא יהיה צורך בנקיטת צעדים דרסטיים יותר. נמסר עוד, כי יש תמיכה רחבה בקרב הרופאים לדרישות האחיות, בעיקר במה הנוגע לשכר.

„אחות, אחיות"

נציגות של כ־7,000 אחיות ואחים המועסקים במרפאות קופ"ח בלשכות הבריאות ובעיריות ברחבי הארץ, קראו אתמול ל„אחות אחיות" במאבקם לשיפור שכרם ותנאי עבודתם. הן דרשו מראשי ההסתדרות לשמור על אחדותה ושלמותה של הסתדרות האחיות והאחים, שנבחרה כחוק על־ידי כל ציבור האחיות והאחים בארץ, ושבראשה כרמיה פרו.

„פיצול במאבק האחיות אינו לטובתנו ולא יקדם את שיפור הסיעוד במדינה" — טענה המשלחת.

יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי אמר למשלחת, כי הוא תומך במשמר המבנה הקיים של הסתדרות האחיות ולא ניתנה, לדבריו, שום הכרה להתארגנויות אחרות.

בפגישה השתתפו נציגות של אחיות בריאות הקהילה מוועדים הארציים של קופת־חולים, משרד הבריאות והעיריות, וכן ועד ארצי מנהלות שירותי הסיעוד בקהילה.

„יורוטים": ענף הבנייה חייב לפלוט עשרת אלפים עובדים

ממליצה להתנות הסיוע בהתייעלות החברות

מאת אייל שגב, כתב „על המשמר"

ענף הבנייה חייב לפלוט כעשרת אלפים עובדים על מנת להתייעל ולהבריא — כך קובעים כלכלני חברת הייעוץ „יורוטים" בסקירה על ענף הבנייה שפורסמה אתמול.

הכלכלנים מציינים, כי ענף הבנייה חייב לעבור תהליך של התאמה, הבראה, שפירושו צימצום והתכווצות הן במספר העובדים והן במספר החברות.

כדי להביא את הענף לרמת יעילותו הקודמת, יש לפלוט כעשרת אלפים עובדים, וזאת אף מבלי לאמץ שיטות טכנולוגיות חדשות העשויות להקטין את צרכי כוח האדם של הענף.

להתנות הסיוע

כלכלני החברה ממליצים להתנות את הסיוע הממשלתי שהוקצה, בסך 160 מיליון דולר בהתייעלות של החברות שיזכו בו. ללא התייעלות זו עלול הסיוע להנציח את המצב הקיים בענף ולהביא חברות נוספות לסף משבר, קובעים הכלכלנים.

הם מציינים, כי קשיי חברות הבנייה אינם תופעה חולפת ומתברר, כי החברות לא הצליחו להתאים עצמן לשינויים שהתחוללו בענף זה בשנים האחרונות, ואשר עיקרם צימצום בהיקפי הבנייה למגורים בשני שליש בעשור האחרון, בעיקר בסקטור הציבורי, וכן ירידה של כ־32 אחוז בהיקף הבנייה שלא למגורים. גם כאן היתה הירידה העיקרית בסקטור הציבורי.

הירידה בהיקף הבנייה משקפת מספר גורמים: בתחום המגורים קיימת נטייה של הקטנת הצרכים הלאומיים, כתוצאה מהירידה בהיקף העלייה לארץ וההאטה בריבוי הטבעי בסקטור היהודי.

בתחום הבנייה שלא למגורים נבעה הירידה הן מצימצום תקציבים ציבוריים והן מהאטה בפעילות הכלכלית.

17.6.86

נדקרה למוות על־ידי בעלה

מאת רפי גאון, כתבנו בדרום

בקטטה שפרצה אתמול בין בעל ואשתו — דוד וברוריה בקון — בשכונת נירעם בעיירה שדרות, שלפו השניים סכינים, וכתוצאה מכך נדקרה האשה למוות, ואילו הבעל נפצע קשה מדקירות של אשתו. לבני הזוג ילדה בת שנתיים.

ב־5.30 אחה"צ הוזעקה למקום משטרה ואמבולנס מגן דוד אדום, אשר העבירו את הפצועים לבית־החולים „ברזילי" באשקלון. כעבור זמן קצר נפטרה האשה ובעת מסירת הידיעה, נמצא הבעל על שולחן הניתוחים.

הסכם על סיוע ממשלתי לקופ"ח

הסכם על סיוע ממשלתי לקופת־חולים לשנת 1986, נערך אתמול בין הממונה על התקציבים במשרד האוצר, אהרון פוגל, לבין נציגי ההסתדרות בראשותו של דב פלג (מפ"ס).

שני הצדדים סיכמו, כי עד סוף השבוע ינוסח ההסכם בדרך משפטית ושני הצדדים יחתמו עליו. (שע"ח)

מזג־האוויר

מזג האוויר להיום: מעונן חלקית עד בהיר.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 15–26, רמת הגולן 15–28, צפת 17–26, חיפה 20–27, טבריה 20–35, נצרת 18–28, עפולה 19–30, השומרון 17–28, תל־אביב 22–27, נמל התעופה לוד 20–28, יריחו 22–35, עזה 21–26, באר־שבע 19–31, אילת 23–40. (עתי"ם)

ביקורת חצות

ג'ילברטו ג'יל נכנע לכדורגל

משחקי הגביע העולמי פגעו, כך נראה, במופע של ג'ילברטו ג'יל. ההופעות הקודמות בארץ היו מלאות וגדושות, והפעם נכנע היכל התרבות לכדורגל. לא מלא, כל מי שבא, אוהדים מושבעים של ג'יל ושל נבחרת בראזיל — וזה אפשר לומר היינו הך — קיבלו עידכון במהלך המופע לגבי תוצאות המשחק של נבחרת בראזיל אמש.

ג'ילברטו ג'יל, הפעם סולו, רק הוא וגיטרה. גם כך, ללא סוללת כלי הקצב שהלהיבה בעבר, הוא מצא קהל חם מאוד שהפך את הערב למעין מסיבה משפחתית. הוא התכרח עם הקהל בשפתו, הוא שר עם הקהל והוא שמח עם הקהל, כאשר הבקיעה בראזיל.

ג'ילברטו ג'יל והגיטרה היו אמש קרובים קרובים, אינטימיים, חושניים לעתים. הוא שר בוסה וסמבה בצורתם הבסיסית ביותר והצליח גם הפעם לגעת עמוק בלב. זה היה צד אחר של ג'ילברטו ג'יל, שבפעמים הקודמות בא פחות לידי ביטוי. ערב יפה, בעיקר לבראזילאיים שבאולם.

עופר ניר

פלג: סיוע לייצור וליצוא — ממיסוי הון

יו"ר האגף לביטחון סוציאלי, דב פלג, יצא אתמול נגד הצעות המועלות על־ידי גורמים שונים, לממן סיוע ממשלתי לייצור וליצוא מהכנסות הביטוח הלאומי.

בכנס פעילים ברחובות, אמר פלג, כי החלטת הממשלה לעזור למעסיקים מתקציבה, בסך כ־300 מיליון דולר, כדי להוריד את עלות העבודה בחמישה אחוזים, וזאת כעזרה לייצור וליצוא, במקום פיחות והעלאת מחירים, היא חיובית מיסודה, והוסיף, שאם יצטרכו לנקוט בצעדים דומים בעתיד, הרי המקורות לכך חייבים להיות מיסים על הון ורכוש ומס־הכנסה.

ההצעות לקשור את הורדת עלות־העבודה עם שימוש בהכנסות הביטוח הלאומי, כפי שהועלו באחרונה, הן שליליות מיסודן — אמר.

הוא הזהיר מפני לחצים בעתיד לפגוע בהכנסות הביטוח הלאומי, בתרוץ של העדר מקור תקציבי אחר. התוצאה תהיה פגיעה בקצבאות הזיקנה, דמי־לידה וכיוצא באלה. יתרה מזו, הנסיונות להשתמש בהכנסות הביטוח הלאומי לצורך מימון סיוע ממשלתי יחזקו את המגמה הפסולה של התייחסות לדמי הביטוח הלאומי כאל מס־הכנסה ב', ולא כאל מקור ישיר להבטחת נושאים חברתיים, אמר פלג.

ועד עובדי „תדיראן" הפגין נגד הכוונה לפלגו

מאת אשר שילוני, כתבנו בחולון

ועד עובדי חטיבות הקשר והמערכות של „תדיראן" בחולון הפגין אתמול אחה"צ על־ידי מועצת הפועלים, בתביעה שזו לא תיתן את ידה לפלג את ועד העובדים הנוכחי, המייצג 4,000 עובדים בשתי החטיבות.

לפני שבועיים, שמעה מזכירות מועצת־הפועלים את דעת הנהלת „תדיראן" בנדון, ואמש הזמינה את ועד העובדים לשמוע את טיעוניו. במקביל, הוגשה למזכירות מועצת־הפועלים עצומה חתומה על־ידי קבוצה מעובדי חטיבת המערכות, המבקשים להקים שני ועדים נפרדים.

ועד העובדים סבור, שהנהלת „תדיראן" היא היוזמת את פילוג הוועד ומפעילה לחצים על העובדים שיחתמו על הסכמתם לפיצול הוועד הנוכחי. היחסים בין הוועד וההנהלה הורעו כשביתה וכהשבתה הנגדית שהיו באפריל, על רקע תביעות־שכר.

במכתב למזכיר מועצת פועלי חולון, משה רינת, ולגורמים נוספים בהסתדרות, אומר יו"ר הוועד שמואל ברטנשטיין, שב„תדיראן" כ־12 אלף עובדים, מהם 4,000 בלתי־מאורגנים, ולא יעלה על הדעת שההסתדרות תיתן את ידה להחלשת ועד קיים.

הנער שנעדר משער־הגולן נמצא בריא ושלם באילת

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

שלוש שעות אחרי שתמונתו פורסמה באחד מעיתוני הערב, נתגלה הנער הנעדר בני סאלה, מקיבוץ שער־הגולן, באילת. הוא זוהה אתמול בוודאות בשפת־הים, באזור בתי־המלון, ע"י צמד שוטרים מיחידת הבילוש של משטרת אילת.

הנער הופתע כאשר הראו לו השוטרים את תמונתו בעיתון. הוא חייך ואמר: נהפכתי למפורסם. הוא סיפר לשוטרים, כי הגיע לאילת בערב החג ולן על שפת־הים, אף־על־פי שיש לו דוד בעיר. הוא לא תאר לעצמו שאמו תדאג לו כל־כך, משום שהודיע למאמצים שלו בקיבוץ שער־הגולן כי הוא נוסע לטייל באילת. „בכל הנראה היתה אי־הבנה, משום שאמי חשבה שאגיע אליה לחג," אמר הנער.

מפקד משטרת אילת, רב־פקד ירוחם קיים, ציין את העובדה, שלמשטרה לא הגיעה כל תלונה, לא מצד הקיבוץ ולא מצד אמו של הנער על העדרו. הודעה על הימצאו של הנער נמסרה לאמו האלמנה בשכונת התקווה בת"א, ולמאמציו בקיבוץ שער־הגולן.

הנער ביקש להישאר אצל דודו באילת עוד כמה ימים.

ישובי קו העימות: רק צה"ל קיים הבטחותיו

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

ועדת משנה של הכנסת לתקציב הבטחון נועדה במטולה עם ראשי הישובים בקו־העימות, כדי לשמוע על בעיותיהם של הישובים.

חברי־הכנסת ערנה סולודר, בני שליטא, עוזיה אלי ופסח גרופר שמעו את ראשי הישובים מביעים הערכתם לצה"ל ומדגישים, כי רק משרד הבטחון מילא עד כה את הבטחותיו בכל הקשור להיערכות הצבאית באיזור.

ראשי הישובים קבלו על כך, שהגורמים האזרחיים לא מילאו את הבטחותם וכל ההבטחות שניתנו בתחומי החקלאות, הבריאות, השיכון, החינוך והעזרה ממשרד הפנים לא מומשו עד כה.

חברי־הכנסת ביקשו להעביר ליו"ר הפורום חומר כתוב, שבו יוזכרו כל התביעות של ראשי הישובים. הם ציינו, כי יתכן שבפעילותם בכנסת יוכלו לסייע לפתור את בעיות הישובים.

לפני הפגישה, סיירו חברי־הכנסת ביחידות צה"ל באיזור.

חריש יחליט בפרשת השב"כ עד סוף השבוע

(המשך מעמוד א')

השבוע, אמר חריש. אני מקווה להיוועד עם ראש־הממשלה ועם ממלא מקומו כדי לשמוע את הערותיהם בנושא זה. באותה פגישה אקבע את המועד לפרסום או לאי־פרסום החלטתי. ייתכן שאחליט לא לפרסם את החלטתי. ההכרעה בעניין זה נתונה בידי, אבל אטה אוזן קשבת לדעת האישים שאיתם אפגש — אמר היועץ המשפטי לכתבים. אמש נודע כי חריש יתן החלטתו בפרשה כבר ביום שישי בבוקר בעת שיופיע בבג"צ כדי להשיב על עתירתו של איש השב"כ רפי מלכה בפרשה. אולם ייתכן שיבקש גם דחייה נוספת.

לדברי חריש קיימת אפשרות תיאורטית שלא תיערך חקירה בפרשת השב"כ, אבל הוא סירב להשיב לשאלה לאיזו מן האפשרויות הוא נוטה. חריש הביע צער על עצם פרסום השיחה, שקיים זמיר עם העיתונאים. "רציתי שלא תהיה חגיגה מחודשת בנושא זה לאחר שהעניין נרגע קצת. אני מוטרד מן הדברים שייחסו לזמיר, אך זה לא ישפיע על עמדתי. את החלטתי בעניין השב"כ אקבל על ידי שקלול ערכי בטחון המדינה, החוק, ועמדות קודמי בתפקיד", אמר י. חריש.

"יש לי לב טוב"

בתום ויכוח שקיימו הח"כים על קיום החוק במדינה השיב להם אורחם השופט יוסף חריש: "זוהי הזדמנות ראשונה שבה אני נפגש עם חברי הבית הרם. חברי כנסת הם מאוד חשובים. עד לפני שבועיים הייתי איש תם, יושב אוהל, וספון בלשכת שופט. נזרקתי לעולם אחר. אולי אשב פעם על הכסאות שלכם. אינני כל כך זקן מכדי להגיע לכך".

י. חריש הציג את עצמו במלים הבאות: יש לי לב טוב, ואני אוהב אדם. המוטו שלי לקוח מפרק ו' במיכה: "הגיד לך אדם מה טוב ומה ה' דורש ממך, כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת עם אלהיך". לדעתו, רע מאוד לנהוג לפי שיטת "יקוב הדין את ההר". הוא הבטיח לנהוג במידת החסד והרחמים, ולזכור כי הסמכות והכוח שניתנו לו אינם מסוכנים משום שאין הוא מעוותם.

בעד ונגד זמיר

בעת הדיון התחלקה ועדת הפנים לשניים: חלק גינה את זמיר על פגישתו עם העיתונאים וחלק אחר טען שנעשה בו לינץ'. מ. וירשובסקי (שינוי) הביע תקוותו שהיועץ החדש ידחה את נסיון המכוער לפגוע בשלטון החוק על־ידי ביטול החלטות קודמו. כן גינה וירשובסקי את התקפת אולמרט על זמיר. כנסיון להשפיע על היועץ החדש. ח"כ שליטא (ליכוד) קרא לחריש לחקור אם ההדלפות בפרשת השב"כ, שנעשו בידי זמיר, אינן פוגעות בבטחון.

"לא יהיה טיוח"

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש אמר, כי לא יהיה כל טיוח בפרשת ראש השב"כ, והוא יחליט עד סוף השבוע כיצד יש לנהוג בפרשה. הוא הוסיף כי ייתכן שהדרך שבה יוחלט לטפל בפרשה לא תימסר לציבור.

חריש אמר, כי גם לאחר שיגבש את החלטתו הוא יטה אוזן לעצות ראש הממשלה וממלא מקומו. "אני מגבש לעצמי את מחשבותי לגבי הדרך הנאותה ביותר לגמירתה של הפרשה. בראשית השבוע הבא אני מקווה להיוועד עם ראש הממשלה וממלא מקומו כדי לשמוע את הערותיהם וכדי להיוועץ בהם כפי שאני חושב שאני מצווה לנהוג. לאחר מכן, אם תתגבש דרך שהיא בת־יישום, ייקבע מועד לפרסומה או אי־פרסומה. קיימת אפשרות שהדרך שיוחלט עליה תהיה כזו שכל פרסום יהיה בחזקת איסור", אמר חריש.

יוסף חריש סרב לפרט באוזני העיתונאים את האפשרות העומדת בפניו לסיים את הפרשה. בתשובה לשאלה, אם כדאי לדון בסוגיה זו באופן ציבורי אמר: "אינני אומר בין הן ובין לאו".

שמיר נגד הדחת ראש השב"כ

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר הבהיר אתמול, כי הוא מתנגד בכל תוקף להדחת ראש השב"כ אברהם שלום, לאור "הישגיו הנפלאים" בפעילותו בארגון.

שמיר, שדיבר לפני תלמידי בית הספר התיכון "קוגל" בחולון הטעים כי אסור לפגוע בארגון השב"כ. "אסור לערער אושיותיו ולשלח את ראש שרות הבטחון הזה הביתה לאחר הישגיו הנפלאים עד עצם היום הזה ואין לכך תחליף", אמר שמיר.

שר החוץ הדגיש, כי לא הוא ולא ראש הממשלה מפעילים לחץ כלשהו על היועץ המשפטי לממשלה, חריש, בכל הנוגע לפרשת השב"כ.

שמיר חזר ואמר, כי הוא מתנגד לחקירה בפרשה ובמיוחד לחקירה פומבית. לדבריו, גם אנשי השב"כ וגם אנשי הדרג המדיני שירתו את המדינה לפי מיטב הבנתם ונאמנותם.

ועדה בראשות שופט

עוד נודע כי אם יבקש חריש מהמפכ"ל, רב ניצב דוד קראוס להשהות את החקירה, הרי שבמקרה זה הוא עשוי להמליץ לראש הממשלה ולשר המשפטים להקים ועדת חקירה ממלכתית בראשות שופט בית המשפט העליון, שבסמכותה יהיה לחקור עדים ולחייבם להתייצב בפניה. השופט חריש עסק בימים האחרונים בלימוד יסודי של החומר הרב שנערם בלשכתו בעת כהונת קודמו הפרופסור יצחק זמיר. הוא דן לפי שעה אך ורק בחומר שבכתב וטרם נועד עם אישים פוליטיים, לרבות ראש־הממשלה, מ"מ ושר הבטחון בשאלה זו.

נחום סולן — יו"ר סניף מפ"ם בי"ם

מאת כתב "על המשמר"

מועצת סניף מפ"ם בירושלים בחרה שלשום ברוב קולות גדול בנחום סולן לתפקיד יו"ר הסניף. תפקיד זה היה מיותם למעלה מחצי שנה, לאחר שהלל אשכנזי סיים את תפקידו זה. המועמד השני היה אריק בן־זוהר, רכז תא הסטודנטים של מפ"ם באוניברסיטה העברית.

במועצת מפ"ם בבירה אמר נ. סולן, כי יפעל למען ליכוד כוחות השמאל, ויציאת חברי הסניף החוצה. הוא הביע תקוותו שמפ"ם תהיה חלוץ המאבק באלימות החרדית ובכפייה הדתית.

נאסר על הח"כים לשלוח דואר אישי במעטפה רשמית

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

לפי בקשתו של ח"כ ו. שם־טוב, אסרה אתמול ועדת הכנסת על הח"כים והסיעות לשלוח דבר דואר אישי או סיעתי במעטפות הנושאות כתובת "מדינת־ישראל — דואר רשמי".

בקשת שם־טוב לדיון זה באה בעקבות קבלת מעטפה רשמית של מדינת ישראל, שנשלח אליו בידי ח"כ כהנא ובה חומר תעמולה של "כך".

צלצול מהיר

משה שחל, שר האנרגיה והתשתית

טאקטיקת אולמרט היא נסיון להטות אותנו מהנושא המהותי

מהי עמדתך ביחס להאשמותיו של ח"כ אולמרט כלפי פרופ' זמיר?

זה לא רלוואנטי וחסר־משמעות, וגובל ברכילות משפטית. הבעייה העומדת על סדר היום אינה זמיר האיש, אלא יועץ משפטי לממשלה, שקבע עמדה על־פי סמכותו בדין. השאלה היא, אם תהיה המערכת אמיצה דיה כדי לקבוע את שלטון החוק והשיוויון לפני החוק כעקרונות מנחים. אלא שהפוליטיקאים עושים את חשבון הרגע ונוחותו ולא את חשבון הדור. אני נחרד למחשבה, שטאקטיקות מן הסוג הזה, המבקשות להטות אותנו מן הנושא המהותי, יגברו על האמת ועל החוק.

אתה מתכוון לדרישתו של ח"כ אולמרט להעמיד את זמיר לדין?

כן.

יחד עם זאת מעלה התביעה הנ"ל את שאלת הצורך בחוק שיגביל את חופש המידע, כפי שהוא נהוג אצלנו. האם לא הגיע הזמן לאמץ את התפישה האמריקנית, הגורסת שהמידע המצוי בידי השלטונות הוא נחלת הציבור, והם שצריכים להוכיח כי מדובר במידע סודי או בטחוני?

זכות הציבור לדעת וחופש המידע הינם שני צידיו של אותו מטבע. במשטר דמוקרטי זכאי הציבור לשפוט — ועל מנת לשפוט הוא חייב לדעת. אם יש מי שחרד לסודיות, שיקים ועדת־חקירה שתעסוק בנושאים הרגישים, למרות שלא נותר עוד מה להסתיר, מאחר שכל הסודות דלפו כבר ממילא.

אם אינני טועה, הגשת עוד כח"כ באופוזיציה הצעת־חוק להבטחת חופש המידע.

נכון ולא שיניתי את דעתי, אם זה מה שאת מבקשת לדעת.

האם חידשת את הגשתה מאז מינוייך לשר?

אינני זוכר.

האם תגיש אותה איפוא שוב?

בהחלט אשקול את זה, למרות, שכידוע לך, תזדקק הצעת־החוק לאישור הממשלה וראש־הממשלה.

ואולי תפתור הצעת־החוק גם את בעיית ההדלפות...?

בהחלט כן. זו היתה המחשבה שמאחורי החוק — הסדרת חופש המידע ומסירת הטיפול בהגבלת הפירסום לידי בית־המשפט, ולא כפי שהדבר נהוג כיום — בידי הגורמים הפוליטיים.

אתי רונאל

הח"כים אולמרט ואיתן

(המשך מעמוד א')

מטעם זה מבקש אולמרט מהיועץ המשפטי כי ינחה את המשטרה לחקור אם עבר זמיר על סעיף 117 לחוק דיני העונשין.

ח"כ עוזי לנדאו קרא ליועץ המשפטי לממשלה י. חריש לפטר את עוזריו הבכירים של זמיר, אשר נותרו בלשכת היועץ המשפטי לממשלה. לדעתו, דרושה צמרת פקידים בכירים חדשה, לימין היועץ החדש.

בראיון ל"יומן הבוקר" ב"קול ישראל", אתמול אמר אולמרט: "אני מאשים את פרופ' זמיר שהוא המקור המקורב לפרשה המסתתר מאחורי הכינוי, והוא, תוך קשירת קשר להסוות את זהותו, מסר לכתבים פרטים שנודעו לו בתפקידו, ושבי חלקם הם חשאיים ביותר וקשורים כדיוני ועדת השרים לבטחון" — אמר אולמרט. ח"כ אולמרט הוסיף, כי חשיפת פרטים אלה היא עבירה פלילית חמורה ולדעתו, פגע זמיר פגיעה חמורה באושיות החוק שבשם ההגנה עליו נחלץ למאבק, שהביא נזק גדול למערכת הבטחון ולמדינת ישראל.

לשאלת המראיין מאין יודע ח"כ אולמרט מי הוא "המקור המקורב לפרשת ראש השב"כ", השיב: "אני יודע בוודאות שזהו יצחק זמיר. אני מזמין את פרופ' זמיר לצאת מן המסתור שהוא שם לעצמו בעניין זה, אם יש לזמיר משהו לומר לציבור, שלפי דעתו חשוב שייאמר, צריך שיהיה לו מספיק אומץ הלב לחשוף את עצמו".

עוד הוסיף ח"כ אולמרט: "אם הוא מנסה עכשיו לנהל מאבק נגד ממשלת ישראל ונגד היועץ המשפטי החדש, בדרך של הדלפות, בדרך של פרסום קטעים שבחלקם הוצאו מהקשרם ובחלקם לא מדוייקים, אם לומר את זה בלשון המעטה, אני חושב שהוא עושה משהו שאין לו תקדים בהיסטוריה של מדינת ישראל, כשזה יוצא מפיו של אדם שעד לפני שבועיים היה אחראי על אכיפת החוק במדינה".

זמיר: לא גיליתי סודות

פרופ' יצחק זמיר פירסם אתמול הודעה מטעמו בעקבות ההאשמות שיוחסו לו ע"י ח"כ אהוד אולמרט.

בהודעה נאמר כי ביום ב' השתתף פרופ' זמיר במסיבת פרידה שערכו לו כתבים לענייני משפט לרגל פרישתו מתפקידו כיועץ המשפטי לממשלה. במהלך המסיבה התנהלה שיחה על הפרשה ובה השיב על שאלות שונות. "הדברים שנאמרו בשיחה לא נרשמו ע"י המשתתפים ולכן חלק מהפירסומים לא היה מדוייק", נאמר בהודעה מטעם פרופ' זמיר.

פרופ' זמיר אומר בהודעתו כי לא גילה שום סוד בטחוני ובכלל זה לא גילה שום דבר שנאמר בדיוני הקבינט. הפרטים שמסר פורסמו כבר קודם וחלק מהם בהודעה רשמית.

הודעת הכתבים

תא הכתבים לענייני משפט שליד אגודת העתונאים בירושלים פירסם אתמול הודעה על המסיבה עם פרופ' י. זמיר, שבה הושמעו דברים על פרשת השב"כ.

מסיבת הפרידה מפרופ' זמיר נקבעה מראש ולא היה לה כל קשר לפרשת ראש השב"כ, נאמר בהודעה. אין זה נכון שפרופ' זמיר כינס את הכתבים לענייני משפט ביוזמתו. הכינוס נערך ביוזמת הכתבים לענייני משפט שביקשו לערוך מסיבת פרידה לפרופ' זמיר, עם סיום תפקידו.

במהלך המסיבה השיב פרופ' זמיר לבקשת העתונאים לשאלות שונות בנושאים רבים ובין היתר התייחס גם לפרשת ראש השב"כ. פרופ' זמיר הדגיש בתחילת דבריו, כי הוא מנוע מלומר כל דבר שהוא בגדר סוד בטחוני, לכן הוא נמנע מלמסור פרטים על דיונים בקבינט או על דיוני בג"צ, נאמר בהודעה שפירסם תא הכתבים.

עוד נאמר כי בתום הפגישה כאשר הוברר לנוכחים כי אין בדברים שהשמיע פרופ' זמיר משום גילויים בטחוניים או גילויים אחרים אשר פרסומם אינו חוקי, הוסכם על דעתו של פרופ' זמיר, לפרסם את הדברים, מותנה באישור הצנזורה הצבאית.

עוד קובעים הכתבים לענייני משפט בהודעתם, כי מאחר ומדובר בשיחת רקע בלבד שקיימו העתונאים עם פרופ' זמיר, וכפי שמקובל במקרים רבים אחרים, עם אישים שונים הנועדים עם עתונאים, הוסכם שהפרטים שנמסרו ישמשו את העתונאים כחומר רקע לכתבותיהם.

הכתבים קבעו הכותרת

תא הכתבים מבהיר, כי במהלך השיחה לא נערכה תרשומת. אך מיד לאחריה, לאחר שהסתיימה, והסתבר כי ניתן לפרסם את הדברים, ישבו יחדיו חברי התא ושיחזרו את הדברים שנאמרו והעלו אותם על הכתב.

תא הכתבים מבהיר, כי לא היה הסכם בין הכתבים לבין פרופ' זמיר לפיו יופיעו דבריו תחת הכינוי "גורמים המקורבים לחקירת פרשת ראש השב"כ". מתכונת זו נקבעה בעצה אחת, על דעת כל הכתבים לענייני משפט.

שמיר: אולמרט צודק

ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר, אמר אתמול לכתב "על המשמר" כי ח"כ אהוד אולמרט צודק בהאשימו את היועץ המשפטי לשעבר פרופ' יצחק זמיר בהדלפת סודות בטחוניים, שנודעו לו תוך כדי מילוי תפקידו. שמיר אמר את הדברים לכתבנו אשר שילוני בתשובה לשאלה, בעת שהיה אורח עיריית חולון.

בתשובה על שאלה נוספת של כתבנו, בעניין עמדתו כלפי ועדת החקירה ענה שמיר: אני מתנגד לכל החקירות והוועדות.

● עמותה למען האסיר (להב), בראשותו של ד"ר דן לוין, מנהל המכונים לחינוך יהודי־ציוני, הוקמה בימים האחרונים.

שם־טוב תובע מחריש לזרז את החקירה

שריד לחריש: התייצב מול הלינץ' בזמיר

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

ח"כ ויקטור שם־טוב דרש אתמול מיו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט א. קולס להזמין ברחיפות לישיבת הוועדה את היועץ המשפטי לממשלה י. חריש, כדי להביא לזירוז ההכרעה בחקירת פרשת השב"כ.

שם־טוב אמר כי ייתכן שחקירת הפרשה תגרום נזק בטחוני כלשהו, אך אין ספק שאי־חקירתה תגרום נזק בטחוני חמור הרבה יותר. במצב שנוצר דרושה חקירה דחופה, סודית ומעמיקה.

דחייה בחקירה גורמת נזק. כשהידיעות בדבר איומים על אנשי השב"כ, שהתלוננו אצל היועץ המשפטי מוסיפות ממד חדש לדחיפות הטיפול בפרשה, סיים שם־טוב את פנייתו לח"כ קולס.

רן כהן (רצ) פנה אתמול לראש הממשלה וביקש ממנו לא להמתין להחלטת היועץ המשפטי החדש אלא להקים מייד ועדת חקירה. גם יוסי שריד (רצ) פנה לרה"מ ותבע ממנו להתייצב לימין זמיר כפי שהתייצב לימין ראש השב"כ. קודם היה חשד ללינץ' במחבלים ועתה נערך לינץ' ציבורי ביועץ המשפטי לשעבר — אמר שריד.

מיעארי נפגש עם ערפאת

(המשך מעמוד א')

ולהגיע להסדר מאחורי גבו של אש"ף, תוך עקיפת אש"ף". העם הפלשתינאי רשאי לבחור את הנהגתו הלאומית, והוא מימש זכות זאת לאחר מאבק ממושך. העם הפלשתינאי רואה באש"ף את הנהגתו.

להמשיך בדיאלוג

מיעארי־ערפאת קובעים כי על רקע הקפאון המדיני יש הכרח להמשיך ולקיים דיאלוג של שלום בין ישראלים לבין נציגים מוסמכים של אש"ף כדי להכשיר את הלבבות, לפתוח מסילות לשלום ולהפשיר את הקפאון. החפץ בשלום חייב לתמוך בכינוס ועידה בין לאומית בהשתתפות החברות הקבועות של מועצת הבטחון וכל הצדדים הנוגעים לסכסוך, כולל ישראל.

לפתוח בחקירה

ח"כי המערך א. כץ־עוז, ערנה סולודר, אמנון לין ויצחק פרץ, פנו אמש ליועץ המשפטי לממשלה וביקשו כי יחקור את ח"כ מיעארי והכומר שנילווה אליו כדי לבדוק אם אכן עברו עבירה על סעיפי החוק הפלילי שעה שנפגשו עם ערפאת ללא אישור השלטונות. אם יתברר שאכן נעברה עבירה כזאת, מציעים הח"כים כי היועץ המשפטי יתבע מהכנסת לפתוח בהליכים להסרת חסינותו של מיעארי, שאפשר יהיה להעמידו לדין.

הליכוד: חוק נגד מפגשים

עמדה דומה לעמדת ח"כי המערך נקט עוזי לנדאו מהליכוד. הוא תבע מחריש לסלול את הדרך לבית־הכלא לכל מי שנפגש עם ערפאת. פ. גולדשטיין מהליכוד תבע מהכנסת לחוקק לאלתר את החוק האוסר מפגשים עם נציגי ארגוני הטרור. גאולה כהן (התחייה) תבעה משר־המשפטים לפעול למען זירוז חקיקתו של החוק האוסר מפגשים עם אש"ף. כזכור, חוק זה הוגש בידי הליכוד כתגובה נגד לחוק לאיסור גזענות שהגישו סיעות השמאל והמערך. מכיוון שמתעכבת חקיקת החוק לאיסור גזענות אין סכנה שהכנסת תחוקק את החוק התאום שלו.

ביום השנה הי"3 לנפילתו של
בננו
עמית יחיאלי
נתייחד עם זכרו ביום שישי 20.6.86, י"ג סיון תשמ"ו.
ירידה לבית העלמין בשעה 14.00.
המשפחה
ובית ברעם

במלאת שנה
למותו של חברנו
מנשה פרידמן ז"ל
נעלה לקברו ביום חמישי, י"ב בסיון תשמ"ו 19.6.86
האזכרה בבית הקברות בשעה 15:30
המשפחה
וקיבוץ העוגן

"על המשמר" עתון יומי
על המשמר — جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדת סער
המערכת (והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3–43360–4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 כתל בן־יהודה 2, ... טל' 102–121, ... 225125–6, חיפה 33134 ... באר־שבע 17, טל' 673673 ...

ב"קול זעקה גדולה נגד יוסף שריד והמסיתים" נטמנו הספרים

הספרים נטמנו בקרית שאול, בהלוויה המונית שבה השתתפו כ־5 אלפים חרדים

מאת ירון אליוסף
כתב "על המשמר"

אלפי חסידי גור והחרדים ממחנות אחרים קברו אתמול בבית הקברות בקרית־שאול את ספרי התורה שהושחתו בפריצה לישיבה ברמת־החייל בחג השבועות. לפני טקס הקבורה קיימו עצרת התעוררות והספד.

במרפסת הישיבה נקבע רמקול גדול. הכרוז מכריז — "חברים (!) מתבקשים ללכת לרחבה מאחורי הבניין, הנשים אך ורק בפינה". בכל מקום מתרוצצים חרדים המנצחים על האירוע, חלקם עם מכשירי קשר ותג סדרן. מיכלית מים גדולה השייכת למערך שעת החירום של עיריית בני־ברק עומדת הכן, מגיעים עוד ועוד אוטובוסים.

בשש היו כבר 5000 חרדים וכ־300 אנשי משטרה. עלה הרב נחום קרנובייזר — רב הישיבה. "בריונים, הוא צועק, פרצו למקדשנו. הוד קדושתו האדמו"ר מגור — הוא בקדושתו יגן עלינו. גם לפני 45 שנה, הוא זועק שוב, כשהחלה החיה הנאצית את מלחמתה בעם היהודי ראשית מעשיה היה להתנקם בספרי תורה. אחר כך רצחו 6 מיליון".

עולה הרב פנחס מנחם אלטר — אחיו של הרבי מגור: "איך לא הזדעזעה יד יהודית להרים יד על קודש הקודשים. כמה צער יש לשכינה הקדושה שיד יהודית קמה על גמרות קדושות".

באחת הפינות נשמע חרדי קשיש כשהוא מתייפח. הרב אלטר מודיע ברמקול: "יש יהודים כמו יוסף שריד ואחרים שמסיתים נגד הדת. אני מתבייש בבני עמי. מתבייש בפני השכינה". אחר כך הוא פונה לחילונים: "בדרך זו לא תצליחו. רק תבזו את עצמכם בפני אומות העולם, אפילו בפני הערבים. תתביישו לכם". הקהל מתבייש מאד, מתבזה בפני גויים, ועוד ערבים רחמנא ליצלן. אחר כך, עולה הרב ידידה פרנקל הרב הראשי לתל־אביב. הוא מפרט בדיוק את הגבורות בהם עמדו ישראל בדור האחרון: "ברחנו מפני הפלישתים, הסובייטים, הנאצים וכל שונאי ישראל". אחר כך, כדי להסיר ספק מליבם של החילונים הוא אומר: הקב"ה יתן לנו כוח להחזיק מעמד בעיר הזאת שיש בה צורך חיוני לחזק את הציבור הדתי". אחריו עולים לבמה עוד ועוד רבנים, נישאים נאומים ארוכים ביידיש, הקהל מתפנה בינתיים להסתכל על סביבותיו.

הרבי לא יודע

הרב סלומון מפתח־תקוה מגיע לביקור אורחים. אחריו נפתח שער הברזל ונכנסת פולקסוואגן מסחרית. "אתם יודעים מי זה לוחש חרדי נרגש על אוזני הכתבים, זה האדמו"ר מכנובקה — וקן האדמו"רים בבני־ברק הוא חולה אנוש והגיע על מיטתו. בתוך המכונית יושב האדמו"ר הזקן וקורא בגמרא. מאות תלמידים נדחפים כדי לגעת במכונית של האדמו"ר. המכונית נכנסת, נעצרת בחצר הישיבה ויוצאת שוב. האדמו"ר הגיע, הראה את עצמו והלך. בינתיים תופש אותו חרדי אחר: "אתם יודעים כמה קומונרים של השומר הצעיר לא הולכים לצבא", הוא מטפטף. "אתם יודעים שבזמן מלחמת יום־הכיפורים השתמטו 300.000 חילונים מהצבא". אחר כך שב נאומים.

מסע ההלוויה יצא רגלי לכיוון בית הקברות בקרית־שאול. כשהגענו לשם, עוד בטרם התחילה הקבורה עצמה, היו רוב החרדים כבר על האוטובוסים בדרך חזרה — מספיק להיום. בשער הכניסה לבית הקברות עומדים: "גולן", חרדים המתרימים למלחמה במיסיון המורמוני וסתם כאלו המקשקשים בקופת צדקה — "צדקה תציל ממוות". איך העסקים? "ברוך השם רק שלא יהיה יותר גרוע". בפנים החל טקס הקבורה. ארבעה כדים ועוד כמה שקים מלאים ספרי גמרא וסידורים מושחתים מורדים אל הקבר. מסביב דוחפים צועקים מויעים ונלחצים.

יבכה שעות

חבר הכנסת אברהם שפירא מחוץ למהומה: "כל מי שניסה להשמיץ את העדה החרדית ואת תורתנו הקדושה אני מייעץ לו שילך מחר אל הקבר הזה ויבכה שעות וישים בלבו הרהורי תשובה שמהיום והלאה ישמור את פיו ולשונו".

מחוץ לבית הקברות תופס אותנו תלמיד ישיבה: "הרבי מגור עוד לא יודע על זה, לא מספרים לו כדי שלבו לא ישבר". בשעה 9.30 הלכו החרדים הביתה. ציניקן אחד מעיר שהחרדים אירגנו לעצמם "פסטיבל", עכשיו יהיה להם נושא לשיחה לשנה שלמה.

כדי החרס ובהם שרידי הספרים נישאים בהלוויה. (תצלום: בועז לניר)

מלח פיליפיני התאבד באוניה "שלום"

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

מלח פיליפיני, נואל פורטונאטו, תלה עצמו אתמול לפנות בוקר באוניה "שלום" של אייבי נתן, העוגנת לצורך שיפוצים בנמל אשדוד. פורטונאטו הגיע לעבודה באוניה לפני חדשים אחדים וככל הנראה הסיבה להתאבדותו היא אהבה נכזבה.

"הגדרה עצמית לפלשתינים?" — הגזמתם, אמרו היונים במפלגת העבודה

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

היונים במפלגת העבודה, חברי "המרכז לשלום", סירבו אתמול לחתום על עצומה, הקוראת לישראל לתת הגדרה עצמית לפלשתינאים, בטענה כי הדבר אינו כלול במצע מפלגתם.

"המרכז לשלום" בכנסת, חברים ח"כים משינוי, המערך וסיעות השמאל. אתמול הציעו חברים במרכז, שאינם ח"כים, פרסום מנשר, לפני הרוטציה, שיקרא לשבירת הקפאון המדיני ביחסי ישראל עם ירדן והפלשתינאים. כדי שניתן יהיה לפתוח במו"מ לשלום עם משלחת פלשתינאית ירדנית. בין השאר הוצע, כי המנשר יכריז על נכונותנו לדון בפתרון מדיני שיתבסס על הכרה בהגדרה עצמית לפלשתינאים במסגרת ירדנית־פלשתינאית. זאת בתמורה להתחייבות הפלשתינים להכיר בישראל ולהמנע ממעשי איבה נגדה.

אורה נמיר, שהשתתפה בישיבה מטעם המערך, ציינה, כי לא תוכל לתת ידה לפיסקה המדברת על הגדרה עצמית לפלשתינאים. כיוון שהדבר לא מופיע במצע המערך. לדעתה הצטרף מאוחר יותר אבא אבן שנעדר מהישיבה. "המרכז לשלום", החליט איפוא לגנוז את רעיון המנשר.

עם זאת, הדגישה נמיר, כי היא רואה בחיוב את קיומו של המרכז לשלום. לדעתה המרכז צריך לחזק את הקשר בין הח"כים היונים, ולהדגיש את המשותף ביניהם, ולא לחדד את חילוקי הדעות בין נציגי הסיעות השונות.

הצלחה לסימפוזיון של משלחות הסחר ישראל־ספרד

מאת כתבנו שלמה סלונצקי

יותר מ־150 נציגי חברות ישראליות השתתפו ביום עיון שאורגן אמש על־ידי לשכת המסחר של ישראל־אמריקה הלטינית, ספרד, ופורטוגל ושבו השתתפו גם כ־30 אנשי כלכלה ספרדיים מהשורה הראשונה, ובראשם מנכ"ל משרד המסחר של ספרד, גיליירמו דה־לה־דהסה. אדריאן פיירה היימנס, נשיא אירגון הגג של לשכות המסחר בספרד.

הדוברים הישראלים והספרדים כאחד, ציינו בסיפוק את העובדה שכנס זה נערך חודשיים לאחר כינון היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות, שבמהלכם חל גידול של מאות אחוזים במימדי העיסקות הכלכליות הנרקמות בין ממשלות ירושלים ומדריד.

היקף הקשרים הללו נמדד ב־1985 ביבוא ישראלי מספרד בכ־85 מליון דולר (פחות מאחוז אחד מהיבוא הישראלי הכללי), ויצוא ישראלי לספרד של 35 מיליוני דולר, עם נטייה מתמדת במשך השנים לשמור על גרעון מסחרי זה לטובת ספרד.

לשאלת כתבנו בנושא זה, ענה מאקס ליבנת, סמנכ"ל לסחר חוץ של משרד המסחר והתעשיה, שעל פי הערכות המשרד בשנת 1988 יש לצפות ליבוא ישראלי של 190 מליון דולר ויצוא ישראלי של כ־100 מליון דולר מה שיאזן במשהו את הגרעון.

המארגנים ציינו בסיפוק שבעשר דקות של הפסקה בדיונים, נרשמו לא פחות מ־100 פניות של אנשי עסקים מישראל וספרד שנוכחו בכנס, לתאם פגישות הכרות ועסקים.

בעוד 3 ימים, במוצ"ש, נאמר לש. פרס, לי. שמיר ולכל הממשלה:
● נקעה נפשנו מהסחיטה הדתית וגמרנו אומר להאבק במשתמטים מחובותיהם האזרחיות.
● הבריונות החרדית לא תעבור וחובה לחסום אותה.
● לרבנים האורתודוכסים אין מונופול על היהדות.
● החרדים לא יכפו עלינו את אורחות חייהם.
יש להפריד את הדת מהפוליטיקה ומהפוליטיקאים
במוצ"ש נאמר:
● יהודי הוא מי שמגדיר עצמו כיהודי.
● הציונות — היא המשך המורשת היהודית.
● הדת — היא רק גילוי אחד מגילויי התרבות היהודית.
● היהודי הוא אדם — שום דבר אנושי אינו זר לו.
● לא ניתן למציתי בתי כנסת — להכתים את מאבקנו.
במוצ"ש נתחייב לעצמנו ולאחרים:
להיות עם חופשי בארצנו
איש באמונתו יחיה
מוצ"ש 21.6.86 בשעה 18.30 רחבת מוזיאון ת"א.
מפ"ם "שינוי" ר"צ

רמון לדולצ'ין: גלה לציבור כיצד ריפדו את דרכו של יפת החוצה

הכנסת אישרה מסקנות בייסקי ■ ליבאי מתח ביקורת חריפה על מנהלי הבנקים שלא מילאו אחר מסקנות הדו"ח ■ רמון: בל"ל שייך לתושבי ישראל וזכותם לדעת מה עושים בכספם

מאת מוטי בסוק
כתב "על המשמר" בכנסת

הכנסת אישרה אתמול מה אחר את מסקנות ועדת בייסקי, לבדיקת מסולת המניות הבנקאיות. יו"ר ועדת הכנסת לביקורת המדינה פרופסור דוד ליבאי (מערך), מתח ביקורת חריפה ביותר על מנהלי בנק לאומי לישראל, דיסקונט, והמזרחי, על שאינם ממלאים את המלצות ועדת בייסקי, בתחום האישי. הוא העריך כי בסופו של דבר לא יוכלו המנהלים להתעלם מהלחץ הציבורי, ולחץ הכנסת, וגם הם יאלצו למלא אחרי המלצות ועדת החקירה הממלכתית.

ליבאי הזכיר, כי בנושא המסקנות האישיות, דוברי כל הסיעות, התבטאו באותו נוסח. הוא תמה מה עושים נציגי הציבור בדירקטוריונים של דיסקונט, לאומי והמזרחי, לנוכח סירובם של רקנטי, יפת ומאיר, למלא את מסקנות ועדת בייסקי במלואן. "או שהמנהלים יתפטרו, או שנציגי הציבור יסיקו מסקנות ויתפטרו מהדירקטורים". פרופ' ליבאי מתח ביקורת גם על הממשלה, על שלא אימצה עד כה, את החלטות והמלצות דו"ח בייסקי.

ח"כ חיים רמון (מערך) קרא אתמול ליו"ר ההסתדרות הציונית אריה דולצ'ין, לחשוף ברבים פרטי שכרו ותנאי פרישתו, של מי שכיהן עד לאחרונה כיו"ר הנהלת בנק לאומי ארנסט יפת. רמון מבקש מדולצ'ין כי יחשוף גם את פרטי השכר של בכירים נוספים בבנק. בפנייתו לדולצ'ין מציין רמון, כי בל"ל נמצא בשליטה ובבעלות העם היהודי ותושבי ישראל, וציבור זה זכאי למידע המבוקש.

נחתם חוזה חכירה לטווח ארוך בין המינהל והקיבוצים

מועצת מקרקעי ישראל החליטה אתמול, לאחר דיון סוער, לאשר למנהל מקרקעי ישראל לחתום עם הקיבוצים על חוזה חכירה לזמן ארוך. בהחלטה זו שונה מעמדם של הקיבוצים ממעמד של ברי רשות למעמד של חוכרים בעלי חוזה ל־49 שנה.

ענין החתימה על החוזה נתקל בהתנגדות חריפה של מנהל מקרקעי ישראל, שר האוצר וגורמים אחרים.

שר החקלאות, אריה נחמקין, הצליח לאחר דיון ארוך להביא את הנושא לידי גמר חיובי ברוב מוחלט.

לחצם של הקיבוצים לחתום עימם על חוזה נבע מחשש שגופים המתנגדים להתישבות, יבקשו לקחת קרקעות המעובדות על־ידי הקיבוצים ולהעבירן לגורמים אינטרסנטיים — דבר שקיבל ביטוי בהצהרות של שרי חקלאות קודמים. עם החתימה על החוזה ישלטו הקיבוצים על הקרקעות שהם מעבדים עשרות שנים, במשך יובל השנים הבאות...

היום נפתח
שבוע הספר העברי
י"א – י"ח בסיון תשמ"ו ★ 18 – 25 ביוני 1986
שוקי מכירה בפיקוח, בהדרכת ובאחריות התאחדות מתקיימים בכל רחבי הארץ בשעות אחה"צ והערב. ביום שישי סגור. במוצאי־שבת – מצאת השבת.
6 השווקים המרכזיים: ירושלים – גן הפעמון; חיפה – רחבת גן הזיכרון, מול העיריה; תל־אביב – כיכר מלכי ישראל; באר־שבע – רחבת יד לבנים; נתניה – כיכר העצמאות; רמת־גן – כיכר רמב"ם.
24 שווקים מקומיים נוספים ברחבי הארץ ובחנויות הספרים
פרטים נוספים בלוחות המודעות ספר בבית – תרבות בבית
התאחדות הוצאות ספרים בישראל, בשיתוף האגף לתרבות ואמנות, משרד החינוך והתרבות.

שר הבטחון יצחק רבין:

כל התקציב לפיתוח כבישים בגדה מופנה לכביש הדמים

רבין ביקר אצל פצועי התאונה ש־11 מהם מאושפזים ב„הדסה" עין כרם ■ אלון רז מאפיקים, אלון פרחי, אייל לב וליאור מרוז – בטיפול נמרץ

שר הבטחון יצחק רבין אמר אתמול כי כל תקציב משרדו המיועד לפיתוח דרכים בגדה יוקצה לשיפור כביש מעלה אפרים. לדבריו הוחל בעבודות השיפור לפני שנה וחצי בעלות של 2.5 מיליון דולר.

שר הבטחון אמר את דבריו במהלך ביקור אצל פצועי תאונת הדרכים במעלה אפרים, המאושפזים בבית החולים הדסה בעין־כרם בירושלים.

בבית החולים מאושפזים 11 פצועים: אחד במצב קשה, 6 במצב בינוני ו־4 קל. פצוע נוסף, מפקד מחלקת הצנחנים שנסעה בטיולית, סג"מ רונן וולפמן שוחרר אתמול, זמן קצר לאחר ששר הבטחון ביקר אצלו.

שר הבטחון ניגש אל כל אחד מהפצועים והשתדל לדובב אותם על התאונה ועל דרך פינויים. מרבית הפצועים לא זכרו דבר משום שישנו בעת הנסיעה והתעוררו ברגע התאונה. מנהל בית החולים ד"ר צבי שטרן ורופאי מחלקות דיווחו לשר על מצבם הרפואי של הפצועים.

ביחידה לטיפול נמצא אלון רז מקיבוץ אפיקים, הסובל מזעזוע מוח ושברים.

רבין ראה אותו, שמע פרטים על מצבו מפי מנהל היחידה ד"ר שמאי גוטב ושוחח קצרות עם הוריו המודאגים, השוהים מאז התאונה בבית החולים. כן מאושפזים ביחידה לטיפול נמרץ אלון פרחי, אייל לב וליאור מרוז. (עתים)

רבין משוחח עם אחד מפצועי התאונה במעלה אפרים, המאושפזים בביה"ח הדסה עין כרם בירושלים (תצלום: יצחק חררי)

יפתח, ניל ורביב הרוגי תאונת הדמים — הובאו למנוחות

המונים ליוו אתמול למנוחת עולמים את הצנחן יפתח אופיר, שנהרג בתאונת הדרכים המחרידה במעלה אפריים. ארונו של יפתח נטמן ליד קברה של אמו שרה, שנפטרה לפני 7 שנים ממחלת הסרטן.

הארון, העטוף בדגל הלאום, מלווה כ־6 צנחנים מיחידתו של אופיר, הגיע סמוך לשעה 4 אחה"צ לקיבוץ רמת יוחנן שבו נולד, והוצב לדקות מספר ליד חדר הזכרון של המשק.

לאחר שחבריו וידידיו עברו על פני הארון — יצא מסע ההלוויה לעבר בית העלמין הנמצא במרחק של קילומטר.

לבקשת המשפחה לא הורשו צלמי טלוויזיה ועתונות לסקר את ההלוויה וגם לא נורו יריות כבוד.

„מותו לא תישכח"

בקיבוץ כפר הנשיא בגליל העליון נטמן אתמול בצהריים החייל ניל בן עטר.

חברי משקים מכל הגליל ומאות מחבריו בצבא (בקיבוץ) ליוו אותו בדרכו האחרונה. נציג המשק הספידו במלים קצרות כיותר, ותיאר אותו כבחור שקט, חברותי, שרמותו לא תישכח לעולם.

בהלוויה נוכחו גם נכבדים בדואים מהכפר השכן טובא, הם הביעו השתתפות באבל הכבד.

ההלוויה היתה שקטה ומאופקת ובסיומה נשארו רבים מחבריו ליד חלקת הקבר כשהם המומים ונראה עליהם שהם מתקשים להאמין שחברם נטמן במקום זה.

„כוח אלים לקח אותך"

חיפה. — החייל רביב סט, הובא למנוחת עולמים בבית הקברות, בקיבוץ יגור. אחר ארונו הלכו בני משפחתו, חברי המשק, חבריו בצנחנים, קצינים ומפקדים. ארונו, עטוף בדגל הלאום, נישא על כתפי חבריו לבית העלמין, שם נפרד ממנו אביו, ד"ר אהוד סט, שהוא חוקר במדרשה על שם רופין.

בקול חנוק מדמעות אמר האב השכול — „כוח אלים ואכזרי לקח אותך מאתנו. והשאיר בנו חלל איום. רק האהבה הגדולה לך, למשפחה, תמלא חלל זה".

האב סיפר על ימי נעוריו של בנו וציין, כי הוא העדיף את עבודת השדה, הוא האמין, ששנת שירות בקיבוץ תסייע לשירותו בצה"ל וכך אכן עשה. לפני הגיוס קיבל רביב הצעה לשרת ביחידת לימודים מיוחדת, אך במקום זאת העדיף להתנדב ליחידת עילית בצנחנים, ורק לפני 10 ימים קיבל את „הכומתה האדומה" בטקס במרומי מצדה.

לאחר אמירת „קדיש" הונחו זרי פרחים על הקבר הרענן. רביב סט הניח אחריו הורים, חמש אחיות ואחים. מאז היוודע דבר מותו השתרר בקיבוץ יגון אבל כבד.

מפקדו של החייל, קצין בדרגת סרן, אמר בדברי הפרידה שרביב התגלה כחייל אחראי, שתמיד מוביל בצוות.

מספר טילי קטיושה נורו לעבר אצבע הגליל

מאת יהודה צור
כתב „על המשמר"

כמה התפוצצויות נשמעו אתמול לפנות בוקר בגליל המערבי בכמה ישובים. תושבים סיפרו לכתבנו שסמוך לשעה 2 בבוקר נרעדו חלונות הבתים כתוצאה מהתפוצצויות והם הבינו מיד שמדובר בקטיושות.

אחד מראשי הישובים אמר לכתבנו שהוא הורה לתושבים להשאר בבתיהם והזעיק את כוחות הבטחון ומשמר הגבול ומסר להם על האירוע.

בשעות הבוקר המוקדמות פתחו תושבי אותו ישוב יחד עם כוחות הבטחון בסריקות באיזור, וכעבור זמן אף נמצאו שרידים של טיל קטיושה אחד שנורה ככל הנראה מצפון לרצועת הבטחון.

במקביל נערכו אותה עת סריקות מעברו השני של הגבול, ברצועת הבטחון ואכן כעבור זמן נמצאו שרידים של טיל קטיושה נוסף. בשני המקרים לא היו נפגעים ולא נגרמו נזקים.

יש לציין שבתקופה האחרונה הגיעו לגבול הצפוני של רצועת הבטחון עשרות אנשי חיזבאללה שנמלטו מבקעת הלבנון בעקבות הקרבות בין צבא סוריה לאנשי ארגון חיזבאללה.

למרות שאנשי אמל הזהירו את אנשי חיזבאללה לא לנסות לפגוע בישובים בישראל יתכן מאוד שאנשי חיזבאללה הם אלה שביצעו את ההתקפה הלילה.

● ראש הממשלה שמעון פרס, אירח אתמול בלשכתו 36 נערות ונערים, בני שכונות השיקום אשר עומדים לצאת הקיץ למשימות הדרכה במרכזים קהילתיים וקייטנות בארה"ב.

הוקעה בצרפת לתיזה — „שואה לא היתה ולא נבראה"

פאריס. — השלטונות האוניברסיטאיים הגבוהים ביותר בצרפת הוקיעו בחריפות את התזה לדוקטורט של מהנדס בן 66, הנרי רוק, הטוענת כי לא היו תאי־גאזים ומחנות ריכוז נאציים.

האגף ל„היסטוריה ותרבות" של המועצה העליונה של האוניברסיטאות גוף שעליו מוטל לבחון את ערכן של עבודות מדעיות של אנשי אוניברסיטאות ציין, כי הוא „שותף להתמרמרות הכללית" והוא מודאג מן העובדה שמעתה „יהיה אפשר להתבסס על עבודה זו כמקור מדעי, ולהמריץ עבודות נוספות, שינסו להכחיש את קיומם של תאי־גאזים בגרמניה הנאצית". (ע־צ)

„קינג־קונג" ההולנדי הוצא מקברו

רוטרדאם. — משטרת הולנד פתחה אתמול את קברו של הבוגד הגדול ביותר של העם ההולנדי מתקופת מלחמת העולם השניה, בנסיון לשים קץ לשמועות, כי יתכן שנמלט והוא בסתר מחוץ להולנד, אחרי שביים התאבדות ב־1946.

המדובר בגופתו של הסוכן הכפול מתקופת כיבוש הולנד על־ידי הנאצים, כריסטיאן לינדמנס, הידוע בכינוי „קינג קונג".

את ההוראה להוצאת הגופה מן הקבר נתן ראש עיריית רוטרדאם, אחרי שהיסטוריונים מצאו סידרה של סתירות וחריגים בתעודות על מותו, שהטילו ספק באמינות הדו"ח הרשמי, לפיו שם קץ לחייו, יחד עם אהובתו, ב־1946.

כמה מן ההיסטוריונים העלו השערות, כי הבוגד ההולנדי, שהסגיר לידי הגרמנים קרוב ל־250 לוחמי מחתרת, חבריו הקרובים, לא מת. אלא נמלט אל מחוץ להולנד בעזרת משתפי פעולה, שתפסו אז עמדות בכירות, בנסיון למנוע שערוריה, שהיתה עלולה להביך גם את בית־המלוכה.

אחיו חנק ושתי בנותיו היו בין אלה שנכחו ליד הקבר בעת חשיפת הגופה. חנק נשאל לפני־כן אם יתכן שאחיו עדיין חי, והוא השיב: „אני סבור כך". הנק לינדמנס אמר, כי „אנשים רבים, במיוחד ותיקי המחתרת, רוצים לדעת בוודאות מה קרה, אנו רוצים להניח את דעתם."

הבת כריסטינה קוסמנט בת 42, הסכימה עמו, ואמרה שגם היא רוצה לדעת את האמת. „אנו רוצים לדעת ויש לנו זכות לדעת."

לינדמנס, שקיבל את הכינוי „קינג קונג" בגלל ממדי גופו, היה גיבור מחתרת, שעבר את המיתרס בימים האחרונים למלחמה, כדי להציל את חיי אחיו, שנתפס בידי הנאצים. בשנת 1944 היה סוכן כפול, שזכה באמונם של המודיעין הבריטי והפיקוד העליון ההולנדי, הוא מסר לנאצים על פרטי ההתקפה הגדולה של הצנחנים על ארנהיים, ב־1944, מידע שגרם לכשלון הפעולה ולמותם של אלפי צנחנים. (ע"ר ע"צ)

מאתיים אבירי „השולחן העגול" יתכנסו בת"א

כ־200 צירים מ־27 מדינות באירופה, המזרח התיכון, אסיה ואפריקה ישתתפו בכינוס האזורי של ארגון „שולחן עגול" הנפתח היום בתל אביב.

„מדובר באנשים צעירים בני 18 — 40 שאינם מפחדים לבוא לכאן, ועובדה שהכינוס מתקיים כאן כמעט ללא ביטולים, למרות משבר התיירות" — אמר ישראל וינברג, יו"ר הועדה המארגנת מטעם הארגון בישראל, במסיבת עתונאים שנערכה בבית סוקולוב בתל אביב.

הוא ציין כי בין באי הכינוס יהיו משקיפים רשמיים מהודו, סינגפור, הפיליפינים, בורונדי, זאיר, רואנדה, אורוגוואי, נמיביה ודרום אפריקה, אולם רוב האורחים מגיעים מרחבי אירופה המערבית.

וינברג הסביר שהארגון נוסד לפני כ־30 שנה ע"י פורשים מארגון הרוטרי הבינלאומי והוא פועל למען אחווה, ידידות, רווחה חברתית והבנה בין כל העמים. בין הפעולות הבינלאומיות שלהם נרתמו חברי הארגון; פעילות למען רעבי אפריקה, נפגעי הרעש באיטליה וכדומה. בישראל יש לארגון כ־150 חברים אשר בין היתר פעלו לקידום פרוייקטים קהילתיים שונים, כגון מוסדות ילדים נפגעים וכדומה. (עתים)

במשמר העמק מפתחים חומר פלסטי מיוחד העמיד בתנורי מיקרוגל

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

זה שנה מפתחים במפעל תמה שבמשמר העמק, בשיתוף עם חברה אנגלית, חומר פלסטי לייצור כלי בישול בתנורי מיקרוגל, הודיע ניסים מס, מנהל הפיתוח של המפעל.

עד היום מקובל היה להשתמש בכלי קרמיקה או פיירקס שקופים. לראשונה בעולם, אפשר יהיה להזמין את הכלים בצבעים שונים. הכלי יהיה עמיד בטמפרטורה שבין מינוס 40 מעלות צילזיוס לפלוס 210 מעלות צילזיוס. לזמן קצר, של עד 10 דקות אפילו עד 250 מעלות. הכלי עצמו ישאר קר לאחר תהליך החימום ורק האוכל שבתוכו יתחמם על ידי קרני המיקרו שיעברו דרך דפנותיו. המדובר הוא בשוק מתפתח בעולם כולו, בעל פוטנציאל של מיליארדי דולרים. הוא עמד עד הישגי המפעל בתחומי הרובוטיקה והאוטומציה בפס ייצור של אסלות ובתי שימוש.

חנן צור, רכז המפעל, אמר, שבתחום זה פרץ המפעל לשווקי יצוא וישווק השנה כ־100 אלף אסלות לאנגליה. „השימוש ברובוטים ואוטומציה איפשר לנו לעבור לסדרות יצור גדולות מאד ולחסוך בכח אדם החסר לנו תמיד", אמר.

מקלט טלוויזיה לעיוורים־חרשים

קופנהגן. — מקלט טלוויזיה, שמצויה בתוכו מכונת־הדפסה בכתב ברייל, פותח לא מכבר בדנמרק.

כאשר מבקשים להדפיס ידיעה מן הטל־טקסט (המופעל בדנמרק, בשוודיה ובנורווגיה), יש רק ללחוץ על כפתור זעיר בשלט־רחוק, ובתוך מחצית הדקה מקבלים נייר מחורר בכתב ברייל, עם תוכן הידיעה.

המכשיר הראשון מסוג זה מוצב עתה במעון עיוורים בעיירה נרום, כ־20 ק"מ צפונית לקופנהאגן. עיוור, המבקש לדעת מה חדש בעולם, ואינו מסוגל לשמוע, יכול לבקש ולקבל מיידית את החדשות האחרונות. השירות הזה יעוור גם לעיוורים שאינם מתושבי המעון — לאלה ישלח החומר המודפס בדואר.

נראה כי זהו אחד הפתרונות המועילים ביותר למניעת ניתוקם של עיוורים־חרשים מן הנעשה בעולם הסובב אותם.

עלי כהן, דנמרק

המועצה האזורית הגליל העליון
מכרז מס' 3/86

1. המועצה האזורית מעמידה למכירה את המכוניות כדלקמן:
א. מיניבוס מרצדס דגם 309 D, מס' רשוי 870־951, שנת יצור 1977.
ב. מיניבוס מרצדס דגם 309 D, מס' רשוי 870־952, שנת יצור 1977.
ג. אוטובוס בינוני דגם 1113, מס' רשוי 870־994, ש' יצור 1977.
ד. רנו 4 פרטי, מס' רשוי 198־81 — 77, לאחר תאונה.
2. פרטים נוספים אפשר לקבל אצל רכז התחבורה במועצה.
3. הצעות יש לשים בתיבת המכרזים בחדר המזכיר עד יום ו' 4/7/86.
4. על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מגובה הצעתו, תוקף הערבות יהיה עד 30 יום לאחר תאריך סגירת המכרז.
5. אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.
6. על הקונה להעביר בעלות ביום הרכישה ולשלם את האגרה.

אברהם ברושי
ראש המועצה

לחברתנו זהבה ברשצקי
שפע ברכות
לנשואי הבן
אבי עם בח"ל אניטה
בית „על המשמר"

לחברנו עקיבא מאירוביץ
בהגיעך לגבורות
איחולים מקרב־לב
מחבריך ב„על־המשמר"

תולעי כל הספרים התכוננו

מה קורא להם?

תעשיין, ח"כ, זמרת, טייס, רקדנית ואלוף בצה"ל — חושפים כמה טפחים מנוהגי הקריאה שלהם, העדפותיהם ומה שזה עושה להם.

מאת יפה האוזר

אצל ישראל צציק (איזיה), מנכ"ל „צים יון מוטורס", הקריאה היא פונקציה ישירה של עיסוקו. בנסיעותיו לחו"ל הוא קונה ספרי מתח של אליסטר מקלין וחברים, „שאפשר להתנתק מהם בכל רגע ולשוב ולקרוא ואפילו לא באותו מקום". בנסיעה ארוכה יצליח „להגניב" ספרים רציניים יותר.

„הכיף שלי", הוא מודה, „אלה הם ספרים העוסקים בטבע ובבעלי־חיים" וכאן הוא נוקב בשמות ספרים רבים העוסקים בנושא זה, כמו „יער השיכור", „אני והשימפנזים" ועוד.

ספרות יפה? מובן שכן. לאחרונה קרא ספר „להיות שם" של הסופר הפולני יז'י קוסינסקי ואת „גיא אוני" מאת שולמית לפיד. ספרים כאלה הוא קורא בשעות היותר מאוחרות של הלילה, אלה שעות הקריאה שלו. הספר „להיות שם", אומר איזיה, „הוא ספר מיוחד במינו, לבד מהיותו מרתק, הוא עורר אצלי מחשבות רבות ותמיהות על החברה שלנו. אני סבור שיש הרבה אקטואליה ברעיון הזה, שאדם שאין לו ידע בסיסי בכלכלה מינימלית מגיע לצמרת..." על הספר „גיא אוני" הוא מדבר בהתרגשות. „מפעם לפעם אני שב וקורא בספר הזה. במיוחד כשמתעצבת בעבודה רב ואני מוצא עצמי בלי אויר בתוך קלחת העבודה. 'איפה אתה זורבה איפה אייל'... אני שואל את עצמי".

ומקנאה

„כן", בהחלט מקנא בזורבה הזה, שממצה את החיים עד תומם, לפי ראותו, את המקסימום.

יותר מחשבות, תהיות וקנאה (נסתרת וגלויה) אין כנראה מה לעשות. במה שנוגע לעסקים, מספר איזיה, העומד בראש חברה ליבוא מכוניות, שספריו בתחום זה מתמקדים בשמכר בניהול על היבטיו השונים. „בכל ספר נקלט אצלי רעיון או שניים. לפעמים מתווקף או נפסלת תיאוריה. בסך הכל הספרים האלה מעשירים את המחשבה." ספר אחרון: „כיצד להצטיין בניהול" של פיטר רוזנטמן, התרשמות: מעניין.

„להגיד את האמת," אומר איזיה מהרהורי ליט, „הייתי רוצה לקרוא הרבה יותר מכפי שאני קורא היום, אבל את יודעת איך זה, כשמתחיל המרוץ היומי המטורף..."

„כמו התייחדות אינטימית"

חבר הכנסת יוסי שריד סבור, שקריאת ספר כמוה „כהתייחדות אינטימית" והספרים, לדבריו, „צריכים להישאר ברשות היחיד כמו כל אהבה אמיתית", ולא צריך להכביר עליהם מלים: „אם ממהרים לרוץ ולספר לחברים אחרי כל התייחדות, ייתכן שמדובר בזיון שכל ולא באהבה", הוא אומר.

אליבא דיוסי, „ההתנגדות של פוליטיקאי לקריאת ספרים הרבה יותר בעייתית ויש בה אפילו יותר משמעות של התגוננות". לכן, איננו מוכן להיחשף יותר מדי בנושא זה ומוכן שלא ינקוב בשמותיהם של ספרים ופרטים מזהים. „אלא אומר רק שאני קורא כדי לא להרגיש כמו דג מלוח שעטוף בעיתון של אתמול והוא מכתים אותו בשמן ובריח..." אחרי „סחיטה" הוא מגלה, שמחדש היה לו חודש טוב והוא קרא לפחות עשרה ספרים.

אחר־כך פותח שריד במונולוג מרגש, ומובא כאן כלשונו: „השתקעות בעיתונים רק כדי יוצרת הרגשה של התפלות. כי הזמן נתן הזמן לוקח והחיים הם מהיר אל הפח. איך כא להקיא כמו מטגרבייץ' במיתנון של הטרמינל... מי יוכל לקחת ממני את הספרים הטובים שקראתי? מי יוכל לשנות את הביוגרפיה שלי, שספרים הם תאריכים ומשמעותה... אם הספר הזה בלתי נשכח מאז, ואת מוכרחה להיות ילדותי; ואם זה הספר — את נערותי. על־פי אלה ואלה אני מזהה בבירור את בגרותי ואת גיל העמידה שלי."

יוסי שריד מוכן להודות, כי המדף בחדרו עמוס בספרים וכי הוא אוהב לבלות זמן רב בחנויות הספרים. ספרים מוערכים? „והולכתי טעמי לפחות מאה פעמים בחיי", הוא אומר. בכל זאת מודה שהוא מעדיף ספרות יפה. סוף פסוק. הרי הבהיר כבר שלא יפטפט על חייו האינטימיים.

לצלול לתוך הקריאה

„הייתי צריכה לפחות חמש שעות נוספות ביממה, כדי שאספיק לעשות מה שאני רוצה", אומרת הזמרת אילנית. „העיסוק שלי מחוץ לבית, אירגון הבית הגדול (בכפר־שמריהו) וטיפול בילדים (שניים) גוזל זמן רב ובמשך היום נשאר לי זמן לעלעל רק בעיתונים. בלילות שאינני מופיעה בהם אני מתה להשתרע על המטה ולצלול לתוך הקריאה".

מה את קוראת בימים אלה?

„עכשיו סיימתי את ספרו של הרמן ווק „מרג'ורי מורנינגסטאר". אהבתי אותו מאוד. הכיף שלה הוא לקרוא כשהיא בנסיעות. „בחדר במלון, בערב, יש לי את כל השקט שבעולם, אני מנתקת את עצמי מכל הסובב ויכולה לקרוא שעות. כך בנסיעות לצורך עבודה ובחופשות הפרטיות. „ספר שאני אוהבת גורם לי הנאה עצומה", היא אומרת. „אני מסוגלת לדמיין לי את הגיבורים ואפילו להיות שותפה לבעיות שלהם". סוג הספרים המועדף על־ידה קשור איך־שהוא לנוף ילדותה, ברזיל. „כשהייתי ילדה הערצתי סופר ברזילאי, שכתב סיפורי אגדות לילדים. עד היום אני שבה ומעלעלת בספר הזה ובכלל אוהבת ספרים שנוגעים איך־שהוא בחייהם של עמים ותרבויות רחוקות". היא מודה שהיא אוהבת להתרפק על ברזיל „כנראה בגלל הגעגועים" ומה פלא שז'ורז'ה אמדו נמנה עם אהוביה. ספרים אחרים שמעניינים אותה וקשורים במישרין או בעקיפין למקצועה הם ספרים על מלחינים „וכמובן ספרות יפה". ספרים היא קונה או שואלת אצל חברות. בספריה איננה מחליפה, כדי שלא להיות לחוצה בזמן.

„לפעמים ספר יכול לשכב אצלי שבועות כי פשוט אין לי זמן לגעת בו. לעומת זאת, כשאין לי הופעות, אני קוראת הרבה יותר. כשבשפה חברה לחיים, נזכרת הזמרת, קראה לא מזמן את בשביס זינגר. „הייתי מרותקת לספרים שלו. הם מיוחדים, מלאי פנטזיה ומיסטיקה."

והילדים בבית קוראים?

„ועוד איך. אני ממליצה, לפעמים. אבל בדרך־כלל הם בוחרים לבד בספריה. יש להם מודעות עצומה לקריאה. ומבחר לא חסר".

„שריטות במוח"

מאחורי אמנון הלבני (51), שלושים ושלוש שנות טיס (הייתי טייס קרבי, טייס תובלה וטייס אזרחי). היום, כשהוא שנה בגימלאות, במבט לאחור, אין לו ספק כי מה שעיצב ובנה את אישיותו במשך כל השנים היו הספרים שקרא: „אל תקבלי את הדברים האלה בקלישאות", הוא אומר, „אני באמת רואה עד היום את הקריאה בספרים כהפריית הנפש, בפירוש כך".

רוזקא בשנה האחרונה הוא קורא הרבה פחות. „בגלל הכניסה לעסקים וכל הכרוך בכך, אבל זה רק זמני", הוא מבטיח. „מפני שהייתי ואהיה כנראה כל חיי תולעת ספרים".

הוא גדל בתקופת מלחמת העולם השניה ומעיד על עצמו שנושאי המלחמה, השואה ומאוחר יותר משפטי נירנברג תפסו אותו. „באותו זמן התחלתי להתעניין גם בטייס ובעולמם של הטייסים שפעלו במלחמה וקראתי ספרים שעסקו בכך". כאן הוא מונה שמותיהם של לפחות עשרה ספרים: — ביניהם „טייסת 617", „הטייס הקיטע", „אני מאשים" ו„עלייתו ונפילתו של הרייך השלישי". היתה תקופה שנתפס גם לספרים שענייניהם משפט. „כנראה מפני שהייתי תמיד לוחם צדק ושנאתי מוגי־לב ומערכות שמטייחות ומעוותות את הצדק" (תכתבי שזה גם היום).

בשנים האחרונות מתעניין הלבני בנושא השואה מנקודת־ראייה של אדם בוגר ומזכיר בהתלהבות את „הטירה", „רוחות מלחמה" ו„בשם כל בני ביתי".

למרות שהוא קורא עכשיו פחות, ליד המיטה שלו אפשר למצוא את הספר „הישוב בתקופה העותומאנית" מאת נשיאה השני של מדינת ישראל, יצחק בן־צבי. „נושא ארץ־ישראל במאות ה־12 ועד ה־18, מעסיק אותי מאוד לאחרונה ואני קורא כל ספר שיכול לתת לי תמונה מה קרה בארץ באותן שנים".

המתח בטייס לא הפריע לך לקרוא, לא גרע מהריכוז שלך בשעת הקריאה?

„בכלל לאו, אולי ההיפך הוא הנכון. בתקופות הקשות ביותר שלי כטייס, קראתי הכי הרבה. לא יכולתי להרדם מבלי לקרוא. לדעתי, אין קשר בין העיסוק הספציפי לבין הקריאה. הכל תלוי בבן־האדם עצמו". ישנם ספרים שהלבני סולד מהם ומכנה אותם „ברוה". „אלה הם הספרים שלא עושים לי שריטה במוח", הוא מבהיר. ומה כן עושה לו „שריטה במוח"? ספרים שיש להם נגיעה להיסטוריה היהודית או הכללית וכמובן אלה הקשורים למקצוע. ספר שאני אוהב לקרוא זה ספר שאני מרגיש שיש לו ממשות לגבי, ושהוא מפעיל את תאי המוח האפורים שלי...

השראה לריקוד

הריקוד „גלים", הלקוח מתוך תוכניתה האחרונה של להקת המחול של רינה שיינפלד, קיבל לדבריה השראה מן הספר „גלים" של וירג'יניה וולף.

רינה: „בזמן האחרון „נתפסתי" לוולף. ספריה מדברים אלי. אני חשה, לפעמים, מעורבות במצבים שהיא מתארת אותם. מובן שבגלל היותי אישה, אולי אישה יוצרת, אני קוראת פחות ספרות יפה מהציפיות שלי ביחס לעצמי, פחות ממה שהייתי באמת רוצה לקרוא".

„ספרים מחזקים אותי, כמו חבר טוב ובמיוחד כשקשה", היא אומרת, „רק חבל שאין לי זמן ללמוד על גוף האדם, אז אני לומדת מתוך הספרים. הספרים האלה, המלווים בדרך־כלל ברישומים, מחזקים אצלי השערות ונותנים לי חיזוקים בעבודה השוטפת, בסיטואציות שונות שאני נקלעת אליהן הקשורות כמובן בגוף". בתקופה מסויימת בחייה קראה הרבה שירה ואחר־כך ספרים הודיים על תרבות הגוף והנפש. „קראתי גם ספרי פילוסופיה שונים ועל ברכות המזרח ובכלל על אורח חייהם של עמים ובני־אדם, כי האמנות, לדעתי, מתחילה ונגמרת בבן־האדם", מה שחשוב לה באמת, מבקשת שיינפלד להדגיש, אלו הן השאלות הקיומיות של חיים, מוות ונצח. „אני מתעניינת בבן־האדם כיצור אוניברסלי מעבר לדתו ואמונתו".

מאות קיפולים בספר אחד

„אם תפתחו את „תא הכפפות" במכונית שלי תוכלו למצוא לפחות שלושה ספרים", מבטיח אלוף פיקוד המרכז אהוד ברק. אלה הם הספרים הפחות רציניים, בשביל „להעביר איתם את היום". את היותר רציניים (כמו „דברים בגו" של גרשום שלום) ניתן למצוא כמובן ליד המיטה.

מתי אתה מתפנה לאלו שליד המיטה?

„זו באמת בעיה", אומר האלוף. „יש תקופות שאני כמעט לא ישן, אז אני לא מגיע לספרים, אבל אני מתמרן איך־שהוא, מתחיל ומפסיק. יש ספר אחד, ברבורה טוכמן, שכבר קיפלתי בו...100 קיפולים".

בשנים האחרונות אין לו העדפה מוגדרת ביחס לספרים. „אני קורא אולי פחות ספרות יפה ויותר ספרי פוליטיקה, פסיכולוגיה, מדע והסטוריה. למען האמת, כל ספר שמזדמן לידי ויש לי סיבה לחשוב שהוא טוב, זוכה אצלי לטיפול".

„העיסוק שלי קשור איך־שהוא בספרים שמגיעים אלי, הסקרנות מתעוררת בעקבות גירויים שאני נחשף להם. נושא אחר שמעניין אותי הוא מוסיקה. כשהייתי צעיר למדתי מוסיקה ומאז הנושא מסקרן אותי. ומה עוד? כל מיני ספרי מדע, הפילוסופיה של המדע, מהפכות מדעיות ואחרים..."

למעט „העובדה" שספרים מפצים את סקרנותו ומעניינים אותו, מגלה ברק שכל ספר משאיר אצלו משקע. „אני סופג מתוכו דברים, הם נטמעים בתוכי ונעשים חלק ממני".

במדפים בביתו ספרים למאות. „יש אצלנו בבית מסורת של קריאה. כולם קוראים ואני מוסיף וקונה מדי פעם כל ספר מעניין שמזדמן לי. צר לי לפעמים לראות אותם ספרים שממתינים לי כבר כמה שנים ועוד לא קראתי בהם. מה יש להגיד גם אני מתגעגע אליהם אבל בטוח שעוד ניפגש."

חטף מדפדף (צילום: י.פ.פ.א.)

יותר קונים, פחות מו"לים

מאת רונית מורגנשטרן

שבוע הספר העברי נפתח היום, כבכל שנה בחודש יוני, בפעם ה־28. גם הדראמות והזעזועים הפוקדים בימים אלה את החברה הישראלית לא מסוגלים לפגוע במפעל הזה, שהפך למסורת מאז מלאו עשור למדינת ישראל. גם השנה יבוא המון אדם אל כיכר מלכי־ישראל בתל־אביב ואל כיכרות אחרות בערים הגדולות, יכתת רגליים בין הדוכנים שיועמסו עליהם מליוני ספרים, ימשש בחרדה את הספרים המוזלים ב־25 עד 40 אחוז וימלא את הסלים — כך מקווים המו"לים.

השנה משתלם לקנות ספרים בשבוע הספר יותר מבכל שנה, אומרים המו"לים. בכל שנה עולים מחירי הספרים כחודשיים לפני שבוע הספר וההנחות הגדולות של שבוע הספר היו בבחינת אחיזת־עיניים ברוב המקרים. השנה היתה הקפאת־מחירים. כזכור, הוסר הפיקוח בינואר מעל מחירי ספרים והמו"לים הזדרזו לייקר את המחירים, לפעמים גם ב־75 אחוז. במשרד המסחר והתעשייה נזכרו להיבהל מקפיצת המחירים רק לאחר מספר חודשים וכתוצאה מכך הוחזר הפיקוח על מחירי הספרים באחרונה.

בלחץ המו"לים התיר משרד המסחר והתעשייה העלאה מקסימלית של 20 אחוז מעל מחירי יולי 85', כך שהנחה של 25 עד 40 אחוז על המחיר המוקפא מיולי אשתקד, בתוספת 20 האחוז המותרים, היא הנחה ממשית.

בעוכרי המו"לים

הקפאת המחירים עוררה את מכירות הספרים לאורך כל השנה. מאז יולי 85', לראשונה, מאז כמה שנות שפל וירידה עקבית, עלה מספר העותקים הנמכרים. אבל הקפאת המחירים היתה בעוכרי המו"לים, שגם השנה נאלצו כמה מהם לסגור את עסקיהם.

על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הנכונים ל־1984־1985, היתה ירידה במספר המו"לים הפעילים — מ־206 ל־182, רובם מו"לים קטנים, שהוציאו פחות מעשרה ספרים בשנה. 50 אחוז מהספרים הוצאו לאור ב־5/84 על־ידי מו"לים גדולים, המהווים עשרה אחוז מהמו"לים בכלל. על פי הנתונים, 4160 ספרים יצאו לאור ב־5"1984 לעומת 4380 ב־1982/3. מיליון עותקים הודפסו, לעומת 12 מיליון בשנה הקודמת. השנה, כאמור, יש עלייה במספר העותקים המודפסים, אלא שאין עדיין נתונים סטטיסטיים כוללים לגבי השנה שעדיין לא נסתיימה. 36 אחוז מן הספרים הם בתחום ספרות יפה, שליש מהם ספרי ילדים.

5 ק"מ של דוכנים

גם השנה יתרו הקונים — לאורך 5 ק"מ ו־300 חנויות, בין 30 אלף כותרים, שיציגו 123 מו"לים — בעיקר אחרי ספרי ילדים, ספרי בישול וספרי עזר למיניהם.

באגפי ספרות יפה יחפשו כנראה מי שהתאפקו עד היום את „עיין ערך אהבה" לגרוסמן, את „ערבסקות" לשמאס ואת „אפיקורס בעל כורחו" של יהושע בר־יוסף ומן המתורגמים את „לוליטה" של נבוקוב, „בית בודנברוק" למאן וכנראה גם את „המאהב" של דיראס.

גם הלהיטים מן השנה שעברה „סוף דבר" לשבתאי, „גיא אוני" („כתונת הנשבר") של שולמית לפיד וספרו של מילן קונדרה, יהיו כנראה מבוקשים גם השנה.

הטענה הנפוצה, ששבוע הספר הוא הזדמנות פז למו"לים להיפטר ממלאי, אינה נראית לנתן שחם, סופר ומנכ"ל ספריית־הפועלים. שחם: „כדי להיפטר ממלאי יכול המו"ל תמיד להציע את הספרים במבצעי הנחות למינויים". לדעתו שבוע הספר יותר משהוא חגיגה של רבי־המכר וספרים חדשים, הוא חגיגה של הספרים הישנים. „אל רבי־המכר מגיעים כל שנה", אומר שחם, „בשבוע הספר אפשר להגיע אל ספרים ישנים וכאלה שלא זכו לתהודה הולמת".

ספריית־הפועלים, המתאוששת בעקביות בשנתיים האחרונות, לאחר כמה שנים קשות שפקדו אותה כמו את ענף המו"לים ברובו, הוציאה בשנה האחרונה 120 ספרים. בשבוע הספר תציג ההוצאה 200 ספרים, ביניהם לראשונה „החוזר בתשובה" מאת בשביס זינגר, „שקיעת הטיטניק" מאת אנצנס ברגר, „תאור של מוות" של אלכנדרי, „פירוק הצלם האנושי" לקונרד לורנץ.

צה"ל של ספרים

לצד שבוע הספר העברי המסורתי יערך בצה"ל, ביוזמת מפקדת קצין חינוך ראשי, חודש הספר העברי, במטרה לעודד את מודעות החיילים לספר. במהלך החודש יתקיימו ביחידות עמדות לאורך הקווים, מפגשים עם סופרים, משוררים ומבקרים. מאה ניידות ספרים [illegible] היחידות ויביאו אל החיילים עשרות אלפים ספרים מתוך ארגזי תחמושת, שכל אחד [illegible] להכיל מאה ספרים. הספרים ימכרו לחיילים בהנחה ניכרת, של כ־75 עד 80 אחוז. [illegible] המאוחדות המו"לים. ב־23 ביוני יערך יום שידורים מיוחד בגלי־צה"ל, שיוקדש לחודש הספר העברי בצה"ל ובו ראיונות עם סופרים, משוררים, מבקרים ומו"לים. גם המדור „60 שניות על" יוקדש ביום זה לסופרים וספרים. „במחנה" יפרסם מוסף ספרות מיוחד לרגל המבצע.

גרוסמן אחד או שניים...

אין ספק שהשם גרוסמן הוא השם החם ביותר בעולם הספרות הישראלי היום. כל מי שמרגיש צורך להיות „אין" מקשט את מדפי הספרים בפיתוי בגרוסמן אחד או שניים. מי שנהנה מהפופולאריות הגרוסמנית הוא לא רק דוד גרוסמן הישראלי, אלא גם גרוסמן אחר (וסילי גרוסמן) וכבודו במקומו מונח. המהדורה הראשונה של ספרו המתורגם „חיים [illegible]" בהוצאת ספריית הפועלים והקיבוץ המאוחד, אזלה תוך שבועות ספורים, [illegible] שאלה שרצו לקנות לבקש את גרוסמן לא כל כך שמרו לה [illegible] אגב, גם הספר של וסילי גרוסמן הוא מצוין.

רונית מורגנשטרן

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

ד"ר לפלמ"ח ופרופסור לאצ"ל

מאת יורם נמרוד

טווידלדם היה בפלמ"ח. הוא כתב על כך בספר, ועכשיו הוא ד"ר לפלמ"ח.

טווידלדי היה באצ"ל. או על יד. (אחרי המהפך, נעשה צפוף על אלטלנה). טווידלדי כתב על ז'בוטינסקי ועל כל מיני בוריונים, ועכשיו הוא פרופסור לבוריונים. ביום העצמאות מוזמנים הד"ר והפרופסור לשוחח על "המחתרות" בתוכנית הטלוויזיה "היו זמנים". שם יושב על הגדר ידידם האמסטר־דאמסטי, ומצליף בשאלותיו לכל צד.

"מה היה קורה", — שואל המראיין — "אילו האצ"ל לא היה קיים?"

והשניים נלכדים ומשיבים לשאלה, שהיסטוריון מקצועי ירחה על הסף. היסטוריונים הם האנשים היחידים שאסור להם לדון במציאות על יסוד "אילו". יש לאיסור סיבות מורכבות, ויש לו הדגמה משעשעת בהצגה הטלוויזיונית של ניגודו — בהיתר שנטלו לעצמם הטווידלדמים.

"אילו לא היה האצ"ל — השיב הפרופסור, בנוסח שאול מההגדה — "הרי אנו ובנינו ובני־בנינו היינו משועבדים לכובש הזר".

"לא כי..." משיב לו הדוקטור, ומגלגל ב"אילו", אף הוא.

והוויכוח קולח ומתלהט, כבימים ההם בזמן הזה. מי אשם ומי זכאי? מי בוגד ומי גיבור? למי תהילה ולמי הבוז? לכל אלה אין ולא כלום עם העיון ההיסטורי.

ההיסטוריון אינו שופט, וכליו אינם כשל ועדת־חקירה משפטית. עליו להיות מרוחק מהאירוע, ולאו דווקא במקום ובזמן, אלא מבחינת המעורבות. עליו לחשוף את העבר בלי לחשוש מתוצאות החשיפה. מי שהולך בדרך זו, ממילא ישאל שאלות שונות לחלוטין.

צעד ראשון בכיוון זה עשה ההיסטוריון יהודה באואר בספרו "דיפלומטיה במחתרת".

הבריטים פינו את ארץ־ישראל למרות הפרובוקאציות של האצ"ל ● אילו לא קם האצ"ל — האנגלים היו ממציאים אותו

הוא הראה שהבריטים עזבו את הארץ ולא גורשו. והם עזבו למרות הפרובוקציות של הפורשים מהמרות הלאומית (כך ראוי לכנות את אצ"ל ולח"י בכל מחקר היסטורי). ההתנכלות הבלתי־מבוקרת לאנגלים באשר הם הקלה על אלה מהם שביקשו להכות ביישוב כולו. מסקנה זו בספר היא פרי היסק לוגי, ללא תיעוד, ופרופסור באואר חזר בו ממנה ברבות השנים. אלא שבינתיים נפתחו ארכיונים והותרו לעיון. לאותה מסקנה יש עתה ביסוס תיעודי, ומקצתו יובא כאן.

האצ"ל יחבל בכל פתרון

בשלהי קיץ 1946 חל מפנה דרמטי בהנהגת הליגה הערבית, והחל שיתוף מדיני עם ההנהלה הציונית במציאת פתרון לשאלת ארץ־ישראל. הוסכם על הקמת שתי מדינות, מקושרות ביניהן בפדראציה. אליהו ששון וראובן שילוח, שניהלו בשם הסוכנות היהודית מגעים עם המדינאים הערבים, שמרו באותו זמן על קשריהם עם אנשי המודיעין הבריטי במצרים — אותם קשרים שהיו ביסוד השיתוף בין ה"הגנה" לבין הצבא הבריטי בימי מלחמת העולם. האישים הבריטים התמידו בקשריהם, גם כאשר בהנהגת הצבא נשתנה הלך־הרוחות כלפי היישוב.

ששון ושילוח שמעו, שאכן ממשלת בריטניה דנה באפשרות של חלוקה מוסכמת עם הערבים — אבל ראשי הצבא טוענים שהאצ"ל יחבל בכל פתרון שאינו מבוסס על מדינה יהודית בכל ארץ־ישראל. לדבריהם — מלחמת אצ"ל היא בוייצמן ובבן־גוריון, ולא יישוב אין כוח לעצור בעדם. הבריטים, שהתנגדו למדינה יהודית, ניצלו, איפוא, את ה"מרד" כדי לשכנע את עמיתיהם, ואת המדינאים הערבים שחתרו לפשרה, שההנהגה הלגיטימית של היישוב אינה ייצוגית ולא תהיה מסוגלת לקיים את הבטחותיה.

באסכולה בריטית זו בלטו אישים כמונטגומרי, ראש המטה הקיסרי, שהתנסה, בהגנה על האימפריה, בקרבות עם אבדות רבות בהרבה משיכלו לגרום האצ"ל ולח"י גם יחד. הללו שאבו את עיקר השראתם מצ'רצ'יל, שהתנגד מאז ומתמיד למדינה יהודית, וניצל בציניות את רצח הלורד מוין, ידידו הקרוב, על־ידי לח"י ב־1944, כדי להקפיא המלצות של ועדה קאבינטית סודית, שהוא עצמו הקים. המלצות אלה חייבו ייסודה של מדינה יהודית. (מי שנתן את ההוראה לרצוח את המדינאי הבריטי הבכיר במזרח התיכון מסתובב עדיין חופשי בינינו, למרות שסייע בכך, ישירות, לנאצים. אם תוקם ועדת־חקירה משפטית לבירור המעשה והנזק שגרם למאמץ המלחמה ולעם היהודי, הוא יטען, מן הסתם, שבלי דעת הורה לחסל את התומך הנמרץ ביותר בתוכנית החלוקה, ויש לברכו על כך. שכן לחלוקה מוסכמת היתה מונעת מלחמת שחרור על שתי גדות הירדן, שמבחינתנו לא הסתיימה).

פילים ועכברים

השראה מצ'רצ'יל שאב גם הפרופסור לאצ"ל. הוא ושכמותו מרבים לצטט מדברי צ'רצ'יל בפרלמנט — כדי להוכיח: המטרד שגרמו הפורשים האיץ בבריטים להסתלק. נראה שלא ירדו לסוף כוונתו.

באחד באוגוסט 1946 נשא צ'רצ'יל את אחד הנאומים הבודדים שלו בשאלת ארץ־ישראל בשנות המאבק. הוא הזכיר את התנגדותו הנחרצת למדינה יהודית מאז 1922; טען שהיהודים דורשים יותר מדי והיד שמפעילה נגדם ממשלת הלייבור רכה מדי. צ'רצ'יל טען שהרעיון כאילו ניתן ליישב בארץ־ישראל את היהודים ששרדו באירופה "הוא באמת כל כך טפשי, שאין לבזבז עליו את זמנו של הבית". רק לאחר דברים אלה נדרש צ'רצ'יל לעניין המאבק בארץ־ישראל. הוא ביקש להוכיח שאם ממשלת הלייבור מוותרת על פניני הכתר של האימפריה — הודו ותעלת־סואץ — הרי אין טעם להסתכסך עם האמריקנים על ארץ־ישראל. הוא ביקש לכפות על ארה"ב שותפות בהכרעה על גורל הארץ, אך הביע זלזול תהומי בעצם המאבק המתרחש בה. בהשוואה למה שיקרה בהודו, אמר, זה "יהיה מיקרוסקופי. מלחמת פילים (בהודו) בהשוואה למלחמת עכברים." זה היה, איפוא, סף האיום של הפורשים.

דווקא משירותי הביון האמריקנים נודע להנהגת היישוב, שפעולות הפורשים מנוצלות על־ידי הצבא בריב הפנימי על עיצוב המדיניות הבריטית. גילה זאת ראש ה"תחנה" האמריקנית בירושלים בשיחה עם שילוח, ב־10.2.1947. אנשי מחלקת־המדינה בוושינגטון היו מעוניינים לסייע לפתרון מוסכם, ולפי הערכתם — נפרצה הדרך לכך. אולם לדברי האיש, "ידם של אנשי הצבא על העליונה" בלונדון, בוויכוח עם בווין, שנטה לצד האמריקנים.

"הוא חושש מאוד", הוסיף שילוח בדיווחו לגולדה מאירסון (מאיר), "שיד אנשי הצבא תהיה על העליונה גם בארץ". הדיפלומט האמריקני אמר שדיווח לוושינגטון כי אין המצב בארץ מצדיק הכרזת שלטון צבאי, "אולם כנראה אין להימנע מזה. יש הגיון מיוחד לצבא אימפריאלי". אמינות האיש מובלטת בכך שצפה מראש קואליציה סובייטית־אמריקנית־דרום־אמריקנית שתביס את בריטניה בארץ. באותם ימים, אפשרות זו נחשבה כדמיון פרוע. השליח האמריקני המליץ להימנע מהצדקת הקו הצבאי. "השלטונות רוצים שהישוב ימשיך במעשי טרור ומרי, כדי להצדיק את השתלטותם. הוא מייעץ לנו שלא ניפול בפח זה. היישוב היהודי יותר מדי קטן והדם היהודי יותר מדי יקר".

עניין עם מטורפים

כעבור זמן מה סיפר אותו אמריקני ליועץ של שרת פרטים על שיחת בגין עם אנשי ועדת האו"ם לארץ־ישראל. הוא בירך על הפגישה ואמר: טוב שהללו יראו עם איזה "מטורפים" יש פה עניין. (ממש אותן מילים רשם מזכיר ועדת האו"ם, ראלף באנץ', ביומנו בעת הפגישה ההיא).

ואמנם בגין הודיע ליו"ר הוועדה, שהפורשים לא יסכימו למדינה בחלק מהארץ ויילחמו על שלמותה. כאשר נשאל מה יעשה אם רוב היישוב יקבל את עקרון החלוקה, השיב: בעניין זה אין לקבל את דין הרוב. אנחנו פועלים בשם כל הדורות היהודיים שהיו ובשם כל אלה שיהיו.

בדברים סהרוריים אלה מתגלה הסוד האמיתי של הפרישה. המפעל הציוני, כפי שהוא, לא עניין את מנהיגי הפורשים, ומצידם, יכול היה להיחרב. להם לא היה הכוח ולא היו לוחמים ולא ציבור כדי להילחם אפילו על יפו. הם הלכו בדרך אביהם הרוחני, ז'בוטינסקי, שבאוגוסט 1939 הורה לאצ"ל להתמרד ולהכריז על מדינה יהודית, ולהחזיק לפחות שלושה ימים — לפני שייחרב היישוב. אך בינתיים, תוכרז בניו־יורק ממשלה יהודית גולה שתמשיך לשאת את דגל הציונות למען הדורות הבאים. רק בהמשכיות זו של דרך ההתאבדות אפשר להבין את המשך הפרובוקציות כלפי הבריטים גם אחרי שהומלץ על חלוקה, גם אחרי שהבריטים הודיעו שהם עוזבים את הארץ, גם אחרי שנפתחה החזית במגזר הערבי.

רק למראית־עין הכריזו הפורשים על מלחמה לגירוש "הבריטים". למעשה, כוונתם היתה להשפיע על האופן בו ייצאו הבריטים, שכן יציאתם הובטחה ממילא. מבחינתם, היתה סכנה ממשית, שיושג הסכם יהודי־בריטי־ערבי, כמסגרת תוכנית פשרה טריטוריאלית. כדי למנוע זאת, די היה גם במעט הכוח שבידם. שכן, כדי לחולל פרובוקציה לא דרושים יותר מקומץ קנאים, המוקלים בהשפעת הסם הלאומני.

רצח במקום, סיוע לפלמ"ח

עדויות לכוונה זו פזורות למכביר בכתבי הפורשים, לכיתותיהם. נסתפק באחת. קרוב של מפקד האצ"ל בירושלים, רענן, בראשית ימי מבצע נחשון, לפריצת הדרך לירושלים, נודע למפקדת ה"הגנה" שהפורשים מתכננים התקפה פרטית על הכפר דיר־יאסין. מגעים עימם בדברים ובקשם להגיע לדיר־יאסין (שהיתה לו ברית עם ה"הגנה") ולסייע לפלמ"ח בכיבוש הקאסטל, על־ידי פריצה לכפר הסמוך לדיר־יאסין, קלנדיה. כפר זה היה אקטיבי בהפעלת המצור על ירושלים. רענן התנגד ואמר שהמלחמה של הפלמ"ח היא מלחמה על ביצוע החלוקה. "אנו עכשיו", אמר לחבריו, "כשישנה מלחמה גדולה על הקאסטל וכשלונות ה"הגנה" שם, באו ונכבוש את דיר־יאסין".

כלומר, האצ"ל מנע סיוע מהפלמ"ח כדי להבליט את כשלונותיו וכדי להפגין בפני הציבור הירושלמי את נצחונות הפורשים. כדי להאדיר את רושם הניצחון בחרו בכפר שלא לחם. מפקד הלח"י ביקש אמנם לתקוף את שועפת שמצפון לירושלים, אך מפקדת האצ"ל העמידה אותו על מקומו. לפורשים לא היה כוח־אדם מאומן ולא נשק כדי לתקוף יישוב מוגן. על כן תקפו את דיר־יאסין, הכפר שאסר על אנשי המפתי לפעול מתוכו, והיה בחסות ה"הגנה". התוכנית היתה לכבוש, לשלול שלל, ולמכרו בשוק. בכסף, כך רשו לעצמם, יקנו נשק ויקימו מחנה אימונים, כדי להקנות לאנשיהם את אימון הפרט, שטרם זכו בו. והתוצאות ידועות. גם בדיר־יאסין זה במחיר על פירצת הדרך ממערב.

החזירו את הבריטים

התוצאה הבלתי־אמצעית של פעולת הפורשים מאז אישור הקמתה של מדינה יהודית בארץ־ישראל היתה חבלה שיטתית במאמצים לשיתוף־פעולה עם ערבים, והכשלה מכוונת על פינוי מסודר של הצבא הבריטי. הם גרמו לכך שיחידות בריטיות שאמורות היו לסייעו לכנופיות הבלתי־סדירים, והתנכלו ל"הגנה", על־ידי מעלליהם ביפו — הם גרמו לכך שיחידות בריטיות אשר פונו מהארץ הוחזרו כדי להילחם ביישוב.

כיוון שפעולות הרצח והשוד נגד הנוכחות המתפנה נמשכו גם בחודש מאי 1948 — נתבקש המקשר של מוסדות היישוב המאורגן עם מפקדת הצבא, חיים הרצוג (היום נשיא המדינה), לפגישה דחופה עם נציגו של המפקד העליון, הגנרל מקמילן. הגנרל, שהיה בדרך־כלל ידידותי והוגן, שלא כמו רבים ממפקדי יחידות השדה, היה הפעם מלא חימה, על רצח סתמי של שבעה חיילים ליד נתניה. הוא הזהיר: לאחר ההתנקשות הבאה — ייצא הצבא הבריטי בכל עוצמתו נגד כל היישוב היהודי, ללא הבחנה. הסכנה שהפורשים אכן יעצרו את הפינוי היתה מוחשית מאוד. הרצוג, בדיווחו על השיחה, ציין סימנים המעידים בבירור שהצבא הבריטי עושה הכנות למימוש האיום.

ככלות הכל, פינו הבריטים את ארץ ישראל, למרות הפרובוקציות של האצ"ל. המראיין שאל מה היה אילו לא קם האצ"ל. ברוח התוכנית צריך היה להשיב: או האנגלים היו ממציאים אותו.

"הקטנים" מקבצים נדבות

מאת אשר שילוני

מתוך עשרה קבין של מצוקה, נוטלים היישובים הקטנים תשעה. מדובר ביישובים בעלי אוכלוסיה של כמה אלפים נפש בלבד, ושאינם יכולים לצאת בכוחות עצמם מסבך הבעיות הכלכליות, הכספיות והחברתיות, הנובעות מהרכב האוכלוסיה, מקורות ההכנסה עצמית, טיב ההנהגות המקומית ויחסם של משרדי הממשלה של אותה מנהיגות.

יישוב גדול ויישוב קטן, שניהם חייבים לספק שירותי חינוך, בריאות, סעד וכדומה לאוכלוסייתם. אולם בשעה שביישוב הגדול יש לא מעט מקורות עצמיים, הרי היישוב הקטן לא רק שאין לו הכנסות משלה, גם עלות השירותים בו גבוהה יותר. מביא דוגמה יעקב ויסמונסקי, ראש מועצה גבעת־שמואל: "יישובים קטנים, שאין להם מוסדות חינוך משלהם ומסיעים את תלמידיהם ללמוד ביישוב אחר, מפרסמים מכרזים להסעת התלמידים. כאשר מקבלים את ההצעה הזולה ביותר בא משרד החינוך ואומר: רגע, יש לנו מחירי הסעה משלנו אבל קבלן ההסעה אינו מתחשב במחירי משרד החינוך, (ואתה חייב להוסיף את ההפרש".

אוכלוסיה "חזקה" היא מטבע הדברים גם בעלת יכולת לשלם מיסים גבוהים וגם בעלת מוטיבציה גדולה יותר, הן בדרישה לשירותי רווחה והן בנכונות לשלם עבורם. ואילו אוכלוסיה "חלשה", לא רק שאינך יכול לחלוב אותה, אלא בחלקה היא ממלאה את פרוזדורי לשכות הסעד; בניה נזקקים לשירותי־עזר בחינוך וכו'. ואם רמת ההכנסה העצמית של כלל הרשויות המקומיות הקטנות היא נמוכה, הרי ביישובים "חלשים" היא מועטה ביותר, ולמועצות שלהם אין ממה לחיות.

המנהיג החזק של כפר־תבור

ראש יישוב קטן, בעל יוזמה ובעל קשרים אישיים במשרדי הממשלה, מסוגל לאזן מעט את התמונה העגומה. לא כך מנהיג חלש, של יישוב חלש. במקרה הטוב, כאשר יעלה ירושליימה, הוא יקבל כמה נרכמת במשרדי הממשלה. אבל לא מעבר לכך.

אוכלוסייתו של כפר־תבור (מסחה) מונה כאלפיים נפש. בראש המועצה עומד מיכה גולדמן, בן 47, "דור שלישי בכפר ה־דביר בראש־פינה" — מתגאה מיכה. כפר־תבור ידוע כיישוב מבוסס ובעל שירותים טובים. הרכב האוכלוסיה אינו שונה מהממוצע. 20 אחוז חקלאים, בעבר קלטו יוצאי מעברת כדורי, שליש מהתושבים ותיקים, שליש ילידי הארץ ועוד שליש — עולים. "הצלחנו ליצור איזון בין כל חלקי היישוב. יש לנו תעשייה, מסחר וחקלאות: תושבים משלמים את מיסיהם כסדרם: משלמים עבור חוגים וכו'" — מספר גולדמן על סוד הצלחתו.

ועוד "פרט קטן" הוא מגלה — הוא נוסע מדי פעם לארה"ב, עושה שם התרמות למען הכפר "שלו", ביחוד בקרב יוצאי קהילת ביאליסטוק שתרמו מרפאה, ספריה ומעון ילדים.

מיכה גולדמן הוא מידידיו של שר הביטחון יצחק רבין. בשעתו, כאשר מפלגת העבודה התלבטה בין מועמד פרס למועמד רבין, היה מיכה דוברו, שומרו ויד־ימינו של רבין. כשבאים עם רקורד כזה אל יהודי ארה"ב — נפתחים בפניו שערים וכיסים.

כאשר מיכה גולדמן מדבר במוסדות השלטון המקומי, אין הוא מבקש על הכפר שלו אלא על כלל היישובים הקטנים: "ישנם יישובים בני שמונים, שהצנרת אצלם חלודה ויש להחליפה; מוסדות התיישנו ויש לחדשם. מקומות אלה מחייבים תשומת־לב מיוחדת של הממשלה. אם אין הצדקה לרשות מקומית קטנה, אז אולי צריך לאחד כמה יישובים. אבל בלתי־אפשרי להשאירם כך".

לא פחות מ־5000

אחד המטיפים הגדולים לאיחוד יישובים הוא ראש המועצה המקומית אזור, יצחק אלישיב. "במדינה הנתונה בקשיים כלכליים חומרים מצד אחד, ומצד שני תושבים דורשים שירותים ברמה גבוהה, אין מקום לרשויות קטנות, המונות פחות מ־5000 תושבים. יש לצרפן לרשויות הגדולות שבסביבתן וכך ייחסך כסף רב" — קובע אלישיב. "הגדולות" מסוגלות לתת שירותים זולים יותר: אותם נותני שירותים יכולים לתת את אותם השירותים לאוכלוסיה גדולה יותר, וכך ייחסכו הוצאות מנהליות וביורוקראטיות.

בעקיפין — אומר אלישיב — יהיו פחות ראשי רשויות מקומיות, אבל מעמדו של כל אחד מראשי הרשויות יהיה טוב יותר והממשלה תתחשב בהם יותר, במקום שהיום "הקטנים" הם מקבצי נדבות. בעלי מקצוע מעולים — הוא מוסיף — אינם מוכנים לעבוד בשכר שרשות מקומית קטנה יכולה להציע להם, וממילא רמת תיפקודה של אותה רשות יורדת. בשעה ש"הגדולות" מצויידות הן בכוח האדם הדרוש והן בציוד הדרוש, שהרשות המקומית הקטנה אינה יכולה להרשות לעצמה. היישוב שלו, אזור, נחשב ליישוב טוב, רמת המיסוי בו גבוהה והאוכלוסיה מבינה שאם רוצים לקבל שירותים יש לשלם מיסים. גם יצחק אלישיב סבור שלראש הרשות חלק נכבד — לטוב ולרע — בטיב הרשות.

אין התקדמות בקדימה

בקדימה חיות 3600 משפחות. יו"ר המועצה הוא עזרא לוי, לשעבר חבר קיבוץ כרמיה. עזרא קובל מרות על מצב היישוב שהוא עומד בראשו; טוען על קיפוח תקציבי ואומר שהממשלה אינה מביאה בחשבון את מיעוט ההכנסה לעומת ההוצאות הגדולות והמיוחדות, כגון גל ההוצאות על הסעת תלמידים, משום שבקדימה אין בית־ספר תיכון ובהן מספר מיוחדים.

קדימה קיים 54 שנים. האוכלוסיה — מרביתה יוצאי אפריקה ואסיה, בעלי משפחות גדולות, ללא מקורות תעסוקה. יש אחוז ניכר של חוזרי צבא מובטלים. רבים מהם חסרי מקצוע שעברו בשירותים שונים והם הראשונים להיפלט ממפעלים בנתניה ובגוש דן.

אין להשתומם, לכן, שבעיית הסמים במקום חריפה ושי־38 אחוז מהמשפחות הן נתמכות סעד. לך, עתה, והסתדר עם תקציבים מצומצמים והן שירותי סעד וחינוך. לך ותפתח יישוב כזה.

עזרא לוי, שזו לו הקדנציה הראשונה כראש מועצה, אמר שניסה להגיע אל ראש הממשלה ולהעלות בפניו את נושא קדימה — ולא הצליח.

הנה הבאנו לפניכם שלושה סיפורי יישובים שונים, שלושה ראשי מועצות, את המסקנות תסיקו בעצמכם.

סכיזופרניה

אם יש סכיזופרניה בנפשה של מדינה, היא מופגנת ביחסה של ישראל לדרום־אפריקה. כמעט כל פקיד בכיר שתדבר איתו, גם בלשכת ראש הממשלה וגם במשרד החוץ, בעד ניתוק יחסים מיידי עם דרום־אפריקה. ובכל זאת, כולם, באותו זמן עצמו, מסתפקים בהבעת דעת זו מאחורי הקלעים, והם מצטרפים למדיניות הרשמית, המגנה את האפרטהייד בתקיפות ולא יותר.

בבסיס יחסה המאופק של הממשלה עומדת תחושת הערבות כלפי הקהילה היהודית בדרום־אפריקה, למרות העובדה שרוב בניה של קהילה זו, כשהם עוזבים, הם מהגרים למקומות אחרים ולא עולים לישראל. אך גם אם כך, צריך לומר שיש דברים, ואלה אינם אפילו בתחום ההכרזתי, שישראל יכולה לעשות, ואינה עושה.

הדברים נוגעים למה שפרופ' שלמה אבינרי כינה בתוכנית "זה הזמן" בטלוויזיה "טיב היחסים". הוא עשה אבחנה בין מערכת יחסים אינטימית, שאיננה דרושה כלל, לבין מערכת יחסים קורקטית, שאין בה כמעט יותר מאשר עצם קיום היחסים.

ישראל ואפריקה אולי אינן מקיימות היום מערכת יחסים אינטימית. אך יש עדיין ביקורי שרים ישראליים שם, שהם מיותרים בתכלית, ויש עדיין מסחר של ישראלים פרטיים עם מדינות חסות כמו סיסקאי. מסחר זה עם דרום־אפריקה הם מן הדברים המתועבים ביותר, ויש ביכולת ישראל להפסיקם. יש בידה אמצעים כדי למנוע באופן דיסקרטי מאותם סוחרים ישראליים ממולחים, המספרים לעצמם ולאחרים, שאילמלא עזרתם היה מצב השחורים גרוע יותר, מלפעול שם ולהוציא לישראל שם רע בעצם נוכחותם. משום מה, הממשלה אינה עושה דבר.

גם הפיל מתרגז

הוותרנות הביאה להקצנה — ולצורך בהידברות

לכאורה, אי־אפשר להתנגד לקריאת ה־הידברות של ראש הממשלה שמעון פרס בעניין המתח בין דתיים לחילוניים. אין אלטרנטיבה לדיבורים, אם אין רוצים ללכת בדרך האלימות.

ובכל־זאת, יש בקריאה זו משהו מקומם. היא פונה אל שני הצדדים כאל בעלי־דבר שווים בסכסוך שנפל ביניהם, ולא היא. החילונים אינם רוצים דבר מן הדתיים. הם רק רוצים שיסתלקו מדרכם ויתנו להם לחיות לפי הבנתם. הדתיים, או לפחות הפלגים הקיצוניים, רוצים מהחילוניים הכל. הם רוצים להגיד להם איך יחיו, לאן יילכו ולאן לא יילכו בשבת וחג, מה יאכלו וכיצד יבלו בתוך ביתם. הם רוצים להשליט על החילוניים את אורח־חייהם שלהם.

אילו הופעל החוק כהלכתו נגד דתיים האחראים לאלימות מאז קום המדינה; אילו כל פורע אכן אחת בירושלים בשבת היה נעצר ובא על עונשו; אילו מפגיני "שאבעס" מחוץ לתחנות מגוריהם היו נאסרים בהמוניהם על הפרעת שלום הציבור — לא היה ראש הממשלה צריך היום לקרוא להידברות. דווקא מרפיונם של השלטון והמשטרה לאלימות הדתית, היא שהביאה להקצנה, המכריחה היום אנשים להתייצב כשני מחנות.

הידברות בין דתיים לחילוניים, באופן מהותי, אינה אפשרית יותר מאשר הידברות בין האפיפיור והרבנים הראשיים לישראל. הדתי באמונתו יחיה, והחילוני, גם הוא באמונתו, תהיה אשר תהיה, יחיה. החשוב הוא להבטיח שכל אחד יוכל לנהל בשלימות את אורח החיים שהוא מאמין בו. זה בדיוק העניין הדמוקרטי. אם אורחות החיים השונות מביאות לניתוק, יהיה ניתוק.

אולם נדמה, שניתוק כזה אינו הכרחי כלל ולא היה נגרם אילמלא שלושה דברים:

● יחסה הסלחני של המשטרה אל המתפרעים הדתיים.

● ההרחבה ההדרגתית של הסטטוס־קוו בענייני דת בהסכמים הקואליציוניים.

● יחסה האטום של המדינה אל יתר פלגי היהדות, הקונסרבטיבי והרפורמי, שאינם מוכרים בישראל.

אלה הם שורשי הפירוד, שמפריעים את צמיחת היכולת לחיות ביחד, תוך אי־הסכמה, ותוך הכרה בכך, שלהיות יהודי אפשר בהרבה דרכים. דרך הפלורליזם אפשרית גם הידברות. דרך אי־הגנת זכותו של כל אדם לחיות במדינה לפי ראות־עיניו, כל עוד אינו גורם נזק לזולתו, לא אפשרית הידברות. זו הדרך הבדוקה לצמיחת שנאת אחים ולשריפת בתי־כנסת. גם הפיל מתרגז לבסוף, כשדורכים את כפות רגליו שוב ושוב.

כיסאות מוסיקליים, מי נופל?

הרוטציה מתקרבת. נותרו עוד פחות מארבעה חודשים. סריקת הלשכה של שמעון פרס היום מראה שאחרים יעברו איתו, ואחרים לא. אורי סביר, היועץ לענייני תקשורת, שהושאל ממשרד החוץ, יחזור עם פרס אל נמל הבית שלו. הוא יהיה היועץ לענייני תקשורת ודובר משרד החוץ, ועלי יופקד לראשות הלשכה. לראשות הלשכה יש מועמד נוסף, בועז אפלבום, שלגביו, ככל הידוע, טרם נפל דבר.

שני אנשים נוספים שיעברו עם פרס הם היועץ המדיני, דר' נמרוד נוביק, והעוזרת הבכירה עליזה אשר. מזכיר הממשלה, דר' יוסי ביילין, הבהיר באחרונה, שלא ימשיך בתפקיד תחת יצחק שמיר, אפילו רגע אחד. הוא מצדו מוכן לשוב לאוניברסיטת תל־אביב, אבל היועצים הקרובים לפרס, ואף מניחה שגם פרס עצמו, רוצים לראותו כמנכ"ל משרד החוץ.

זה לא פשוט. למשרד החוץ יש מנכ"ל, דוד קמחי, שפרס כבר אמר לו, כתשובה לשאלתו, שאם ירצה, יוכל להישאר. מן האגף מפעיל עזר וייצמן לחץ כבר על פרס למנות את אברהם טמיר לתפקיד. טמיר מצדו עומד על כך, שעמו יעברו למשרד החוץ שני אנשי צוותו, דר' אריה שפיר ויעקב היכל. מלשכת ראש הממשלה אומרים לי — על עוזרי ההיכל אין מה לדבר. מכאן אתה למד שעל אברהם טמיר, יש, נדמה לי, שהקרב על משרת המנכ"ל עוד לא התחיל.

שלושה יועצים — אברהם בורג, חיים אילוז ואלחנן ישי — לא יעברו עם פרס למשרד החוץ, ובואשם תופסק עבודתם. היועץ הכלכלי, דר' אמנון נויבך, יעבור, כנראה, עם פרס בתפקידו כמ"מ ראש הממשלה, וכמובן, עזר וייצמן, שיכהן כשר מיוחד במשרד החוץ, ועמו סמנכ"ל משרד ראש הממשלה, אריה שומר, כעוזר.

חוגים מקורבים

מאת דליה שחורי

שוודיה זוכרת את רצח ברנדוט

עיתוני שוודיה "דאגנס ניהטר" דיווח בגליונו מה־30.5.86 על כוונתו של שר החוץ השוודי סטן אנדרסון לבקר בקרוב בישראל, עקב השיפור המהיר ביחסים בין שתי המדינות, שהיו קרירים בשנים האחרונות. מתי זה "בקרוב"? העיתון מצטט מקורות במשרד החוץ השוודי, לפיהם הביקור לא יהיה לפני הרוטציה, כדי שאנדרסון לא יהיה אורחו של יצחק שמיר כשר החוץ.

העיתון מפרט את הסיבה: "עברו של שמיר בארגון טירור, שהיה מאחורי רצח הרוזן פולקה ברנדוט, היווה גורם מקשה על היחסים בין שר החוץ השוודי ושר החוץ הישראלי".

37 שנה חלפו מאז נרצח מתווך האו"ם, פולקה ברנדוט, בשכונת קטמון בירושלים, על־ידי הלח"י, והשוודים לא שכחו זאת. פולקה ברנדוט, רוזן ויסבורג, היה בנו של הנסיך אוסקר, אחיו של המלך גוסטב החמישי. אחרי מלחמת העולם הראשונה היה מועמד לכס המלוכה באיחוד שהוצע של הארצות הבאלטיות. הוא עמד בראש "הצלב האדום" השוודי, הצליח להוציא 20,000 מבני הארצות הסקנדינביות ממחנות ריכוז נאציים, הביא מברלין למעצמות המערב, באביב 1945, את הצעת הימלר לכניעת גרמניה, ומונה בחודש מאי 1948 לשמש מתווך מטעם האו"ם בסכסוך הארץ־ישראלי. הצעתו למסור את הנגב לערבים ולהפוך את ירושלים לעיר בינלאומית לא מצאה חן בעיני רבים, וגרמה לקבוצת קיצוניים, שכינתה עצמה "חזית המולדת", להחריץ את גורלו למוות. יחד אתו נרצח גם עוזרו קולונל סארו הצרפתי.

אנדרסון הוזמן לביקור רשמי בישראל על־ידי ראש הממשלה שמעון פרס, כאשר השתתף בסטוקהולם בהלוויתו של ראש הממשלה שנרצח, אולוף פאלמה. הביקור נדון שוב לפני כשבועיים, בעת ביקורו בסטוקהולם של שר הקליטה יעקב צור.

אנדרסון הוא מן המנהיגים הוותיקים של המפלגה הסוציאל־דמוקרטית השוודית. שמו הוזכר כמועמד לראשות הממשלה לאחר רצח פאלמה. ליעקב צור אמר אנדרסון, כי הוא מתקשה לראות פריצת דרך מדינית במזרח התיכון ללא מעורבות המעצמות. אשר לישראל, עליה להכיר באש"ף, שכן בלעדי זאת לא תיתכן אף תחילתה של הידברות.

שוודיה, למען הזכרון, מקיימת משרד של אש"ף בסטוקהולם.

ספר מימון הבגידה

האם ירושלים יודעת יותר טוב מוושינגטון מה וושינגטון תעשה? כך אפשר להתרשם למשמע התגובות הבוטחות והמרגיעות בירושלים על הפרסומים הצורמים הממשיכים להתפרסם בתקשורת האמריקנית בפרשת פולארד.

בירושלים סבורים, כי בסופו של דבר תיעצר הסערה בין מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ לראש הממשלה שמעון פרס והיחסים יחזרו לקדמותם כאשר שולץ יבקר כאן. מתי יבקר? אחרי השלמת הדיונים על שטר הבוררות עם מצרים. מתי יושלמו? האופטימים אומרים — בעוד כחודש, הפאסימים אומרים — היום כבר אי־אפשר לדעת. העניין כל־כך פעוט ובכל־זאת הוא לא זז בגלל עיכובים במצרים.

מבחינים היום בקיומן של שתי אסכולות בצמרת השלטון במצרים. האחת, נגד כל התקדמות, ובראשה עומד היועץ האישי לנשיא אוסמה אל־באז, והשנייה, בעד תהליך השלום, מתוך הנחה שהדבר כדאי למצרים והיא אף אינה נתבעת לשלם עליו מחיר כבד מדי בעולם הערבי. כשגוברת האסכולה האחת — יש שיתוק, כשגוברת השנייה — יש התקדמות, אבל בסך־הכל התוצאה היא סחבת ותהפוכות בעמדה המצרית. בשבוע הבא תצא, כנראה, משלחת המנכ"לים לקהיר ואז יוחזר היכן עומדים.

אם לחזור לעניין פולארד ולביטחונה של ירושלים בכך שהפרשה היא על סף סיום, לא כך התרשמתי ממאמר מערכת ב"ניו יורק טיימס", לאו דווקא עיתון עויין לישראל. המאמר, מיום ו' ה־13.6.86, תחת הכותרת "ריגול בין ידידות", מביע זעם עצור ורב. הוא מצטט את ראש הממשלה שמעון פרס, שאמר, בתגובה על דרישת האפ.בי.איי. לקבל עוד מידע על הפרשה, כי זה נסיון "להעכיר את האווירה", ואת שר הבטחון שאמר, שפקידים אמריקניים "מחפשים את ישראל".

כותב העתון: "נראה, שמנהיגי ישראל אינם מעריכים נכונה את הסלידה בקרב האמריקנים כלפי פרשת פולארד. ידידיה החמים ביותר של ישראל נדהמו מפיתויו של פקיד אמריקני זמן התשלום הנדיב שקיבל מממשלה, הממומנת בכספי כבר על־ידי האמריקנים. הם סבורים שפעולות בין מדינות צריכות להיפסק על סף מימון הבגידה מצד אזרחי המדינה האחרת. אם ישראל מקבלת הבחנה זו, בין הריגול של סוכניה שלה לבין הפיתוי לבגידה, תפרסם נא הכרזת מדיניות בעניין זה. אם, מסיבות בטחון חיוניות, היא חשה אנוסה להצגת קו זה, תסביר נא את שחדיה הישנים ונסיבותיהם ותסגור פרק זה של 'חוסר אמון'".

מרוב דאגה לעורנו לא חשבנו לאיזו מבוכה הולכנו יהודים רבים ושוהים עם ביקום של אמריקני יהודי לשורותינו. הממשלה כבר הבהירה מה שהיתה צריכה להצהיר, יותר הוא עניין להפסקת קורות, והתקווה היא שהם יפסקו.

אומרים שהוא בריא

ההסגר מרצון של ראש הממשלה לשעבר, מנחם בגין, אינו נושא מקומי. הוא ריתק את דמיונו של כתב ה"וושינגטון פוסט" בישראל, קלייבורן, שהקדיש לכך כתבה באורך מלא.

רוב הפרטים שפרסם קלייבורן ידועים לציבור בארץ: המזכיר הנאמן יחיאל קדישאי עדיין אומר היום מה שהיה אומר לעיתונאים בשיא תקופת אי התיפקוד של בגין כראש הממשלה "אני מאחל לעצמי להיראות כל־כך טוב". מתי צדיק?

בגין ממשיך להקשיב לבי.בי.סי. (בזכור, שם שמע על הטבח בסברה ושתילה), ואולי יעניין את הציבור סדר היום שלו. הוא קם ב־5.30 בבוקר, קורא תנ"ך, מאזין למהדורות החדשות של "קול ישראל" והבי.בי.סי. וקורא שני עיתוני בוקר ואת ה"ג'רוסלם פוסט".

בשלב זה הוא עוטה חלוק, מתיישב ליד חלון פתוח וקורא עוד מספר עיתונים ישראליים, את ה"טיימס" הלונדוני, את ה"הראלד טריביון" ומספר שבועונים אמריקניים ואירופיים.

בתו לאה, המתגוררת עמו, עוזבת את הבית לפני 7, ויוצאת לעבודתה כדיילת־קרקע ב"אל על". ב־9.30 מגיעה העוזרת. בערך באותו זמן מגיע גם קדישאי, המבלה כשעתיים עם בגין בקבלת המכתבים, שבעה עד עשרה מכתבים ביום, ובהבאת בקשות לפגישות.

בנו של בגין, בני, מבקרו כמעט מדי יום. לפחות פעם בשבוע מבקרת אותו הבת חסיה, המביאה עמה לפעמים את הנכדים. אחת לשבוע מבקר אצל בגין ח"כ דן מרידור, לשעבר מזכיר הממשלה. יתר מבקריו, ובעיקר נאמניו מן "המשפחה הלוחמת", אינם חוסכים במחמאות על מצב בריאותו המצוין. הם מודיעים, שהוא כבר יצא מהדיפרסיה.

דאמה אישית?

[illegible]

רשות הקורא

להפסיק התעסוקה הפיראטית

שרותי כח אדם פרטיים עוקפים את שרות התעסוקה הפועל על־פי החוק. מפעלים רבים, גם הסתדרותיים, נעזרים בשרותי כח אדם פרטיים. הם מקבלים מהם כח אדם יחסית זול שאין להם אליו כל זיקה, כשהעובדים מועסקים על בסיס זמני. ובכל זמן יכול המפעל לפטרם.

א. השרות של כח האדם עוקף את שרות התעסוקה. במיוחד בזמן של חוסר עבודה קשה, אשר הולך וגובר מיום ליום. לדעתי, שרותי כח האדם, ברוב המיקרים מעסיקים את העובדים בתנאים גרועים ועל בסיס זמני ולפי שעות)

ב. דבר זה פוגע ישירות במחוסרי העבודה.

ג. המפעלים המעסיקים (בהרבה מקרים גם הסתדרותיים) עושים זאת לאחר (שנשלחו) או פוטרו עובדים. על כן אני מציע:

● לבדוק חוקיות העסקת העובדים בשרותי כוח האדם (ותנאי העסקה. כגון: פנסיה, הבראה, חופשה, פיצויים וכו').

● על האיגוד המקצועי להוציא הוראה למעסיקים ולועדים, כי אין בשום מקרה להעסיק עובדים שבאו שלא בדרך החוקית, דהיינו על־ידי שרות התעסוקה. אם כך ייעשה יתקבלו יותר בקשות לעובדים בשרות התעסוקה, על־פי הצדק והחוק.

אורי שדה, חיפה

קשר השב"כ שלום

פרשת ראש השב"כ נתנה לסטיריקנים שלנו חומר רב למחשבה, אך למרות כל זאת מעין רדידות מחשבתית אפפה את כולם. אשר כבמטה קסם השתמשו בביטוי אחד: "שב"כ שלום": היו אלה: דידי מנוסי (כשהתראיין ב"ערב חדש"), לזר (האהוב ב"הראקירי") אצל החכר"ה ב"דבר אחר" ובאחד הגליונות של "כותרת ראשית".

יגל בריקאי — קבוץ הזורע

האב החורג של נוער המצוקה

ב"על־המשמר" מיום 29.5.86 הופיעה ידיעה תחת הכותרת "ממלים נוער מצוקה הלומד במסגרת משרד העבודה".

בגוף הידיעה נאמר, כי נוער הלומד במסגרות חוקי הנוער והחניכות מקבל פחות ממחצית שעות הלימוד שמקבל נוער במסגרת משרד החינוך.

לגטימית דרישת שר העבודה והרווחה להגדיל תקציבי הטיפול בנוער במצוקה, אך ההנמקה היא דמגוגית, ומבליטה את האבסורד שבעצם טיפול משרד זה בחינוך נוער. אי אפשר להצדיק קיום מסגרות חינוכיות נפרדות לנוער במשרד העבודה והרווחה בכך שמדובר בנערים שאינם מסוגלים ללמוד שבוע מלא בכתה וכי שיבוצם בין שלושה לחמישה ימים בשבוע במפעלים תעשייתיים, במקום ריתוקם לספסל הלימודים, הוא פתרון מחוייב המציאות. ומאידך לטעון לקיפוח כאשר השעות המוקצבות ללימודיהם נקבעות בהתאם.

אם באמת ובתמים רוצה השר משה קצב להפגין שאר רוח בדאגתו לנוער במצוקה, יאמץ סר"ס את המלצת "ועדת ראש הממשלה לנוער במצוקה" ויעשה לאיחוד כל המסגרות לחינוך נוער במשרד החינוך והתרבות (והוועדה הדגישה כי עצם הטיפול של משרדים ש"לא נועדו לכך" בנוער המצוקה, פוגע בנוער זה).

ובאותו עניין, פרסם על־המשמר ביום 1.6.86 ידיעה בדבר הצעה להפיכת בתי הספר הטכנולוגיים למפעלים יצרניים רווחיים, מבלי להתייחס לאספקטים כלכליים או חינוכיים של ההצעה. חשוב מאד להזכיר, כי על מוסדות כאלה יחולו חוקי עבודת הנוער ובתסבוכת הבין משרדית תשאר ההצעה במישור האקדמי בלבד. אולי גם מסיבה זו חשוב לאחד כל החינוך המקצועי לנוער במשרד החינוך והתרבות.

אלי ספראי, גבעתיים

"דוד התולש" מזכיר ימים אפלים

השר דוד לוי הורה לתלוש דפים מ"אטלס ישראלי". ובכך אין מרחק גדול בין תלישה ובין השלכת ספרים לאש בימים הנוראים של העבר. דווקא בימים כאלה שלאחר בחירת קורט ולדהיים לנשיא אוסטריה, אז קבלת החוק נגד גזענות, ורמיסת שלטון החוק ועוד כמה רעות חולות, לא נותר לנו אלא להתבייש, שאיש כזה נמצא בקרבנו.

ירמי שפיר, ניר עוז

מאת דורית גפן

נוער חקרן וסקרן

יש משהו מעודד כאשר רואים ושומעים שני נערים (כיתה ט'), אשר נטלו על עצמם אתגר רציני — לחקור את התופעה של כהנא. מהשיחה שניהל איתם רם עברון בתוכניתו „זה הזמן" הסתבר כי הנערים, יואב כספי ואיתי חביב, עשו עבודת שטח רצינית, חקרו ובדקו את התופעה בקרב מידגם מייצג של האוכלוסיה, וגם בחנו אותה על־פי עמדות של חברי־הכנסת.

אחת המסקנות החשובות של עבודתם, אשר זיכתה אותם בפרס של מכון ון־ליר, היא כי אומנם התמיכה בכהנא האיש נמצאת בירידה אך הכהניזם, דהיינו ההשקפות שמייצג כהנא, מושרשות בקרב חלקים גדולים יותר בציבור, שנרתעים מהאיש — אולי מושפעים מהמאבק הציבורי התקיף נגדו — אך מחזיקים בחלק ניכר מדעותיו.

למעשה, אין חדש במסקנה זו, וכבר עמדו עליה רבים מאלה הנאבקים נגד הכהניזם, שכהנא הוא רק אחד הסימפטומים שלו.

באותה תוכנית של רם עברון התנהל ויכוח על מדינה גזענית, שייתכן מאד כי ממנה שואבים כהנא והכהניסטים את השראתם ואולי הם רואים בדרום־אפריקה ובאפארטהייד מודל המתאים ליישום גם בארץ־ישראל הגדולה.

פרופ' שלמה אבינרי, שהיה בעבר מנכ"ל משרד החוץ, גינה את משטר הדיכוי בדרום־אפריקה, אך נתלה באילנות של מדינות מערביות, אשר ממשיכות בקשריהן עם המשטר המדכא שם. לעומתו הסופר ארתור גולדרייך העמיד את מדינת ישראל בקטגוריה נפרדת, וראה מחוייבות מוסרית מיוחדת במינה של ישראל לנתק לגמרי את קשריה עם דרום־אפריקה, עם השלטון הגזעני והמדכא שם.

פראגמטיזם הוא חלק בלתי־נפרד ממדיניות, מה גם שבמציאות קשה מאד לחיות על־פי אמות־מידה אידיאליסטיות צרופות. פשרות קטנות וגדולות הן בלתי־נמנעות במדיניות. אבל ישנם מצבים, כמו למשל האירועים המתרחשים היום בדרום־אפריקה, שמחייבים נקיטת עמדה מוסרית, במיוחד מצד עם שסבל בעצמו מגזענות. לצער כזה יש כמובן מחיר כלכלי, אך הכסף אינו עונה תמיד על הכל — ודאי לא על השלמה בשתיקה עם דיכוי גזעני מרושע של השחורים על־ידי הלבנים בדרום־אפריקה.

בדרום־אפריקה השבוע – אירועים המחייבים נקיטת עמדה מוסרית

תוגת המנוצחים

אם לעשות פאראפראזה למימרה „אבות רבים להצלחה, אך הכשלון יתום הוא", הרי למנוצחים יש הרבה אוהדים, ואילו למנצחים — אין. אין לי שום דבר נגד הבלגים, ואין לי שום דבר מיוחד במינו בעד הרוסים, אך משום מה הצליחו הרוסים לעורר אצלי סימפאטיה במשחקים הראשונים שלהם, ולא אכחיש כי היו לי ציפיות לראות אותם גם בשלבים היותר גבוהים של אליפות העולם. ייתכן כי העובדה, ששמונה שחקנים בנבחרת בריה"מ הם שחקני דינאמו־קייב, עשתה לי משהו. קייב הרי סמוכה כל כך לצ'רנוביל, וחשבתי כי תהיה זו נחמה פורתא לאנשי קייב — אם בחוריהם ישובו הביתה עם הישג מכובד.

אך תהיה זו טעות לחשוב, כי רק בגלל סנטימנט טפשי היה ליבי הפעם עם הרוסים. הנבחרת הזו הפגינה משחק מעולה — נמרץ ושוטף, והיתה בהחלט ראויה לחלוף על־פני המשוכה של שמינית הגמר. אבל אלה הם החיים.

עדיין נותרו לי שתי נבחרות שאני מחזיקה להן אצבעות: דנמרק וברזיל, וה„טראגדיה" הרוסית שלי בוודאי תישכח בשמחות של שתי אלה. ובאמת, איך אפשר שלא לשמוח ולעלוז למראה הבאלט האמנותי של הברזילאים קלי הרגליים. אליהם התכוון בוודאי המשורר איל מגר, שציטט את המשורר רוד סטיוארט בהגדירו את משחק הכדורגל כ„שירה בתנועה".

אפרופו משחקם של הברזילאים נגד הפולנים. אני נזכרת בפרשנות של מרדכי שפיגלר, אשר בעת שהברזילאים הובילו 0:2 אמר בבטחה, כי הפולנים אולי יפסידו אך לא ינחלו תבוסה (אין זה ציטוט מדוייק, אלא רוח הדברים). נכון שהתוצאה הסופית לא היתה 0:8 או 0:6, אבל לפי כל קריטריון גם 0:4 אינו סתם הפסד אלא תבוסה. אם רוצים להתפשר — זהו הפסד צורב ביותר. תהרגו אותי, אבל אני לא מבינה מה החפזון הזה של שפיגלר, לפרש את מה שעוד לא התרחש — כאשר הדברים קורים לנגד עינינו. אפשר להביא עוד כמה דוגמאות לדברים בעלמא שאומר שפיגלר במהלך המשחקים. זכויותיו ההסטוריות של שפיגלר כשחקן כדורגל במקומן מונח, אבל בשביל מה הוא חייב לפרש את שאינו דורש פרשנות?

אבל בלי מלה טובה אי אפשר. הפעם מוכרחים לתת מחמאה לטלוויזיה שלנו, שהסירה מעלינו סוף סוף את תחושת הקיפוח, והיא משדרת לנו את כל המשחקים. נכון, אין ליל שימורים אחד דומה למשנהו, ואי־אפשר להשוות את המשחק הנפלא בין בריה"מ ובלגיה, שהיה משהו־משהו — למשחק הבלתי־תכליתי בין ארגנטינה ואורוגוואי. אבל אנחנו הרי אופטימיים חסרי תקנה, וגם ביום שני בלילה, עם עין תורנית שעומדת על המשמר, קיווינו שהנה יתחולל השינוי ונראה כמה גולים דרום אמריקנים. זה לא קרה, והבל. בכל אופן, העתיד עדיין מלא הבטחות, והלילות הבאים ימצאו אותנו אופטימיים כרגיל לקראת ההצגות הגדולות.

תרנגולים ללא כרבולת

בעריכת עלינא תורי

קולנוע

כמו הוליווד

35 דקות מתל־אביב מקימים מנחם גולן ויורם גלובוס מרכז תיקשורת, שיכלול שבעה אולפנים ועיר תנ"ך קבועה.

מאת יעל ישראל

בראשית המאה, כשמשוגעי הקולנוע נסעו לקליפורניה שבחוף המערבי ובנו בין החורשות את אולפני הוליווד הראשונים, כולם חשבו שהם משוגעים, מי בונה אולפנים על הגבעות בין החורשות הצחיחים? אבל הם צחקו אחרונים, כשגרפו את הדולרים והפכו לטייקונים.

עכשיו זה קורה אצלנו, 35 דקות מתל־אביב על מבנה של מה שיועד להיות בית הארחה ומרכז ספורט „נווה אילנות". הטייקונים הפרטיים שלנו מנחם גולן ויורם גלובוס רכשו שם יותר מ־200 דונם של טרשים ירושלמיים כדי להפכם למרכז תקשורת, ומי יותר מגולן יודע איך זה להיות זה שצוחק אחרון.

מרכז התקשורת נווה־אילן הוא כבר לא חלום, יש שם תפאורות, בעיקר של בתים כפריים, וגולת הכותרת היא מבצר משונה, תערובת של רנסאנס עם ימי־הביניים, שם מצולמים ויצולמו כל פרקי האגדות לילדים, על הדיון בסוגיה אם אגדות האחים גרים שייכות לימי הביניים או לרנסאנס אין איציק קול, מנהל אולפני ג.ג. מוכן להתייחס. מבחינתו אגדות הן קודם כל אגדות, משהו שמצוי במימד שמעבר להגיון, על־כן הוא התפשר עם מעצבי התפאורה שלו על עירוב סגנוני מיוחד במינו: אריה מההפקה של הסרט „אותלו", שצילם זפירלי בראשית השנה בהפקת גולן, בצר טנקים שרופים מ„מחץ דלתא". ואם כשתצפו באגדות הילדים תזהו כמה תפאורות מוכרות, אל תחשבו שעיניכם הן המתעתעות בכם. כוונת אולפני ג.ג. היא קודם כל לחסוך כסף ולצלם כמה שיותר סרטים על אותו סט (אתר תפאורה).

אך כל התכנונים הם בראשית הדרך. אומנם יש לקאנונים כבר 1100 בתי קולנוע ברחבי העולם, אך הם אינם קוטלי קנים בארץ: 25 מליון דולר יושקעו בפרוייקט נווה־אילן על שטח של 60 דונם (מתוכם בנויים כבר 25,000 מ"ר). הבנייה תכלול רשת של שבעה אולפנים גדולים לפילם ווידיאו, חדרי עריכה אלקטרונית ורגילה וחדרים למיקס קול ומוסיקה. המרכז תוכנן כך, שיספק את כל השירותים לתעשיית סרטים שלמה החל בציור תפאורה, חשמל וצילום ועד אביזרים ומתפרה לתלבושות. כיום כבר מאוכלסים כמה מחסנים בציוד של ההפקות שמצולמות במקום.

בשלב מאוחר יבנו שם חדרים למפיקים שיעברו לתפקד משם במקום מאולפני ג.ג. המחניקים שבתל־אביב, יבנו גם חדרי הקרנה ושולחנות עריכה ושוב לא יאלצו הבמאים לרוץ עד מעבדת „בירקי" בגבעתיים כדי לצפות בסרט בשלביו הראשונים. וזה לא הכל, מתוכננת גם מעבדה לפיתוח ולהדפסת סרטים, וכל כך למה? מסביר איציק קול שהם אינם מצליחים להדביק את קצב העשייה הרצחני. לדוגמא, בארה"ב הודפסו 1400 עותקים של הסרט „רכבת אל החופש", ומאחר והמעבדות בארץ אפילו לא חולמות על כמות אסטרונומית שכזו ובחברת „קאנון" מסריטים כמו משוגעים, איפה אתם מצפים שהם יעשו כל כך הרבה עותקים לסרטיהם. לגבי „קאנון" מרכז התקשורת הוא תשתית להפקה בחו"ל, והם מציינים בגאווה כמה מטבע זר נכנס כבר לקופת המדינה בזכותם: בין שישה לשבעה מליון דולר, חלק גדול ממנו בזכות

„היפיפיה הנרדמת" בהפקת ג.ג.

„מחץ דלתא", שצולם באולפנים שלהם בקיץ שעבר.

בקרקע הנוספת שרכשו, בגודל של 148 דונם תבנה בעתיד עיר תנ"ך קבועה, משהו בסגנון דיסנילנד, אבל עם מגילה למקורות. במקום טירה ימי־ביניימית תוכל לקחת את זוגתך לשייט בתיבת־נוח בין תפאורות של המבול ועד השקט שלאחריו. הכל יהיה פתוח לקהל הרחב, אינשאללה.

לשנה הבאה מתכוננים הגולדווינים גולן וגלובוס עם מנהל אולפנם בארץ איציק קול (עכשיו הוא שמח ש„גבסטר" מנהל האולפנים המאוחדים) 36 הפקות בחו"ל, וסיום הפקת האגדות, עד כה צולמו „עוץ לי גוץ לי", „היפיפיה הנרדמת" ו„הנזל וגרטל" (עם קלוריס ליצמן בתפקיד המכשפה) וביולי יחלו בצילומי „שלגיה" ו„היפה והחיה". הם עוד לא אמרו את המילה האחרונה בדרכם לכבוש את העולם ואתם תראו שיום יבוא והם עוד יגידו „בארץ ישראל הקמנו הוליווד עברית".

זמר

סיבוב שני ל„ציפור שניה"

„סוזן ופרן", עשר שנים אחרי

מאת עופר ניר

המדינה הזאת, גן־עדן לעושי חדשות ולמרוויחים עליהן, אוהבת נוסטלגיה. ראה „כוורת", „מאחורי הצלילים", נתנאלה, רבקה זוהר ותוספות מתורשות וזמרות שחורה. סוזן ופרן עומדות להצטרף לרשימת המופיעים בחסד הנוסטלגיה. לאחר למעלה מעשר שנים, בהן לא הופיעו על במה אחת, בארץ ובחו"ל, הן שבות, לחמישה שבועות.

סוזן ופרן, כמו רבקה זוהר ונתנאלה, לא נעלמו מתודעת הקהל הישראלי. הרדיו דאג לשמור על גחלת הפופולאריות שלהן, שלא תכבה כליל. שני שירים, בעיקר, דיברו בעדן „ציפור שניה" ו„לילות לילך". גם המופע שלהן ייקרא „לילות לילך". יהיו גם שירים חדשים. סוזן ופרן הקליטו 12 שירים לאלבום, שייצא כאן, מתי שהוא. בין השירים, שניים חדשים לגמרי. השאר, מה שנקרא „קלאסיקה" מסוג „מי יתנני עוף".

מאז עזבו את הארץ והשתקעו בקנדה, הספיקו להקליט בנפרד. פרן עוסקת בעיקר בתקליטי ילדים והפיקה 16 קלטות חינוכיות עבור הקהילות היהודיות בארצות־הברית ובקנדה. היא גם הופיעה, בקולה בלבד, בתכניות „סומי סטריט". סוזן הוציאה תקליט ג'אז־פולק, היא השתתפה בפסטיבלים והופיעה לצד חוזה פליסיאנו, בי.בי. קינג ואחרים. סוזן (דבורה כוגן) ופרן (אבני), נשואות שתיהן, אמהות. שתי בנות לפרן, אחת לסוזן.

הסיפור של הצמד „סוזן ופרן" החל בראשית שנות ה־70. שתיהן היו עולות חדשות מקנדה. סוזן למדה אמנות, ושרה בשעות הפנאי. פרן הופיעה בלהקת פולק, בחסות המועצה הבריטית. כאשר נתפנה מקום בלהקה, עם פרישתה של אחת הזמרות, נכנסה סוזן לתמונה.

פרן משחזרת: „נפגשנו, התחלנו לשיר. יצאה איזו אנרגיה מיוחדת, והשידוך בינינו היה מיידי. את הקשר הקולי הזה, לא איבדנו. לכן אנחנו כאן. לכל אחת מאיתנו יש קול שונה לגמרי אבל יחד, אנחנו בונות עוד דמות אחת. פעם אפילו חשבנו לתת לה שם, לדמות הזאת... אי־אפשר לדעת, מי מאיתנו שרה. אפילו בטלפון, אנחנו יכולות לשחק עם אנשים. זה בא באופן טבעי. זה זרם ואנחנו מקוות שזה יזרום גם עכשיו."

המאפיין העיקרי של סוזן ופרן, היה ההרמוניה הנפלאה. הן השלימו זו את זו בצורה יוצאת מן הכלל, כאילו שרו מגרון אחד, בשני קולות. בשירה שלהן היתה תרבות, נינוחות ואלגנטיות אנגלוסקסית. כפי שהן שרות, כך הן גם מדברות, משלימות זו את זו, מבינות זו את זו, יחד עם זאת, קשה להתרשם, כי הן חברות בלב־ונפש גם מחוץ לבמה. יש סיבות אובייקטיביות. סוזן מתגוררת באי קוב, במערב קנדה ופרן במונטריאול, שלושת אלפי מייל משם. אחת לשנה בערך הן נפגשות, הן מדברות בטלפון.

„סוזן ופרן" הקשר הקולי

את הקצוות קשר אלי גרינפלד, מפיק ישראלי, ששלח מכתב לפרן, באמצעות המקביל הקנדי לאקו"ם (אגודת קומפוזיטורים ומלחינים). היא קראה, תייקה את המכתב בתיק מכתבי המעריצים והמוכרות, ושכחה מן העניין, עד לפני שנה, כאשר באה לביקור (שתיהן, ביקרו לא אחת בארץ, אם כי לא הופיעו הרבה, לא בנפרד ולא כצמד) והלכה לראות את ההופעה המשותפת של ה„פרברים" ו„הדודאים" וחשבה שהם כבר נוסטלגיה, אז מדוע לא סוזן ופרן? בחשבה מחודשת, היתה עוד סיבה. פרן: „דיברתי עם סוזי מילר (יוצאת „האחים והאחיות") והיא סיפרה לי שאנשים רוצים לשמוע ממנה את שירי סוזן ופרן, משום שהם סבורים שהיא זו סוזן מ„סוזן ופרן". סוזי אמרה שאם כך, היא חושבת להקים צמד ולשיר את השירים שלנו. שמעתי וזה הפריע לי איכשהו. חשבתי לעצמי, למה שמישהו אחר ישיר את השירים האלה?"

וכך, הן פה. הופעה ראשונה בירושלים, אחר־כך, בראשון־לציון, במסגרת מופע באולמות קטנים, אינטימיים, דוגמת „צוותא" בתל־אביב. נקבעו להן שלוש הופעות בתל־אביב, ב־20 וב־30 ביוני וב־4 ביולי, וגם הופעה בבאר־שבע, במסגרת פסטיבל נשים במוסיקה. הן חוששות שההופעה תהיה רק רגע של נוסטלגיה בשביל הרבה. אומרת ערב ההופעה הראשונה: „אין לנו מושג איך הקהל יקבל אותנו". סוזן מסבירה: „אנחנו גם לא יודעות איזה קהל יבוא. העיקר שאנחנו נהנות להיות פה ולשיר ביחד."

מחול

הורה ירושלים

100 רקדנים, 3 תזמורות, 60 נגנים, 20 זמרים יופיעו היום בתיאטרון ירושלים במופע הצדעה במלאת 26 לאגודת „הורה", ומופע פרידה לקראת סיבוב הופעות ברחבי העולם. באגודת „הורה" 4 להקות מחול ייצוגיות והיא מונה 700 רקדנים, זמרים ונגנים.

„הורה ירושלים" — הלהקה הבוגרת, הוותיקה והטובה שבין להקות הייצוג של ישראל, יוצאת לסיבוב הופעות בקנדה ובארה"ב.

„הורה אפרוחים" — להקת מחול ייצוגית של ילדים (גילאי 12 — 14) יוצאת לפסטיבאל הבינלאומי החשוב ביותר לפולקלור באירופה, בנורווגיה, וכן להופעות בבלגיה והולנד.

„הורה נעוריים" — להקת המחול של הנוער, יוצאת לפסטיבאל אמנויות בסקוטלנד ולפסטיבאל המחול, השירה והמוסיקה בריביירה הצרפתית.

נשארות בארץ עוד 2 להקות: להקת המחול הערבית המוקמת בימים אלה „אפואר אלקודס", המורכבת מסטודנטים ערבים וכן להקת הקשישים „הורה ראשונים".

היום יגישו הלהקות מיטב הרפרטואר שלהן וכן כוריאוגרפיות משותפות יהודיות לערב זה. שייערך בהשתתפות ראש עיריית ירושלים טדי קולק ושר החינוך יצחק נבון.

היהלום שבגזענות קורץ לצבועים

היבוא של ישראל מדרום־אפריקה מוערך ב־150־180 מיליון דולר בשנה והוא מהווה כ־0.70 אחוז מכלל היצוא של דרום אפריקה. ישראל מיבאת משם פחם בסך 70 מיליון דולר, מתכות ויהלומי גלם 30־40 מיליון דולר. השאר — מזון, ומוצרים אחרים.

דרום אפריקה היא אחת המדינות הבודדות בעולם שהן אוטרקיות מבחינה משקית. יש לה הכל, ואולם תמיד עומדת אימת הבידוד מעל ראשה בגלל הסנקציות. אין כמעט מדינה בעולם שאינה סוחרת עימה. סין קונה בדרום אפריקה כ־700 אלף טונות פלדה, לברית המועצות יש צרכים עם דרום אפריקה, שהם מחזיקים קרטל הקובע מחירי הזהב והיהלומים בשוקי העולם.

ארה"ב, בריטניה, צרפת, יפאן ושאר המדינות המתועשות רוכשות חומרי גלם, שאחדים מהם נדירים או שאפשר לקנותם רק בדרום אפריקה. המסחר עמה נמשך בהיקף מלא, חרף מדיניות ממשלת דרום אפריקה, השואפת למירמס את זכויות האדם של רוב תושביה, שהם כידוע שחורים, צבעוניים והודים. נציגי המעצמות ודוברים של ארצות רבות נואמים ומטיפים נגד האפרטהייד ובמציאות, בשפת המעשה של המסחר, עולם כמנהגו נוהג.

„דרום אפריקה" אומר יצחק רן מנכ"ל „איסכור" „הפכה ליעד מועדף לרכישת חומרי גלם, מתכות וסחורות אחרות. העדיפות מקורה במטבע „הראנד" שנפל בשנים האחרונות, הוא נפל לדברי רן, משום שהסתייגות גרמה הפסקת ההשקעות בפיתוח מכרות, תעשיה, נמלים ודרכים. הראנד נפל גם משום שהבנקים הבינלאומיים ניתקו כל מגע רשמי עם ממשלת דרום־אפריקה. עוד סיבה לירידת ערך הראנד: נפילה במחירי חומרי גלם והמתכות. כל אלה הביאו להתגברות האינפלציה בדרא"פ. אפשר לומר שמדינה ענקית זאת, שלא חסר לה דבר באוצרות טבע, נדבקה בחוליים הידועים לנו ואולם קשיי המשק הדרום־אפריקני אינם משמעותיים.

היצוא הישראלי לדרא"פ נע בין 60 ל־70 מיליון דולר בשנה, וזאת ירידה חדה מאוד. בתחילת שנות ה־80 הגיע היצוא הישראלי להיקף של 160 מיליון דולר בשנה. מאז השתנו דברים, דרא"פ פיתחה תעשיות ונעזרה בידע ישראלי. היצוא הישראלי לשם כולל כימיקלים, דשנים, מערכות השקייה, טקסטילים, מיכון חקלאי וכיו"ב.

הוא עצמו פגש שם נציגים של כל המדינות הערביות שיש להן קשרים מסחריים קבועים. „יש קו ספנות משותף לצי"ם ולחברת הספנות הדרום אפריקנית „אוני־קורן", שם הקו המשותף „אוניצי"ם". בקו הפלגות קבועות לאילת, ויש קווים מקבילים הנפרדים ליד שארם אל־שייך; היינו, אוניות מדרא"פ שעושות דרכן לעקבה ומובילות סחורות עבור עיראק, סוריה ולבנון.

יחסים ממוסדים

רן מזכיר שיחסי המסחר ישראל דרום־אפריקה ממוסדים כבר שנים רבות. פועלת ועדה משותפת קבועה שבה מיוצגים המשרדים בעלי העניין של ישראל כמו: האוצר, התעשיה והמסחר והחוץ, והמקבילים להם שם.

הישיבות קבועות ומתקיימות אחת לחצי שנה פעם בירושלים ופעם בפרטוריה. כן הוסכם בין הממשלות עוד בשנת 1980 כאשר שר האוצר הדרום־אפריקני אוון הורווד, ביקר אצל עמיתו בארץ, יגאל הורביץ. השר הודיע אז כי ממשלת דרא"פ תאפשר ליהודים להשקיע בארץ.

זאת היתה ג'סטה מיוחדת במינה המעידה על קשרים הדוקים, משום שממשלת דרא"פ אוסרת על אזרחיה להוציא כספים לחו"ל, ואכן בעקבות ההיתר מספר יהודים מדרום־אפריקה השקיעו בישראל. „עלינו לזכור" אומר רן „כי בדרום אפריקה קהילה יהודית מבוססת המונה יותר מ־120 אלף נפשות. היהודים שם הם בעלי תפקיד מרכזי בהתפתחות המדינה.

יהודים שהגיעו לפני 100 שנים בעיקר מליטה, פיתחו את תעשיית היהלומים (משפחת אופנהיימר הינה בעלת חברת „דה־בירס", והיא סינדיקט היהלומים) יהודים פיתחו את תעשיית היענים (בשר, עורות, נוצות כפתורים וכיו"ב). יש בדרא"פ חוות חקלאיות של יהודים, יש להם מישקל בכלכלה הדרום־אפריקנית.

גם בלהט התנגדותנו וסלידתנו ממשטר האפליה הגזעית, אל לנו לשכוח שאין מצבה של ישראל דומה למדינות אחרות, יש שם יהודים.

רן טוען ש„מצבם של השחורים בדרום אפריקה נורא ואולם, הוא טוב יותר מאשר בארצות אפריקניות אחרות." הוא משוכנע, כי לא תהיה לממשלת דרום אפריקה שום ברירה אלא לנהל מדיניות של מיזוג גזעים.

לדעתו, הלבנים הקיצונים הולכים ומאבדים את כוחם. הוא טוען, כי במשך הזמן עתידה לקום בדרום־אפריקה „ארצות הברית". „הלבנים הילידים הם עם קשה־עורף שאין לו עבר וקשרים עם אירופה. הם רואים עצמם ילידים לכל דבר. אבות אבותיהם באו לשם לפני יותר מ־400 שנים ואין להם דרך אחרת." רן צופה שגל האלימות הנוכחית ישכך לפרק זמן, אחריו יבואו גלים נוספים, ובסופו של דבר נמצא פתרון. „פתרון" הוא קובע „גם אם הקיצונים הלבנים לא יסכימו לו."

חיים מרגלית

טור החדשות

הריבית הריאלית — 2% בחודש

הריבית הריאלית על משיכות־יתר שנעשו בחודש מאי הגיעה ל־2 אחוזים לחודש, ובמונחים של ריבית אפקטיבית היא עמדה על 3.66 אחוזים לחודש — כך עולה מסקר אשראי שנעשה על ידי המיכללה הפיננסית.

הריבית על אשראי דולרי היתה נמוכה יותר: 3.42 אחוז במונחים אפקטיביים, כלומר ריבית ריאלית של 1.8 אחוזים.

מהבדיקות של מומחי המיכללה הפיננסית עולה כי עלות האשראי החופשי במשיכות יתר ב־12 החודשים האחרונים שחלפו עד סוף חודש מאי 1986, הסתכמה ב־208.5 אחוז, כלומר ריבית ריאלית של 72.9 אחוזים.

תחזית מחלקת המחקר של המיכללה הפיננסית מראה כי בחודש יוני 1986, תעלה הריבית האפקטיבית הממוצעת במשיכות יתר 3.75% לחודש, שהם כ־1.5 אחוזים ריאלית, זאת בהנחה שמדד יוני יעלה בשעור של 2.2 אחוזים לחודש.

אייל שגב

נדנדת הבנקים: שוב גרעונות נזילות

הבנקים נקלעו אתמול שוב לגרעונות נזילות הנאמדים ב־250־300 מליון שקל. הגרעונות הם תוצאה של העברת תשלומים למע"מ ומקדמות־מס למס הכנסה.

בסוף השבוע שעבר היתה המערכת הבנקאית נתונה באיזון, אולם העברת הכספים לאוצר גרמה כאמור להיווצרות הגרעונות.

כתוצאה מכך החלה שלשום הריבית הבנקאית בזחילה כלפי מעלה. חלק מהבנקים שילמו למפקידים סכומים גדולים ריבית של עד 17.75 אחוז לשנה.

אם לא יחול שיפור במצב הנזילות — יש לצפות לעליה נוספת בשיעורי הריבית בימים הקרובים.

אייל שגב

שיפור דרמטי בתוך שנה

בנק הפועלים במקום ה־110 בדירוג העולמי לפי ריווחיות

הירחון רב היוקרה „אינסטיטושיונל אינווסטור" מפרסם בגליונו האחרון את דירוג הבנקים הגדולים בעולם לשנת 1985.

לפי נתונים אלה שיפר בנק הפועלים באופן ניכר את מיקומו בין הבנקים הגדולים בעולם לפי אמות מידה של רווח לפני מס, והוא ניצב במקום ה־110 בדירוג העולמי, לעומת המקום ה־150 אשתקד. שיפור של 40 שלבים. בנק דיסקונט שיפר אף הוא את מיקומו בין הבנקים הגדולים בעולם והוא ניצב במקום ה־158, לעומת מקום 205 בשנה שעברה, עליה של 47 שלבים.

בדירוג של הבנקים הגדולים בעולם לפי היקף נכסים, ניצב בנק לאומי במקום ה־103 בדירוג, לעומת המקום ה־94 אשתקד — ירידה של תשעה שלבים. בנק הפועלים תופס את המקום ה־108 בדירוג, לעומת מקום 107 אשתקד, כאשר הוא הבנק הישראלי היחיד המשפר מיקומו לפי דירוג זה. בנק דיסקונט ניצב השנה במקום 170, לעומת מקום 158 אשתקד.

בדירוג לפי פקדונות ניצב בנק לאומי במקום ה־97, לעומת מקום 94 אשתקד. בנק הפועלים תופס את המקום ה־116, לעומת מקום 112 אשתקד, ובנק דיסקונט ניצב במקום 179 לעומת מקום 157 בשנה שעברה. בדירוג לפי הון עצמי תופס בנק לאומי את המקום ה־125, לעומת מקום 120 אשתקד. בנק הפועלים ניצב במקום 138, לעומת מקום 132 בשנה שעברה, ובנק דיסקונט תופס את המקום ה־171, לעומת מקום 200 אשתקד.

משבר בענף האלקטרוניקה

ילד הפלא נשאר כתה

מה שאמור היה להיות סאר התעשייה הישראלית והמנוף שיוציא אותנו מהבוץ, מתקשה לחלץ את עצמו מהבוץ המסוים שבו הוא שקוע. תעשיית האלקטרוניקה המקומית, שקועה עד צוואר במצוקה קשה.

היום, בעידן פשיטות הרגל, הבריחות לחו"ל, התמוטטויות וצרות אחרות, אין זה פלא עוד שענף תעשייתי מבוסס נקלע למצוקה. יצרני האלקטרוניקה בישראל דורשים עזרה מיידית בשל מה שהם מגדירים „החלטות שגויות של הממשלה". המצוקה אליה נקלע הענף, שידע ימים טובים עד לפני שנה, נובעת לדעת ראשי הענף מארבעה גורמים עיקריים שהממשלה אחראית להם. העלאת מחירי התשומות המקומיות מול הקפאת הדולר, כאשר מרבית היצוא האלקטרוני מיועד לגוש הדולרי; קיטון דרמטי בהזמנות מערכת הבטחון בשל הקיצוץ בתקציב; צמצום הסיוע למימון היצוא של קרן השקלית הביא לקיטון של 9% בהיקף המחזור; קיטון ההשתתפות בביטוח ובמימון עסקות יצוא לטווח ארוך. חלק מן הבעיות הללו נפתר בסוף השבוע שעבר באמצעות החלטת הממשלה על סיוע מיוחד ליצוא בכלל, וליצוא אלקטרוניקה במיוחד: אך המצוקות המבניות נשארו.

הענקים גונחים

בדיקת המצב בענקי האלקטרוניקה, כמו תדיראן, מגלה עובדות אלה: המכירות ב־1985 הסתכמו ב־573 מיליון דולר, המהווים גידול זעיר ביחס ל־1984, שבה מכרה החברה ב־557 מליון דולר. מנכ"ל תדיראן, יגאל נאמן אומר בעניין זה: „היקף המכירות היה נמוך בהרבה מהציפיות שלנו ומבחינה זו אני רואה את אשתקד כשנה לא מוצלחת. להערכתי, 1985 מהווה מעין שנת מעבר מעשור משגשג לחברה ולתעשיות האלקטרוניקה בכלל, לשנים קשות יותר".

נאמן אומר, כי גם חברה גדולה כתדיראן ודומות לה, או קטנות יותר, תלויות במידה רבה בממשלה. כל המשק, הוא אומר, תלוי בממשלה, שנטלה על עצמה תפקיד מרכזי ביותר בחיי הכלכלה. היא קובעת את מחירי המכירה של מוצרים ואת עלות השכר. היא מחליטה אילו כספים ניתן לגייס, ממי, ובאיזה מחיר. בידיה הכוח להחליט על עלות ההון הן להשקעות והן למו"פ. לדעת נאמן, מדיניות הממשלה, כפי שהיא מיושמת בשטח, מטילה עומס כבד ביותר על התעשייה המקומית.

ילד הפלא

ילד הפלא של תעשיית האלקטרוניקה היה בשנים האחרונות מפעל אלסינט. לפני שנה בדיוק פרץ משבר בחברה. הפסדי החברה שהסתכמו בלמעלה מ־100 מיליון דולר הפתיעו אפילו את ראשיה. נשיא חברת האם, אלרון, עוזיה גליל, נאלץ לקבל שורת החלטות קשות ולהחליט על צמצומים מאסיביים שהביאו לפיטורי כ־1,000 עובדים. עוזיה גליל נטל לעצמו את תפקיד היו"ר ובשנה האחרונה הוא עורך מסעות דילוגים בין מתקני החברה בארץ ובארה"ב, במטרה לבדוק, לחקור, לייעל ולבצע החלטות קשות.

גליל, בניגוד לעמיתיו בענף, רואה את 1987 כשנת מפנה. הוא צופה שגשוג. הוא רואה את המשבר בתעשיה האלקטרונית בשנה האחרונה כתהליך טבעי, כחלק ממחזוריות. תקוותיו מבוססות בין השאר על השתתפותה של ישראל בפרוייקט מלחמת הכוכבים, שתזרים לדעתו לישראל משאבים כספיים רבים. בינתיים צריך גליל להתמודד עם המצוקה.

מפעל אלקטרוני אחר, אף הוא שייך לאלרון, הוא פיברוניקס. מכירות החברה ברבע הראשון של 1986 נפלו בהיקפן מהתחזית. החברה דיווחה על הוצאות גבוהות מהמשוער, הפסדים תפעוליים בחברת הבת באנגליה וצמצומים שכללו פיטורים. החברה אינה בקשיים, טוענים אנשי פיברוניקס, הצמצומים הם נחלת כל חברות האלקטרוניקה.

„הייטק" לא היה הימור

למרות מצוקת הענף אומרים ראשיו כי לא היה הימור בנושא ה„הייטק" בישראל. תעשיית האלקטרוניקה המתקדמת בארץ היא כבר תעשיה המגלגלת 2 מיליארד דולר בשנה. הבעיה היא שהחלק הארי שלה מופנה ליצוא ולמערכת הבטחון. מכל מקום ראוי לשים לב לעובדה שאשתקד, פוטרו בתעשיה זו כ־2,000 עובדים והשנה צפויים פיטורי 4,000 נוספים. למרות הנתונים, אומרים בתעשיה זו כי בסיוע נכון של הממשלה יחלוף גם המשבר הזה, שהוא לדעתם, חלק ממחזוריות טבעית של גיאות ושפל.

בענף מעריכים, כי הצלחת התכנית הכלכלית בבלימת האינפלציה תסייע בגיוס משקיעים זרים. מדברי ראשי הענף עולה, כי חלף עידן ה„אימה" אצל משקיעים פוטנציאליים מחו"ל, נוכח השתוללות האינפלציה לפני בלימתה במסגרת התכנית הכלכלית. מכל מקום, ראשי הענף חוזים שנה קשה ב־1986. צמיחה לא תהיה. מפעלים בודדים יגדלו באחוזים ניכרים אך יהיו אלה מפעלים קטנים במוצרים ספציפיים. צמצום כוח האדם יימשך גם השנה. משאבים יושקעו בהבנת השוק העולמי וקידום השיווק. השינוי צפוי, לפי הערכות, רק ב־1987.

ירושלים: הם יתאוששו

במשרדים הכלכליים מעריכים על בסיס העבר כי הענף יתאושש. ענפי המתכת והאלקטרוניקה קלטו בעשור האחרון 60% מתוספת המועסקים בתעשיה, ומשקלם בהשקעות בתעשיה הלך ועלה בשנים האחרונות והגיע בשנת 1983 ל־45%־47%. מתוספת מלאי ההון בעשור האחרון הופנו לענפים אלה. תפוקתו של ענף הציוד החשמלי והאלקטרוני גדלה בעשור האחרון בשעור של 6% בשנה, בעוד שהיצוא גדל בשעור של כ־26% בשנה. ב־4 השנים האחרונות היה שיעור הגידול ביצוא גבוה עוד יותר: כ־30% בממוצע בשנה. ענף זה תרם לבדו בעשור האחרון כרבע מתוספת היצוא התעשייתי. במשרדים הכלכליים אומרים כי כיום מהוות ההוצאות השוטפות למו"פ באלקטרוניקה כמחצית מסך ההוצאה למו"פ בתעשיה. עובדות אלה יוצרות פוטנציאל להתפתחות מהירה גם בעתיד.

חברת אלקטרוניקה ידועה כמו אל־אופ מעריכה למשל כי ב־1991 היא תגיע למכירות שנתיות של 180 מיליון דולר. ב־1985 הסתכמו מכירותיה ב־110 מיליון דולר ובסוף שנה זו הסתכם צבר ההזמנות שבידיה בכ־130 מיליון דולר.

דן בן יוסף

היצעי שיא באג"ח צמודות

ערך השוק של כל המניות הרשומות ירד אתמול בשליש אחוז. אבל שיחת היום העיקרית היתה לא הירידה בשערי המניות הרשומות אלא ההיצעים הגדולים המסתיעים באג"ח צמודות למדד, תוך ציפיות למאמצי הנגיד החדש של בנק ישראל, שיביאו לריסון מדד המחירים לצרכן. למניות ההסדר היה עודף ביקוש של 0.5 מיליון ש"ח. בשוק איגרות החוב היה היצע שיא של 19.7 מיליון ש"ח בצמודות למדד והיצע של 0.1 מיליון ש"ח בצמודות למט"ח. רק 1% מ־3 הנפקות מקום בערך נקוב כולל של 100 מיליון ש"ח רכש הציבור אתמול.

חלה הפסקה בהשקעות הציבור בקרנות הנאמנות של הבנקים, שמסרו אתמול על פדיונות של 1.5 מיליון במניות ועל השקעות של 1.5 מיליון ש"ח בסולידיות.

במילווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.40% ל־1.51%, תוך מחזור של כ־4.4 מיליון ש"ח. מזה רק קצת יותר ממיליון ש"ח מכר בנק ישראל מ־3 ההנפקות החדשות שהוצעו אתמול לציבור בסכום הנקוב הכולל של 100 מיליון ש"ח.

שער הדולר היציג עלה אתמול ב־0.41 אג' – ב־0.27% – ל־1.4986 ש"ח. לנוסעים לחו"ל עלה הדולר ל־1.777 ש"ח. הסנסאציה של אתמול בשוקי־המטבעות הבינלאומיים היתה עלייתו של הרנד־אפריקני ב־6.08% שהוסברה במאורעות שהיו „פחות חמורים, כפי שציפו". במחירי הזהב, מתכת ופלאטינה חלו ירידות מרשימות. בלטה ביותר הירידה במחיר הפלאטינה — ב־18 דולר תוך שעות מעטות.

הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.59 ל־1.60 ש"ח.

בשוק איגרות החוב שררו ירידות עד 0.5% בצמודות למדד ועליות קלות בצמודות למט"ח. המחזור בשוק איגרות החוב עלה ל־6.8 מיליון ש"ח, מזה כ־2.4 מיליון ש"ח בסוג „שגיא", יותר מ־2.4 מיליון בסוג „גליל" ו־2.2 מיליון ש"ח בצמודות. כ־80% למדד בלבד.

בשוק המניות ירדו אתמול 150 שערים, לעומת 98 שעלו ו־118 שנשארו בלי שינוי. הפסקת מסחר היתה בכ־50 ני"ע. 19 שערים ירדו ב־5% ויותר ו־15 עלו ב־5% ויותר. נרשמו 3 „מוכרים בלבד" ו־1 „קונים בלבד" (ל„מזאיקה 1" נרשם שער „קונים בלבד" בפעם השנייה ברציפות, בעוד ב„מזאיקה 5" היה היצע, שנקלט ללא שינוי בשערה).

המחזור בשוק המניות הסתכם ב־5.8 מיליון ש"ח, מזה 2.1 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר נשתנו רק 4 שערים. עלו ב־%: אגוד רג' – 0.2; מזרחי ש' – 0.1. לעומתן ירדו ב־%: אי די בי כ' – 0.5; פועלים מב' – 1.8. תשואותיהן השנתיות נעו בין 11.41% ל־11.39% (מזרחי ש') ל־11.69% (הפועלים מ'), הפועלים ש' – 11.58%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר עלתה רק הספנות 0.1 ב־2%. לעומתה ירדו ב־%: כללי מ"ר 1 – 11.1; פי כי – 4.4 (ביום המסחר הראשון אחרי פרסום המאזן).

במניות ההשקעות בלטה בגובה העליות של ת.ג.ל. 5 – ב־13.3% (אחרי שהיצע בת.ג.ל. נקלט ללא שינוי שער), ב־10% עלו: ביטוח משנת 1, גולדטרוסט 1 ר"; לעומתן ירדו ב־10%: יעסור 1, ודער 0.5, סקו 1. להקלאות מבכ' נרשם שער „מוכרים" בלבד בפעם השנייה ברציפות.

אלחנן חורביץ

בעריכת יואב אביב

מטוס לכל פועל

ההבטחה „מכונית לכל פועל" יוצאת מהאופנה. היום כבר חולמים להגיע לבית־החרושת בטיסה ■ האמריקנים הספיקו למכור עד עכשיו 30 אלף חלומות כאלה ■ בקרוב ייצא לשוק מטוס זעיר „בחול־לבן". לחקלאים בקיבוצים הוא עשוי להיות להיט: גם לרסס את השדה וגם לבלות בשבת

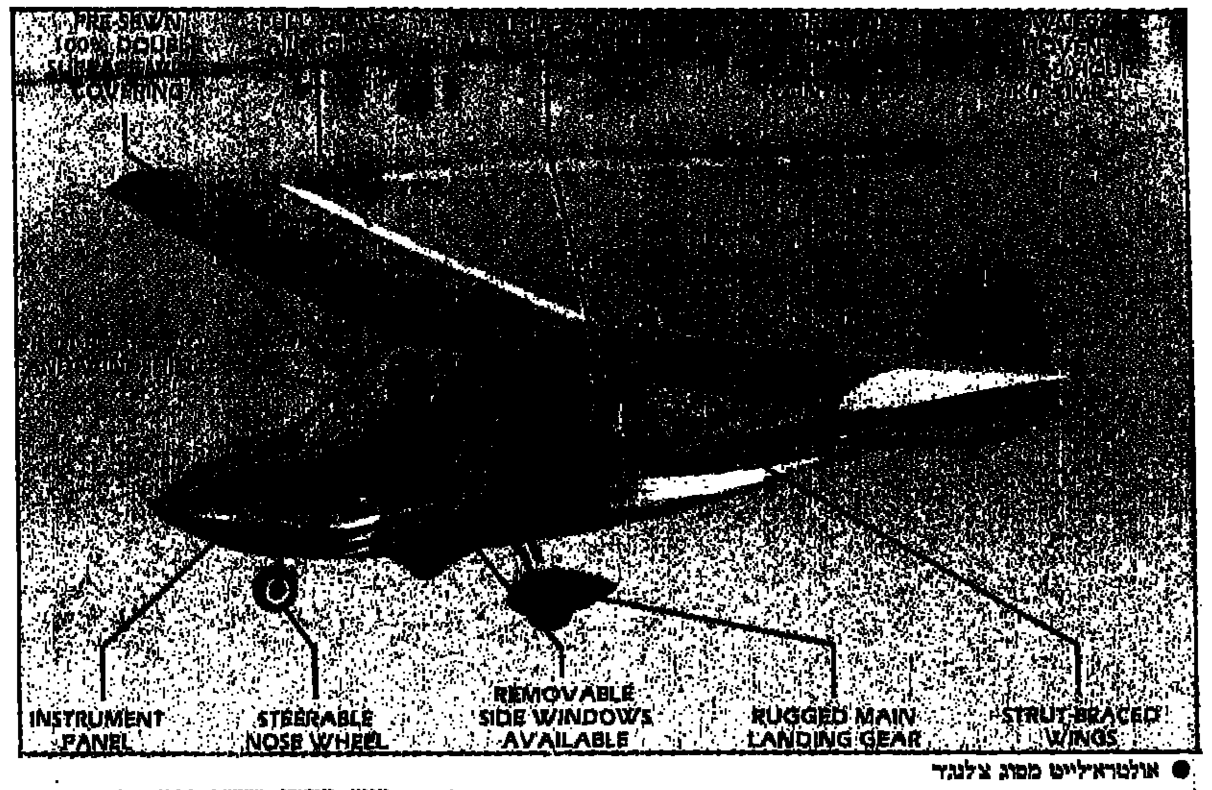

● אולטרא־לייט מסוג צלנגר

פעם נפלטה לו, לשמעון פרס, הבטחה אומללה לפועלי הארץ הזאת. הוא הבטיח מכונית לכל פועל. לקיום ההבטחה הזאת היה קרוב דווקא יריבו הפוליטי, מנחם בגין, ולא נעמוד כעת על מחירו של מילוי ההבטחה ועל הדרך בה יושמה. באמריקה מעולם לא הבטיחו מכונית לכל פועל. שם נתנו — והמשוגעים חלמו על „מטוס לכל פועל".

החלום הפך למציאות. שם כבר החלו לייצר מטוס לכל פועל בשלהי 1984. היו כאלה שיינאו אותו וכאלה שהימרו על הצלחה מסחרית למטוסים קליליים. „אולטרא־לייט" שמם, וכבר אז הם הופיעו בגירסאות שונות.

חלומו של האדם לעוף כמו ציפור ליווה אותנו מאז ומתמיד. רק בתחילת המאה האחרונה הוגשם החלום, עם פיתוח כלי־טיס מסחריים גדולים, עם המצאת המנוע הסילוני ופיתוח מטוסים וחלליות.

קבוצת משוגעים־לדבר החליטה, לאחר עשרות שנים, לחזור מעט לאחור, לחלומם של האחים רייט. הם ביקשו לעצמם מטוס קל, פשוט וזול. כך נוצרו ראשוני האולטרא־לייט בעולם. אט־אט התגלו אפשרויות רבות הגלומות במטוסים סופר־קלים אלה, והיום עוסקים בישראל בכמה פיתוחים שכאלה.

■ מהו אולטרא־לייט

באולטרא־לייט יכול לטוס טייס בודד או זוג בהתאם לדגם. מטוס זה בנוי משלדת סגסוגת אלומיניום קלה וקשיחה, ומצופה בד מיוחד. הוא מצויד במנוע קל, משהו כמו של ווספה, המסובב פרופלור דוחף או מושך. יצרני המטוס בעולם כולו מציעים אותו במחירים הנעים בין 5000 ל־10000 דולר, בהתאם לדגם ולסוג ההזמנה. סוג ההזמנה הוא, כמובן, קיט להרכבה עצמית נוסח המאה־ועשרים, בו יש להשקיע 50 שעות עבודה לערך, או מטוס מוכן ישר מהמפעל לעצלנים, שיש להם עוד כמה דולרים בכיס.

משקל האולטרא־לייט כ־110 ק"ג, כולל מנוע, ואורכו כששה מטרים. מטוסים אלה מצוידים במינימום מכשירים הדרושים לצורך טיסה — הגאים, כמובן, סטיק ודוושות. מכשירי הטיסה כוללים מד מהירות, מד גובה, מצפן, אופק, מכשירים בקרת־מנוע ומכשיר קשר. מהירות האולטרא־לייט נעה סביב 120 קמ"ש. את מה שקורפו אינו מרשה כאן למטה, מרשה האולטרא־לייט כמה מטרים יותר גבוה.

בשל מידותיו הזעירות ומבנהו הפשוט, ניתן האולטרא־לייט לפירוק — ליתר דיוק, אפשר להוריד את הכנפיים ולהטעין את המטוס כולו על עגלה דומה לזו של סירת ספידבוט. גם אורכו הלא־מוגזם מאפשר לו מקום בחניה הביתית.

■ כלי לחקלאות

מספר קיבוצים ומושבים התעניינו במטוס הקל ובאפשרות הסבתו למטוס חקלאי. אחד הקיבוצים בארץ אף בדק אפשרות מסחרית שכזו. על־פי תחשיב הגיונית זו, לא יהיו זקוקים עוד הקיבוצים וחקלאי המושבים לשירותי ריסוס יקרים מבחוץ. כ־10 אלפים דולר לכל קיבוץ או משק הם סכום בלתי מוגזם כדי לקבל מטוס פרטי שכזה: לרסס בשדות ולבלות בשבתות.

בעקבות האולטרא־לייט הוחל בפיתוח כלים נוספים על בסיס ההמוניות. למשל, אופנוע מעופף, התלוי על מצנחון. שני כלי תעופה אלה, המצוידים, בדרך כלל, במנועים זהים, מסוגלים להמריא במרחק ריצה שאינו עולה על 60 מטר, ולנחיתה הם זקוקים אפילו לפחות. יתרונו של האופנוע המעופף ביכולתו לרחף ולנחות כמסוק, ושוב — במחירו המגיע לחמשת אלפים דולר בלבד.

■ פטור ממס

בעקבות הכלים החדשים הכין מינהל התעופה האזרחית גם מסלול להוצאת רשיון טיסה על הכלי. קורס מורז תיאורטי בתורת אוויר אווירודינמיקה וכד' ושיעורים מעשיים. הנזק הכלכלי מסתכם במחיר דומה מאוד להוצאת רשיון נהיגה במכונית. בחיפה, למשל, בדקה העירייה אפשרות של הפיכת מינחת כרמל לשדה תעופה לאולטרא־לייט.

לפני כשנתיים אירעה התאונה הראשונה בארץ, כששני צעירים נהרגו בהתרסקות אולטרא־לייט על צלע רמת־הגולן. השנה אירעו שני אסונות נוספים. באחד מהם נהרג הטייס. המקרה השני הסתיים בפציעה. אסונות אלה הוציאו את הרוח ממפרשם של רוקמי חלומות רבים. אלא שהחובבים האמיתיים אינם נבהלים. הם ימשיכו לטוס.

מפעל ציקלון למוצרי תעופה, מפתח זה זמן דגם ישראלי מתקדם לאולטרא־לייט, וייתכן שכבר בחודשים הקרובים יוצע המטוס למכירה. מחירו, ככל הנראה, ינוע בסביבות עשרת־אלפים דולר. והוא אמור להיות אולטרא־לייט משופר ובטוח יותר.

לכל מי שממהר עכשיו להזמין אולטרא־לייט, ולמי שעדיין מתלבט — כדאי לדעת: המטוס, החלקים והדלק — פטורים ממיסים. יותר טוב מאוטו.

יואב אביב

שיא עולמי במהירות לאודי 200 4×4

אודי 200 קוואטרו, המשווק בארצות־הברית בכינוי אודי cs 5000, הציב שיא מהירות עולמי למכוניות המונעות על כל ארבעת הגלגלים (4x4): 332 קמ"ש.

השיא הושג על־ידי המירוצים האמריקאי בובי אונזר. המבצע כולו, שאורגן על־ידי מחלקת הספורט של אודי אמריקה, נערך במסלול המהיר טאלאדגה שבאלבמה.

מהירות הנסיעה הממוצעת של האודי השחור במשך כל המבצע היתה יותר מ־321 קמ"ש, והשיא נמדד במהלך הסיבוב המהיר ביותר. המהירות הגבוהה ביותר, שנמדדה לבובי אונזר, היתה 347 קמ"ש.

מבחן זה היה ראשון בשורת מבצעים שמתכננת אודי אמריקה במטרה להשיג שיאים עולמיים נוספים עם דגמי אודי קוואטרו. באותו יום, שבו נערך מבצע השיא, נמדדה מהירות של 234 קמ"ש לאודי cs 5000 שלא הוכנס בו כל שינוי.

המכונית שבררת השיא הונעה במנוע טורבו 2.2 ליטר, שהוא המנוע הסידרתי לדגם זה, אך ההספק שלו הועלה עד 650 כ"ס. יחד עם זאת, השתדלו מארגני המבצע שלא להכניס שינויים רבים במכונית, כדי שלא להרחיקה מן הדגמים המצויים למכירה. כך הושארה תיבת חמשת ההילוכים הידנית המקורית, כחלק ממערכת ההנעה, שהיא מן החזקות ביותר שפותחו מעולם.

פרס בטיחות לב.מ.וו.

ב.מ.וו 325I זכתה בפרס במסגרת תחרות שנתית לבטיחות, שמקיים איגוד עתונאי הרכב הצרפתי (AFPA). בפרס הבטיחות זכתה המכונית המצטיינת בתנאי הבטיחות, באביזרים המסייעים למניעת תאונות ובאביזרים המגינים על הנהג והנוסעים בשעת תאונה.

בין הדגמים הבולטים, שהתחרו השנה על פרס הבטיחות, היו פורד סקורפיו, מרצדס 300, פג'ו SR 304, ורנו 25־טורבו.

עונת המירוצים 87: דלק בלי הגבלה

ירחון התחבורה „אוטו־מוטור" מוסר בגליונו האחרון, כי בעונת המירוצים 1987 לא תוגבל עוד צריכת הדלק של מכוניות פורמולה 1, אך הספק מנועיהן יוגבל ל־600 כ"ס. כך, לדברי הירחון, הודיע בטאריס נשיא הפדרציה הבינלאומית לספורט המוטורי, ז'אן מארי בלסטר.

בתגובה על הודעה זו זכתה הפדרציה לבירכתו של אלוף העולם אלן לפרוסט, שכינה את ההחלטה „אמיצה ונכונה".

עוד מוסר הירחון „אוטו", כי קודם־לכן הודיע בלסטר על שינויי התקנון למירוצי ראלי: לא יותרו שיפורים נוספים במכוניות הקיימות, יוגבלו העזרים האווירודינמיים, יוגבל אורך קטעי הדירוג ויותקן במכוניות מנגנון כיבוי אוטומטי.

לקראת העונה הבאה תבוטל קבוצה „אס", שתוכננה להחליף את קבוצה „בי". למעט מכוניות בנפח עד 1300 סמ"ק, ייאסר השימוש בחומרים קלים ודליקים, ותיערך אליפות עולם לנהגים וליצרנים של מכוניות ראלי בקבוצה „איי". ייוצרו לפחות 5000 מכוניות מקבוצה זו, לעומת 200 בקבוצה „בי" עד כה.

עוד מוסר הירחון, כי ככל הנראה תיאסר השתתפותן של מכוניות הראלי הנוכחיות, כמו הפיג'ו 205 טי 16, הלנצ'יה אס והאאודי ספורט קוואטרו. יצרני הרכב מתחו ביקורת קשה על החלטת הפדרציה ועל התקנון החדש, אך חלק מהם קיבלו את ההחלטה בהבנה בעקבות האסונות הרבים שפקדו את מירוצי הראלי בעונה זו.

אין מס צדק — יש פשרה

ועדת המיסוי של לשכת עורכי הדין דנה בעניין מיסוי על שימוש פרטי ברכב אצל שכירים המקבלים רכב מעבודתם ואצל עצמאים. את תמצית הדיון והסיכומים העבירה לוועדת שטראוס העוסקת במיסוי רכב.

מהמלצותיה של הוועדה עולה, כי חבריה הגיעו למסקנה שאין דרך אפשרית לגבות מס צדק. על כן, המליצו לגבות מעצמאים ומשכירים, הנהנים מרכב ממקום עבודתם, 20 אחוז מעלות אחזקתו הכוללת של הרכב, על בסיס הקילומטראז' השנתי שביצע. לדעת עו"ד פנחס רובין, ראש הוועדה, ולדעת חבריה, אין להניח כי זמנם הפנוי של העובדים והעצמאים מאפשר את ניצול הרכב לשימוש פרטי מעבר לכך. בכפיפות לסעיף 17 בחוק מס ההכנסה, הם מציעים לקבוע, כי 20 אחוז הם המרכיב הפרטי בטובת הנאה מרכב.

עוד הם ממליצים לשקול פתרונות ספציפיים למקרים יוצאי־דופן כדי לנהוג בצדק.

אורי יסעור

היה מנוע

מכונית זה לא דיסקוטק

חדשות לבקרים בשוק המקומי. לא הכל חיוני ונחוץ. אך רבים הם האביזרים שרצוי כי יימצאו ברכב בעת יציאה לטיול משפחתי, בנסיעה ארוכה בימים חמים או בנסיעות השגרתיות.

מיותר לציין כי מגבה תקין, משולש אזהרה ומפתח לפתיחת אומי הגלגלים הם אביזרים בסיסיים שבלעדיהם אסור לרכב לנוע. רצוי שבכל רכב יהיה גם מפתח־צלב — אותו מפתח בצורת צלב, שבכל אחד מארבעת צדדיו קבוע תקיע בעל מידה שונה. כן רצוי שלקראת הקיץ יימצאו בכל רכב חגורה רזרבית למערכת הקירור וכן ערכה לתיקון מהיר של צינור הגומי. בעזרת הערכה ניתן להגיע בשלום למוסך, גם כשהצינור מפוצץ, וקיימת סכנה לאיבוד מי הקירור.

אביזרים הכרחיים אחרים הם ערכת עזרה ראשונה, מטף לכיבוי אש (במשקל 1.5 ק"ג לפחות), כבלים להתנעה, מטלים אדים, מתקן הפנצ'רים המכיל קצף דחוס, מדחס אוויר נייד המתחבר לשקע המצית ברכב ומראה פנורמית. נורות השמאל רזרביות יכולות להיות לעזר רב בחשכה וכן להציל אותך מדו"ח יקר. מנעול הגה או ידית הילוכים הכרחיים למניעת גניבות, נוסף למערכת האזעקה או מתגי הניתוק הסודיים. מגרר הדינוור האישי הוא רעיון טוב אך לא שימושי.

לעתים אנו נתקלים בכלי רכב שהוסבו לדיסקוטק נייד ומהבהב. עמוס מדבקות, אורות, פנסים וקישוטים. כל אלה אינם אביזרים. אורות הבלימה המהבהבים מאחור מיותרים ומבלבלים, הקישוטים החיצוניים פוגעים ומיותרים, פנסי הערפל אינם שימושיים, וצלחות הקישוט לגלגלים מיותרות ומושכות סקרנים וגנבי חלפים. אין לרכוש אביזרי קישוט וגוי, כי אם אביזרים שבוללים פתוח, אך הם חיוניים ותורמים לנסיעה הבטוחה ולתקינות הרכב.

באחרונה „פתולים" יצרני הרכב אל האשה. כיום יש אפשרות להשיג מכונית עם מערכת אביזרים לאשה. במערכת יש כל מה שהאשה צריכה: החל ממקום מיוחד להחזקת ממחטות נייר ועד למיתקן להחזקת בקבוקון בושם, מסרק, ראי ופצירה לציפורניים. ברור כי אביזרים אלה אינם הכרחיים, אך הם מוסיפים הרבה לנוחות הנהגת ובעקיפין — גם לנוחות הנהגות.

יצחק מושקוביץ

חדשות

קשר ממוחשב בין אוניברסיטת ת"א לאוניברסיטאות בעולם

מאת זכריה הורדי, כתב „על המשמר"

רשת תקשורת מקומית של י.ב.מ., הנקראת טוקן־רינג, שמוקמת בימים אלה בבית־הספר למינהל עסקים של אוניברסיטת תל־אביב, תחבר את האוניברסיטה אל הרשת העולמית של האוניברסיטאות. המחשבים, שהוכנסו לחדריהם של המרצים, מחוברים אל המחשב המרכזי של האוניברסיטה וממנו אל רשת התקשורת העולמית של האוניברסיטאות, הנקראת ביט־נט, שמשמשת את אנשי האקדמיה ברחבי העולם.

הרשת משמשת להעברת דואר ומאפשרת כניסה אל מאגרי־מידע אקדמאיים.

כפי שנמסר, מתנהלת בבית־הספר למינהל עסקים פעילות ענפה בנושא המיחשוב ומעבדותיו מצויידות בציוד וידיאו להקלטת ניסיונות שונים, עם ראי חד־כיווני, המאפשר מחקרי הסתכלות על התלמידים.

יצוין, כי בית־הספר, שהוקם למטרות מחקר וקידום נושא המיחשוב לצרכי ניהול בישראל, ממומן מתרומות מרסל ואני אדמס, שעל שמם הוא נקרא.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 מרחב תכנון מקומי

כפר־סבא

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא הופקד שינוי תכנית הנקרא „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' כס/1/15/ר"" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: ביטול דרך, פתיחת דרך משולבת, שינוי יעוד משטח ציבורי פתוח ושטח לבנייני ציבור לאיזור מגורים ב', ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 7533 חלק מחלקות 13 — 15, רחוב תרי־עשר שבונת קפלן.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 בחוק האמור, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ר. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב–יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת בניה בקו בנין צדדי 10% ברחוב סוקולוב מס' 1 גוש 6955 חלקה 47 פינת רח' ארלוזורוב מס' 39 תיק בנין 039־193/3.

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסטי, סגן ראש העיריה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו

„מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראלי

רשת ג' קול ישראל 17.6.86

1. היא התוכחה איתו שעות — משינה
2. אין לי ארץ אחרת — גלי עטרי
3. שוב בתמונה — ירדנה ארזי
4. תהיה לנו מלך — רני בסן
5. תרקדי את הלילה — אבי טולדנו
6. הרדיו הישן — שלמה ארצי
7. לילה לילה — צביקה פיק
8. עבר של הזמן — ריטה
9. כר הקמה — להקת פיקוד הצפון
10. עיר מיקלט — אהוד בנאי
11. מה נשאר לי — כמו צוענו
12. אביב חדש — אילנית
13. שביל הבריחה — ריטה
14. זמן גשום — רמי קליינשטיין
15. אמריקה — חוה אלברשטיין
16. בקו החלומות — רוני תורג'מן
17. מה עשית לה — רונית דבאווי
18. אסמרלדה — גלי עטרי
19. הלואי — בועז שרעבי
20. אולי אולי מחר — ישראלה קריבושיי וס. דרום
21. כמו סתיו — שלוה ברטי
22. אשה חפשיה — יהורם גאון
23. אלי למה לא תראה — לאה לופטין
24. בואי נשאר כאן עוד מעט — התרים
25. לחיים — חיים משה
26. נגני לי בללייקה — דורון מזר
27. קפה או תה — איוולירבנד
28. שיר ברים — שלמה ידדוב
29. כמו האמונה — מירי אלוני
30. יבוא יום — מוטי גלעדי ושרי צוריאל

לשיפוטכם — פינת הפזמון החדש

31. חלומות אחרים — מאיר בנאי
32. תגערה עם השחפים — ארבע לב אורים
33. טנגו פיוס — יואב שאול
34. בד־וירין — להקת פיקוד המרכז
35. עד שלא ארע — דורון מזר

לכבוד: „מקום בצמרת" קול ישראל ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91010

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם: ______ כתובת: ______ מיקוד ______ תאריך ______

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.15 ארץ מולדת — ממורה ומים למולדת 08.40 אנגלית ו' 09.00 מדעי הטבע (יסודי) — סעורה בגן 09.20 אנגלית ז' 10.10 מדעי הטבע ה'־ו' — זהירות רעל 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד — מיהו מופו 11.00 חשבון ו' — חילוק שלא נגמר 11.15 HELLO ISRAEL it's part of life 11.30 מושגים ביהדות — משא ומתן באמונה 12.00 אנגלית ח' 12.25 אנגלית י' 13.00 מדעי הטבע (חטיבה עליונה) — סיפורו של תור שחור 14.00 צ'רצ'יל סרט על וינסטון צ'רצ'יל, האיש ופעלו 15.00 ערב גאלה — ערב בו מופיעות שמונה להקות הבלט הטובות בקנדה, במגוון קטעים בסגנונות שונים חלק א' 16.00 בלי סודות — ביניים שווא — מה קורה כשנתן העייף מנסה להרדים ותן חושב על כבשים 16.20 מיצוחים — שעשועון טלוויזיה נושא פרסים 16.45 כלכלון — שירותי הממשלה 17.00 ערב חדש — מנחה: גדעון רייכר 17.30 שמיניות באוויר — תכנית שבועית בשידור ישיר מנחים: דליק ווליניץ וטוליפ 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 על ספרות ותרבות 1. לרגל צאת ספרה האוטוביוגראפי של פדוואה טוקאן, שיחה עם סעאד קראמאן וקריאת שיר משיריה, 2. פגישה עם המשוררת אמירה הס. 3. קווים לדמותה של סימון דה בובואר. מנחים: פרופ' ש. מורה, פרופ' מ. מילסון, ענן ספרי (ערבית) 18.58 בקו הבריאות 1. על ששת ירחו — הידועה כשם הרפואי לשמניאוס, החיידק הגורם למחלה, סוגי המחלה ואבחנתה. 2. כיצד להישמר מפני מכות חום בקיץ ומהו הטיפול הנדרש, במקרה שמקבלים מכת חום? 3. פינת עזרה ראשונה — הנשמה מלאכותית (ערבית) 19.20 ספורט יומן מקסיקו (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 למען אחיי — תכנית מיוחדת לציון חודש ההזדהות עם יהודי בריה"מועצות. בתכנית תשולב בשירי דור ודור הכתבה שצולמה במחתרת, כתבה המתארת כיצד חגגו יהודים בבריה"מועצות את יום העצמאות של מדינת ישראל. מנחה: בני רוזן־ויה 20.30 מבט לחדשות 21.00 גביע העולם בכדורגל, מקסיקו 1986 — שידור ישיר של משחק מס' 43 בשלב שמינית הגמר 22.50 חדשות 23.00 מלחמת המשטרות — סרט קולנוע צרפתי (ראה המניה) 00.40 גביע העולם בכדורגל, מקסיקו 1986 — שידור ישיר של משחק מס' 44 בשלב שמינית הגמר 03.00 סטוק של יום.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 בוקר טוב — שוברט: סונטינה בלה מינור לכנור ופסנתר 07.30 שחרית מוסיקלית — ברהמס: סימפוניה מס. 3 בפה מג'ור; רחמנינוב: קונצ'רטו מס. 3 אופ. 30 לפסנתר ותזמורת; שוברט: רביעיית כלי קשת ברה מינור המוות והעלמה 09.30 קונצרט בוקר — היידן: רביעיית כלי קשת; שוברט: שירת הברבור קובץ שירים; שופן: נוקטורן; ברוקנר: סימפוניה מס. 4 הרומנטית 11.57 מגישים שיר 12.05 דפי פסנתר 13.00 לבקשתכם — באך: קנטטה מס. 202 חתונה; מנדלסון: סימפוניה מס. 5 ברה מג'ור הרפורמציה; שומאן: קרנבל; סרסאטה: נעימות צוענים; שאמינאד: קונצ'רטו לחליל ולתזמורת; היידן: סימפוניה מס. 44 במי מינור 15.05 בין זמרים 16.00 אמנים באולפן — ונדי איסלר קאשי — חליל / אורלי לבן־גיטרה מרינה בהורדנקו — פסנתר: שיכלר, סונטה ברה מג'ור; קסטלנואובו־טדסקו: סונטינה, אופ. 205; בורקהארט: סרנדה אופ. 71 מס. 3; פרוקופייב: סונטה ברה מג'ור אופ. 80 17.00 מוסיקה כאן ועכשיו — זאב שטיינברג; מרולד תגיני לחמישית כלי נשיפה; יעקב גלבוע: שלוש ווקאליזות לפסנתר; (אוסטרליה) 18.00 מאולמי הקונצרטים בעולם — 1. מסטיבל זלצבורג 1985 — רסיטל — שלמה מינץ: באך: סונטה בסול מינור לכנור יחיד 1001; ריי"ב: סונטה בלה מינור לכנור יחיד 1003; ריי"ב: פרטיטה ברה מינור לכנור יחיד 1004; ריי"ב: 2. תחרות הבה נשיר 1985 — ניקה, קנטיבילה מפיגלנר — קרי קארגה, ראטאברה, סויטה לפי לורקה סימילה על נהרות בבל 19.36 רומנטער — לנוער המבוגר 20.05 יוחו הירון — לידתה של סונטה ... 21.00 אופרה של יום רביעי — ... 23.00 הקלטה של רדיו אינליה ... ליל — מן סונטה ... שירים ...

רשת א'

06.00 היו שירים — מוסיקה ישנים ואהובים בעריכת אפרים דיל 09.05 השיר לא תם — שירים עבריים 09.30 מבט — מגזין לבעיות משפחה והברה ... תכניות יומיות ... מורחים 14.00 לכת ולכן ולכל המתעניין. 15.00 תחולופון — מומחים באולפן משיבים לשאלות המאזינים 16.05 מועדון שעון הזהב — מעולמו של האדם המבוגר 17.10 רגע של עברית 17.12 מגישים שיר 17.20 האוניברסיטה הפתוחה — אתרים בחיפה — סיור בהדרכת ד"ר יוסי בן־ארצי והמעמ: סטלה מאריס — כף הכרמל 18.06 מינחת ערב 18.50 פרקי היום בתנ"ך 19.05 עשה לך רב — מידרר חי באולפן 19.30 שידורים לעולים 22.05 חבר מאותו כוכב — תכנית הזכרויות רדיופונית בשידור חי

רשת ב'

05.58 אות רשת ב' 06.05 סעו לשלום 09.05 ביקור בית — עם רבקה מיכאלי 10.05 כל צבעי הרשת 12.10 גל פתוח — חדשות ופזמונים 13.00 בחצי היום — חדשות ופזמונים 14.06 יש ענין — עם גבי גזית 15.05 רגעי קסם — בעריכת אפרים דיל 16.05 שירים ושעורים 17.10 יומן כלכלה 17.30 על מספרים ואנשים — מגזין המשק והחברה 18.06 זרקור 18.45 היום בספורט 19.00 היום הזה 19.35 מוסף לעניני צבא ובטחון 20.05 מבט לפולקלור — יום בלוחית 21.05 שיר לדרך 22.05 עוד לא רקדתי די — ריקודי־עם 23.05 משחקי לילה 00.10 יומן מכסיקו

גלי צה"ל

05.55 באופן מילולי 06.05 אוניברסיטה משודרת: משמעות הצורה בצמחים פנימית של הצורה מרצה: פרופ' צבי זקס 07.07 שבע אפס שבע 08.05 בוקר טוב ישראל 09.05 אילה בוקר — עם אלי ישראלי 10.05 הפסקה 10 — עם מיכל ניב 11.05 נכון לעכשיו 13.05 קשר רדיו — עם אברי גלעד 14.05 רז רה יומי — עם רובי לנץ ודני קרפל 15.05 פגישה יומית — עם אורלי יניב 16.05 ארבע אחרי הצהריים 17.00 יומן גלי־צה"ל 17.30 ערבסק — מגאזין לענייני המזרח התיכון 18.05 יער משורר — מגאזין לענייני צבא וביטחון 18.55 הודעות לחיילים 19.05 מה יש — עם ארז טל 20.05 לא רק סוס — עורך ומגיש שרון מולדאבי 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת: משמעות הצורה בצמחים (ש.ח) 22.05 על הדבש ועל העוקץ - שירים שהחבר'ה אוהבים 23.05 לילה לילה 23.55 שיחת חצות — עם המשפטן דר' אמנון דנקנר 00.05 צפורי לילה קלאסיות 02.05 לא רוצים לישון 05.05 צלילי בוקר

רשת ג'

06.11 בחזרה לאושר, להיטים ותיקים 07.07 שיר בבוקר בבוקר 09.05 מה, כבר תשע? עם אבי אתגר 10.05 דברים טובים — שמירה אמבר 11.05 רק מוסיקה 12.05 שעה תמימה, עם מלאכי חזקיה 13.05 רק בימי חול — עם מנחם פרי 14.05 לי ולך — שיר וברכה 15.05 חדש, חדיש ומחודש 16.05 מוסיקה לענין 17.05 הצגה יומית 18.06 היה היה, מצעד להיטים ישנים 20.05 עם כל ותשמת, עם משה מורד 22.05 משלנו — שירים עבריים 23.05 הלילה הזה שירים

קולנוע

תל־אביב

אסתר: חופשה מטורפת באירופה 4.30, 7.15, 9.30
אורלי: קמורה 5, 7.30, 9.40
בית לסין: פגנראנגו 5, 7.30, 9.40
בן־יהודה: רכבת אל החופש 23.15
גת: שגעון של לילה
גורדון: סיפור אמיתי
דקל: בעקבות אוצר הנילוס
דרייב אין: רמו 7.45, 9.45; ססס 12
הוד: תתיך, תתיך
מוזיאון תל־אביב: „שואה"
ליאור תירוש: 9 1/2 שבועות של עברון חושים 7.00, 9.30
פאר: צעירים וקשוחים
סינמה 1: מלחמת החלומות
סינמה 2: מורשת הוולקרופט
פאריס: מונטי פייטון בריאן כוכב עליון 12, 2, 4, 7.30, 9.30
סרטי חצות: עיניים גדולות 23.30
רב־חן:
חן 1: כוכב על המסלול 5, 7.20, 9.45
חן 2: סלבדור 5.00, 7.25, 9.40
חן 3: מרגלים שכאלה 5, 7, 9.40
חן 4: נאטי גאן 10.30, 1.30, 5, 7.20, 9.40
חן 5: תרגיל לרופאים מתחילים 10.30, 1.30, 5.00, 7.30, 9.40
שחף: זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תל־אביב: מחנה שבויים
תכלת: נאריה 5, 7.30, 9.40
צוותא: סופו של מילטון לוי 8.00

רמת־גן

אואזיס: בעקבות אוצר הנילוס 5, 7.15, 9.30
לילי: מטרה 7.15, 9.30
ארמון: כוכב על המסלול 5, 7, 9.30
רב־גן:
גן 1: שגעון של לילה 5, 7.20, 9.40
גן 2: מסע עסקים של אבא 4.15, 6.50, 9.30
גן 3: אלני 5, 7.30, 9.40
גן 4: חלומות מתוקים 7.20, 9.45

ירושלים

אוריון: רכבת אל החופש 4.30, 7.30, 9
אורנע: בגידה בטריאסטה 4.30, 7.30, 9.30
בית אגרון: תום מורד 16.00; להתאהב 20.00; ליקווד סקי 22.00; עיניים גדולות 24.00
בנייני האומה: זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
כפיר: 3 רווקים וילד 5.45, 9
הבירה: תתיך, תתיך 4.30, 7.30, 9.30
מיטשל: נשיקת אשת העכביש 7.15, 9.30
סמדר: עברון חושים 4.30, 7.30, 9.30
אירג'ל: סנטויה 4.30, 7.15, 9.30

חיפה

ארמון: סלוודור 4.30, 6.45, 9
אורה: תשעה וחצי שבועות של עברון חושים 6, 9
חן: נשר הברזל 7, 9.15
עצמון: מחנה שבויים 4.10, 7.00, 9.15
פאר: חופשה מטורפת באירופה 4.30, 6.45, 9
קרן אור המחודש: מסע העסקים של אבא 4, 6.30, 9.00
רון: רכבת אל החופש 4.30, 6.45, 9.00
אמפי: השוטר ממנהטן 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: חלומות מתוקים 7, 9

נתניה

שרון: גברתי המאמן 7.00, 9.15
סטודיו: השוטר ממנהטן 7.00, 9.15

חולון

סבוי: זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
מגדל: גברתי המאמן 4.30, 7.15, 9.30
ארמון: יחסים אסורים 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: שכחן חושים 5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: עורדי השחקים 5.00, 7.30, 9.30
מלון דניאל:

באר־שבע

חן: זכרונות מאפריקה 6, 9.15

חדרה

חוף חורה: פעמיים במשך החיים 7.15, 9.30

תיאטרון

תיאטרוני ישראל

הערב, יום ד' 18.6

תיאטרון הבימה
התנועתרון: 17.30
הבית ברחוב שינקין: 20.30
חדוד וניה – בכמ"ס: 20.30

התיאטרון הקאמרי
נשואי פיגארו – אופרה: 20.00
כל הכרטיסים נמכרו
תקן – בצוותא: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ד' 18.6 בשעה 16.30
ובשעה 20.30 –
„חקן"

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים: מזור — חביבה רייך 20
חולון: ד"ר חורי — סוקולוב 70; קופ"ח — עין יהב
ירושלים: פרקש — הפלמ"ח 28
נתניה: הנשיא — שד' ויצמן 36
פתח־תקוה: סופרפארם — שפירא 43
רמת־גן: גרמזה — ביאליק 50
תל־אביב: בס — פרישמן 66; קופ"ח כללית — אמסטרדם 7
חיפה: הנשיא — שד' הנשיא 33

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

הדסה ע"כ - פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג.
הדסה ה"צ - כירורגית, אורטופדית
ביקור חולים - ילדים

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות וחגים בין השעות: 15.00—21.00.

הכתובות: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649; בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566; פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

דיזנגוף סנטר שער 3 וליד המשביר קומה א', טל' 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ו' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־416111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מיטרדים

מוקד עת"א לפקרים דחופים — טל' 106

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' 20.00–08.00, בימי ו' 15.00–08.00. טלפונים: 03־433300, 03־433500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ת"א - 226027 (24 שעות), חיפה - 04־229488 (11.00–20.00), נהריה - 04־920014 (11.00–20.00).

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' - טל. 222782

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת - טל' 100. אילת - 244; חדרה - 22444

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד/רמלה — 101, טל' 08־221023; עפולה — טלפון 065־93534; טבריה — 101, טלפון 04־931401; נהריה — טל' 04־925333; בת־ים — טל' 551111; באר־שבע — טל' 057־74767

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום: בימים א'-ה' ובימי ו' וערבי חג: 7.30.

לבני־ברק ולחיפה: בימים א'-ה' 16.00, בימי ו' וערבי חג: 11.30.

מתל־אביב לירושלים: מת"א דרום בימים א'-ה': 16.00.

מבני ברק 8.18.

לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.

לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 13.00.

מחיפה, בת־גלים: לירושלים: א'-ו' 7.00.

לתל־אביב: א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.55, 16.55, 18.38. לירושלים: 5.35.

שלום לך אלופת העולם!

פלאטיני (14) וסטופירה (56) הנחיתו מהלומה על איטליה – 0:2 ★ ה"סקואדרה אזורה" גילתה חולשה רבה, כמעט שלא איימה על השער הצרפתי ונחלה הפסד צורב ★ צרפת נגד בראזיל ברבע־הגמר

כך חולפת לה תהילת עולם. נבחרת איטליה, אלופת העולם האחרונה, נחלה אמש, כבר בשמינית הגמר במקסיקו סיטי הפסד צורב — 0:2 מרגלי אלופת אירופה, נבחרת צרפת, ותחזור בבושת־פנים הביתה, כדי להתחיל בהכנת נבחרת חדשה.

לעומתה יכולה צרפת המצויינת להתמרק לקראת משחק רבע־הגמר נגד נבחרת בראזיל במשחק מסקרן שייערך במוצאי־שבת.

נבחרת צרפת היתה ראוייה לנצחונה. הצרפתים שלטו במגרש ללא־עוררין, תוך פריסה מהירה מההגנה להתקפה, כאשר שחקני־הקישור של צרפת, בראשות ה"מאסטרו" מישל פלאטיני, לואיס פרננדז, ז'אן טיגנה ומבשל צמד השערים, דומיניק רושטו היטיבו לפעול. לעזרת שחקני הקישור וה־התקפה של צרפת באו מאחור המגינים אמורוס, עייש ובעיקר הבלמים בוסיס ובאטיסון.

צהלת המבקיע: הברזילאי אדינהו שואג אחרי הבקעת שער נגד פולין תצלום: איי. פי.

★ משחקי הערב ★

● אנגליה — פאראגוואי (אצטקה מקסיקו־סיטי,9)

● דנמרק — ספרד (קוורטארו,1)

★ הערב בטלוויזיה ★

● טלוויזיה ישראלית: אנגליה — פאראגוואי (9), דנמרק — ספרד (1)

● טלוויזיה ירדנית: כנ"ל.

איטליה – משחק מסורבל

מול פריסה מצויינת של הצרפתים לא היה לאיטלקים מה למכור. איטליה שיחקה בצורה שבלונית, כאשר שחקני הקישור ניסו להגביה כדורים למרכז הרחבה, שם נבלמו בקלות ע"י ההגנה הצרפתית היציבה. האיטלקים זכו אמנם ב־13 בעיטות־קרן לעומת 3 של צרפת, אולם החלוצים האיטלקים לא ניצלו זאת וככלל לא איימו כמעט על השער הצרפתי.

השוער הצרפתי ג'ואל באטס לא הוטרד במיוחד. רק פעמיים בעטו האיטלקים בצורה רצינית לשער ברקות ה־72 וה־89.

מנגד היו הצרפתים קרובים לכיבוש שערים נוספים. בין השאר נהדף כדורו של פרננדז (30) במשקוף שער איטליה. גם השוער האיטלקי גאלי הצליח לפחות בשתי הזדמנויות למנוע כיבושים נוספים.

בעוד שלצרפת היו מספר "בעלי בית" במגרש כמו פלאטיני, טיגנה, פרננדז ו־וירס, סבלה איטליה ממחסור במנהיג, שיצליח לנווט את משחקה. משחק האיטלקים היה בסגנון "בעט ורוץ" כאשר רוב הבעיטות היו סתמיות.

נצחון ראשון

לנבחרת צרפת היה הנצחון על האיטלקים הראשון בהיסטוריית המפגשים בין שתי נבחרות אלו בגביע העולמי. 62 אלף הצופים חזו באיצטדיון האולימפי במקסיקו־סיטי ביתרון איטלקי קל בפתיחת המשחק.

לאחר שש דקות של לחץ איטלקי עקר השתחררו הצרפתים ובדקה ה־14 עלו ליתרון: דומיניק רושטו הבחין בקפטן מישל פלאטיני, שפרץ לרחבה. פלאטיני לא התבלבל, גבר על מגינו ברגומי, ומול גאלי לא התקשה לכבוש את שערו הראשון באליפות העולם 1986 — 0:1.

איטליה ניסתה לתקוף בחמת־ ועם את שערו של באטס, אך לבד מהזדמנות אחת (18) כה החטיא גלדריסי מסירה מצויינת של ורקווה, לא עשו מאומה.

צרפת נראתה רגועה ומסוכנת יותר. פלאטיני בעט עונשין (28) וגאלי הדף, פרננדז שילח טיל למשקוף שער איטליה, ואילו האיטלקים הסתפקו בביצוע בעיטות־קרן שלא נוצלו.

החילוף התבקש בנבחרת איטליה. ואכן, עם פתיחת המחצית השנייה נכנס דה־ז'נרו במקום בארצי, אך ההשתפרות היתה דווקא אצל צרפת.

בדקה ה־50 חדר פלאטיני לרחבת שער איטליה וכשל בבעיטה המסיימת.

שער מתוכנן

הצרפתים לא הסתפקו בשער בודד ובדקה ה־56 ביצעו התקפה מתואמת ומושלמת שהסתיימה בשער שני: ז'אן טיגנה מסר מצויין לרושטו, זה מול השער האיטלקי, העדיף מסירה על בעיטה, וסטופירה שקיבל את הכדור, זינק

● מלך השערים

1.	אלטובלי (איטליה)	4
–.	אלקיאר (דנמרק)	4
–.	בלאנוב (בריה"מ)	4
–.	קארקה (בראזיל)	4
5.	ואלדאנו (ארגנטינה)	3
–.	לינקר (אנגליה)	3
7.	ייספר אולסן (דנמרק)	2
–.	אלופס (גרמניה)	2
–.	ג'וסימר (בראזיל)	2
–.	חיירי (מרוקו)	2
–.	סוקראטס (בראזיל)	2
–.	סטופירה (צרפת)	2
–.	קאבאנס (פאראגוואי)	2
–.	קאלדרה (ספרד)	2
–.	קיראטורה (מקסיקו)	2
–.	קלאסן (בלגיה)	2
–.	רומרו (פאראגוואי)	2
–.	שיפו (בלגיה)	2

● עם סגירת העתון החל ה־משחק בין מערב־גרמניה ומרוקו.

את הרשת בבעיטתו המרוויקת — 0:2.

גם כניסתו של המחליף ויאלי לא הועילה לאיטליה. ההזדמנות היתה בצד השני כאשר אמורוס (60) קיבל כדור מירור מפרננדז ובעט לחוץ.

בדקות האחרונות נתנה צרפת כבוד לוותיקים. פרננדז (74) ופלאטיני (84) יצאו. טוסו וולארי נכנסו. וולארי יכול היה לקנות את עולמו, כאשר דקותיים לסיום לא ניצל מסירה מצויינת של דיראס, בעט במהירות וגאלי הדף לקרן.

שפט מצויין, קארלוס אספוסיטו מארגנטינה, ששלף צהובים לעייש מצרפת ודה־ז'נרו מאיטליה.

● צרפת: באטס, אמורוס, עייש, באטיסון, בוסיס, פרננדז (טוסו), טיגאנה, דיראס, פלאטיני (וולרי), רושטו, סטופירה.

● איטליה: גאלי, ברגומי, קבריני, שיריאה, ורקווה, באני, בארצי (דה־ז'נרו), דה־נאפולי, קונטי, גלדריסי (ויאלי), אלטובלי.

זמודה חישווה שיאו של זיילר

לולאדיסלאב זמודה, שחגג לפני עשרת ימים את יום הולדתו ה־32, הוענקה שלשום הזדמנות להשוות את שיא ההשתתפות בטורניר גמר גביע העולם השייך למערב־גרמני אובה זיילר — 21 משחקים. כשהמאמן הפולני אנטוני פיצ'ניצ'ק העלה אותו למשטח הדשא בגוואדלחארה כמחליף, דקות ספורות לפני תום המשחק עם בראזיל. היתה זו הופעתו ה־92 במדי פולין.

למעשה, טעם זמודה את טעם הגביע העולמי במקסיקו רק דקות ספורות וסיים באכזבה: נבחרתו הובסה — 4:0.

זמודה הופיע בארבעה גמרים, מאז 1974 במערב־גרמניה, כשסייע לפולין לסיים במקום השלישי, בנצחון על בראזיל (0:1).

בלאנוב השני בהיסטוריה שהבקיע שלושער ונבחרתו הפסידה

[illegible]

מישל פלאטיני (10) כובש את השער הראשון לצרפת לרשתו של השוער האיטלקי גאלי (0:2) תצלום: איי. פי.

"כסאח" ללא רחמים

ארגנטינה ואורוגוואי לא שיחקו כאלופות עולם

בדרבי בין שתי נבחרות דרום־אמריקניות, שהצליחה אלופת העולם משנת 1978, נבחרת ארגנטינה, לגבור על אלופת העולם בשנים 1930 ו־1950, אורוגוואי — 0:1, ולהעפיל לשלב רבע־הגמר.

שתי הנבחרות לא הזכירו מאבק בין אלופות עולם לשעבר. המשחק בפואבלה דמה אולי "לתפוס כפי יכולתך", שכן שחקני שתי הנבחרות הירבו לפגוע אחד בשני והשופט האיטלקי לואיג'י אניולין נאלץ לשרוק במהלך המשחק ל־57 עבירות לחובת שתי הנבחרות ושלף חמישה כרטיסים צהובים — שלושה לשחקני אורוגוואי ושניים לכדורגלני ארגנטינה.

אם ארגנטינה ניצחה היא חייבת להודות לשחקן אחד: דייגו ארמנדו מאראדונה. מאראדונה לא כבש את השער היחיד במשחק שהובקע מרגלו של פדרו פאסקולי בדקה ה־42, אולם הכוכב הארגנטיני הגדול היה מעורב כמעט בכל התקפה של נבחרתו וכל פעולה שלו היוותה איום ממשי לשער האורוגוואי אלווז. שאר חבריו של מאראדונה גילו משחק מאופק, לציון ראוי השוער פומפידו שבדקה ה־89 הדף כדור חזק של פרנצ'סקולי, שאיים לחדור לשער, ולקבוע שוויון והארכה שהיתה גורמת סבל ל־26 אלף הצופים שחזו במשחק בינוני ובגשם שוטף.

נבחרת אורוגוואי כמעט שלא סיכנה את שערו של פומפידו, וברוב דקות המשחק גוננה על שערה.

כבר בדקה ה־11 ניצב ואלדאנו בעמדת־הבקעה קורצת. מאראדונה הגביה כדור נפלא מימין, לרוחב השער. ואלדאנו הסתער על הכדור אך נגח מקרוב לחוץ.

מאראדונה שלח בדקה ה־25 כדור־עונשין למשקוף שער אורוגוואי. עד שער הנצחון של ארגנטינה הספיק השופט האיטלקי אניולין לשלוף צהובים לגארה (ארגנטינה) ולפרנצ'סקולי (אורוגוואי).

בדקה ה־42 צהלה ארגנטינה: ורחה ואלדאנו העביר כדור מימין לרחבה, בלמה של אורוגוואי, אצ'בדו, טעה, מסר כדור לפאסקולי שמשישה מטר הבניע את אלווז — 0:1.

בדקה ה־48 יכול היה פאסקולי לכבוש שער שני, אך הוא לא ניצל מסירה של מאראדונה ומול השער החמיץ.

גם בורוצ'אגה הצטרף לרשימת מחמיצי ארגנטינה כשנגח בדקה ה־53 לשער אורוגוואי. הכדור חלף על פני השוער אלווז אך המגן אצ'בדו הרחיק מקו השער.

דקות הסיום של המשחק לוו בממטרים עזים וברוחות סוערות שהבריחו צופים רבים מהמגרש. הגשם השוטף לא איפשר לשחקני אורוגוואי לסכן את שערו של פומפידו, לבד מאותו כדור מסוכן של פרנצ'סקולי בדקה ה־89.

● ארגנטינה: פומפידו, קושיפו, בראון, רוג'רי, גארה, ג'וסטי, באטיסטה (אולארטיקואצ'יה), בורוצ'אגה, פאסקולי, מאראדונה, ואלדאנו.

● אורוגוואי: אלווז, ריברו, גוטיירז, אצ'בדו (פאו), בוסיו, סאנטין, באריוס, פריירה, ראמוס, פרנצ'סקולי, קאברירה (דה־סילבה).

המשלחת הספרדית: קאלדרה אינו מסומם

התאחדות הכדורגל הספרדית נקנסה ע"י פיפ"א ב־25 אלף פרנקים שוויצים (13,900 דולאר), לאחר שתוצאות הבדיקה בכדורגלן קאלדרה הוכיחו, כי נטל סמים אסורים במשחק הנצחון על צפון־אירלנד (1:2).

לקאלדרה, שהבקיע במשחק זה שני שערים, היה חשש לצהבת, ולכן קיבל מרופא המשלחת הספרדית, חורחה חילן, תרופה, שהכילה סם האסור בשימוש לפי תקנון פיפ"א.

הכדורגלן, שלא ידע מה מכילה התרופה אותה קיבל, זוכה ע"י ועדת הרפואה מטעם פיפ"א אבל ההתאחדות הספרדית נמצאה אשמה ולכן נקנסה.

התרופה נמסרה לקאלדרה בבית־החולים ע"י אנשי המשלחת הספרדית — אמר דובר פיפ"א במקסיקו־סיטי, גידו טוניני.

בינתיים דחה ז'ואאו הוואלאנג', נשיא פיפ"א, את עתירתה של ההתאחדות האורוגוואית, על קנס דומה שהוטל עליה, בגלל התנהגות בלתי־ספורטיבית מצד יושבי הספסל ובראשם המאמן עומר בוראס, שכינה את השופט "רוצח", אחר־כך התנצלה המשלחת האורוגוואית בפני הוואלאנג' על התנהגותו של בוראס.

היה זה במשחק הקובע נגד סקוטלנד (0:0).

נשיא בראזיל: נזכה בגביע העולמי ברביעית

[illegible]

השער ששלח את אורוגוואי הביתה: השוער המצויין פרננדו אלווז חסר אונים מול כדורו של הארגנטינאי פדרו פאסקולי (0:1). תצלום: איי. פי.

עירוי־דם לטיני צפוי הערב לאנגליה ולדנמרק

פאראגוואי, המהירה והשאפתנית, תקשה על אנגליה ★ גם דנמרק לא "תלקק דבש" נגד ספרד ★ האנגלים חוששים מ... השופט הסורי

שתי הנבחרות האחרונות שיופיעו ברבע־גמר הגביע העולמי במקסיקו יקבעו הערב. אנגליה ופאראגוואי ישחקו באצטדיון הענק באצטקה במקסיקו־סיטי ואילו דנמרק תתמודד עם ספרד בקוראטרו.

אנגליה ופאראגוואי ייפגשו לראשונה בתולדותיהם על משטח הדשא. רק נבחרת אחת מהאיים הבריטיים פגשה את פאראגוואי בעבר. היתה זו נבחרת סקוטלנד, שנוצחה במשחקי גמר הגביע העולמי בשבדיה, בשנת 1958, בתוצאה 3:2 ע"י הדרום־אמריקנים.

מאמן נבחרת שרד רק שחקן אחד. מאמנה הסוער — קאייטאנו רה, המאמן נמצא במצב לא נעים במשחק נגד בלגיה כאשר השופט הטלוני הורה לו לעזוב את הספסל. עדיין לא הוחלט אם יחזור רה לספסל, או ילך בעקבות עמיתו האורוגוואי בורחס, וישב גם הוא ביציע, ויורה לעוזרו כיצד לפעול במכשיר־הקשר.

חשש מרומרו וקאבאנס

המאמן־המנהל האנגלי בובי רובסון והקפטן שלו בריאן רובסון החליטו לשתף־פעולה בקשר לטקטיקה אותה יפעילו נגד הנבחרת הדרום־אמריקנית. בריאן, שנפגע קשה בכתפו והחמיץ את המשחק נגד פולין, אמר כי קשה לתכנן את ה־משחק הרגיל בחום ובגבהי מקסיקו.

"נצטרך להיות מהירים יותר בכדור, מאשר הפאראגוואים, ולהדחיק בו יותר. אחרת אנו עלולים להפסיד את המשחק" — אמר בריאן רובסון.

המנצחת במשחק זה תפגוש את ארגנטינה, אלופת העולם משנת 1978.

בובי רובסון, מנהלה של הנבחרת האנגלית, שניבא כי ארגנטינה תנסה את אורוגוואי, שואף בכל לב לפגוש אותה ברבע־הגמר. אך קודם־לכן מחפש נוסחה לנטרל את שני הכוכבים של פאראגוואי קאבאנס ורומרו, שהבקיעו שני שערים כל אחד, לעומת שלושער של גרי לינקר, החלוץ היחידי שהפגין יכולת נאותה בנבחרת האנגלית, במשחקה האחרון עם פולין.

בובי רובסון שראה את משחק פאראגוואי נגד בלגיה, התרשם מטכניקתם האישית של יריביו, ובעיקר מרומרו, המנווט את חבריו, ומעמידתו האיתנה של השוער פרננדז.

השוער הפאראגוואי תפס את הכותרות במשחק התיקו 1:1 נגד מקסיקו, כאשר הדף בעיטת־11 מרגליו של הכוכב המקסיקני, הוגו סאנצ'ס.

פאראגוואי התרגלה לגבהים מאחר שכל משחקיה נערכו בתנאים אלו, בעוד שאנגליה קיימה עד כה את משחקיה במונטריי החמה, השוכנת רק 600 מטר מעל פני הים.

שתי הנבחרות אינן סובלות מפגיעות לבד מבריאן רובסון, שלא יחזור ככל הנראה להרכב נבחרתו, בגלל הפגיעה בכתפו. ריי וילקינס לא יוכל לשחק. הרכב נבחרת אנגליה יהיה, קרוב לוודאי, זהה להרכב שפתח נגד פולין.

שתי הנבחרות סיימו במקום השני בבתים המוקדמים, אולם פאראגוואי צברה 4 נקודות משלושה משחקים ואילו אנגליה רק 3 נקודות.

פאראגוואי לא נוצחה עד כה, ואילו אנגליה הפסידה לפורטוגל (1:0).

ישפוט: אל־שאריף (סוריה) וייעזר בקוונים פנה (בלגיה) ו...אל־שאנר (סעודיה).

● אנגליה: שילטון, גרי סטיבנס (אברטון), בוצ'ר, גרי סטיבנס (טוטנהאם) או מרטין, סנסום, הודג', ריד, הודל, לינקר, בירדסלי.

● פאראגוואי: פרננדז, טורלס, זאבאלה, דלגארו, שחטינה, רומרו, קאנטה, נונס, פריירה, קאבאנס, מנדרווה.

בעיות פציעה

שתי נבחרות אירופיות בעלות סגנונות שונים, ייפגשו הלילה ב־1 בקוראטרו. את צפון־אירופה מייצגת הנבחרת האטרקטיבית של דנמרק, ואילו את הדרום הנבחרת הנוקשה של ספרד.

יש לציין שספרד היתה הראשונה שנקנסה בגלל שימוש בסמים. פיפ"א הטילה עליה קנס של 14 אלף דולר משום שבבדיקה שנעשתה בקשר המצויין ראמון קאלדרה, שהבקיע את שני השערים לרשת אלג'יריה (0:3), נמצא סם, שלטענת הספרדים נבע מתרופה אותה נתן לו רופא המשלחת, חורחה חילן.

שתי הנבחרות סובלות מפציעות, בעיקר הנבחרת הספרדית. המאמן מוניוז, בעבר כדורגלן מצטיין בריאל מדריד, טרם החליט את מי להציב בהרכב הפותח. כבר עתה ידוע כי הקשר רפאל גורדיליה, שנפגע בירכו ביום ראשון שעבר נגד צפון־אירלנד, לא מחלים מהפציעה וקשה להניח שיופיע במשחק הערב. כמו כן נוספו לרשימת המצועים שלושה כדורגלנים ששיחקו במשחק האחרון נגד אלג'יריה.

"הקצב מבילבאו" גויקואצ'ה, שנפגע בהתנגשות עם השוער האלג'ירי וכן פצועים החלוץ המצויין של ריאל מדריד, בוטראגניו, ומיטצ'ל שכבש את השער נגד בראזיל שלא אושר.

מאמן נבחרת דנמרק, הגרמני סם פיונטק "שבר את הראש" את מי להציב בהרכב, במקומו של פרנק ארנסן מאנדרלכט, שהורחק במשחק עם מערב־גרמניה. גם ברטלסן, שחקנה של אטאלנטה באיטליה, עדיין לא החלים מהפציעה ברגלו שנגרמה לו במשחק הנצחון על אורוגוואי — 1:6. כן סובלים מפציעות קלות החלוצים המצויינים אלקייאר, שהבקיע ארבעה שערים, וכן חברו להתקפה, לאודרופ.

שתי הנבחרות נפגשו לאחרונה במשחק־מבחן שנערך בספרד, ואז ניצחו הספרדים — 0:2, אך הדנים הופיעו למשחק זה עם מחצית משחקני ההרכב הראשון.

באליפות אירופה ב־1984, באפריס, ניצחה ספרד בחצי־הגמר את דנמרק בבעיטות 11.

ישפוט: קייזר (הולנד)

● דנמרק: הוג, בוסק, נילסן, מורטן אולסן, אנדרסן, ברגרן, ברטלסן, ייספר אולסן, לארבי, לאודרופ, אלקיאר.

● ספרד: זוביזרטה, תומאס, גויקוצ'יאה, גאייתו, קאמאצ'ה, קאלדרה, ויקטור, פרנצ'יסקו, מיצ'ל, סלינס, בוטרגניו.

המספרת שהחמיצה: הכדורגלן הפולני זביגנייב בונייק בבעיטת־מספרת שהחטיאה במעט את שער בראזיל. אילו חדר הכדור לרשת היה זה השער היפה ביותר בגביע האולמי. תצלום: איי. פי.

גם המאמן הפולני התפטר

גם המאמן הפולני, אנטוני פיצ'ניצ'ק, סיים כבושת־פנים את הטורניר במקסיקו. הוא הודיע מייד על התפטרותו, בציינו, כי אינו מאשים איש בתבוסה לבראזיל. "הגיע הזמן להעניק למאמן אחר הזדמנות" — אמר.

פולין זקפה לזכותה נצחון אחד בלבד, על פורטוגל (0:1), שסיימה אחרונה בבית, וכבר חזרה לליסבון.

גם מאמן פורטוגל, ג'וזה טוראש, התפטר, לאחר שנבחרתו כשלה במונטריי, מקסיקו.

מאמנים נוספים שהתפטרו: ווטקוב (בולגריה), וייטרס (קנדה), מאזיי (הונגריה) וראבאח סעדן (אלג'יריה).

מנסדורף נגד טניסאי קנדי

הטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף הוגרל לשחק בסיבוב הראשון במשחקי וימבלדון, שיתחילו ביום שני, נגד הטני־סאי הקנדי גלן מאציבאטה.

● הטניסאי הארגנטינאי מרטין חייטה, בן ה־21, זכה בטורניר בכולוניה, בנצחו במשחק־הגמר את האיטלקי האלמוני פאוו קאנה — 2:6, 6:4, 4:6.

קאבאנס מבקיע את שערו השני לרשת בלגיה (2:2). תצלום: איי. פי.

זהירות, קאבאנס מאיים על אנגליה!

מאת מוטי חביב

כשהתייצבה נבחרת הכדורגל של בלגיה למשחקה האחרון בבית המוקדם, מול פאראגוואי, נדמה היה לה כי די בניטרולו של חוליו סזאר רומרו, שעד לאותו משחק כבש את שני השערים לזכות נבחרתו.

בלגיה אמנם הקפידה על צעדיו של רומרו, אבל הצרה באה לה מדמות אחרת – רוברטו קאבאנס, בן ה־25, שכבש לרשת הבלגית שני שערים וכפה תיקו 2:2.

הערב כבר ברור לאנגלית ששמירה על רומרו אינה מספיקה. חובה לקחת בחשבון גם את קאבאנס המהיר. בעל ההתמצאות המעולה ברחבה וחוש הריח המפותח לשערים.

רוברטו קאבאנס לובש את מדי היצוג של פאראגוואי, חנם שבקבוצת בוגרים שיחק רק עונה אחת. גם אז היה בן 18. משך ששבע שנים הוא מופיע בקבוצות שונות. אם־כי כלי התקשורת בפאראגוואי מקצים לו סיקור נרחב.

תחילת הקאריירה המקצוענית שלו היתה בקוסמוס ניו־יורק. שם השתכר בעשרת חודשי משחק 255 אלף דולאר. הוא הגיע מפאראגוואי כאלמוני (לעומת שמות נוצצים כבקנבאואר, קינליה, רייסברגן, נייסקנס ואחרים), ולא השתכר בצורה משמעותית, ואולם יכולתו בהמשך הקפיצה את שכרו והוא היה לכוכב.

בניו־יורק השקיע בעסקים והצליח. הקהל האמריקני התלהב ממנו. הוא עצמו נראה מאושר לאחר שבא מבית ומשכונה שהממון לא זרם בהם.

לאחר דעיכה בקוסמוס ניו־יורק הוצע לקאבאנס חוזה מפתה בקולומביה. הנפט הזורם במדינה זו סייע לו לקבל סכומים אדירים. עד היום הוא "משגע" את קולומביה, שרבים ממדינה זו הגיעו למקסיקו לעודד את אלילם.

תנועותיו עם כדור יוצרות רושם כאילו אינו שולט בו. אך זהו רושם מוטעה. תנועות הגוף אינן כבדות והטעות האופטית מפילה בפח את שומריו.

פאראגוואי מודעת לעובדה שנצחון הערב יעניק לה הופעה ברבע־הגמר מול ארגנטינה. קאבאנס אוהב אתגרים מהסוג הזה. היותי מציע לחובבי הכדורגל הבריטי לא לחקל ראש בקאבאנס ורומרו ולא רק בהם. התחושתי שהערב יזרח כוכבו של שחקן נוסף בפאראגוואי: זהו אדולפנו קאניזה, הלובש את חולצה מספר 10. "תולתלי רומרו" כבר רעמו. "קנוקיות קאבאנס" כבר התרימו את לשונם של הבלגים, עתה הגיע תורו של קאניזה.

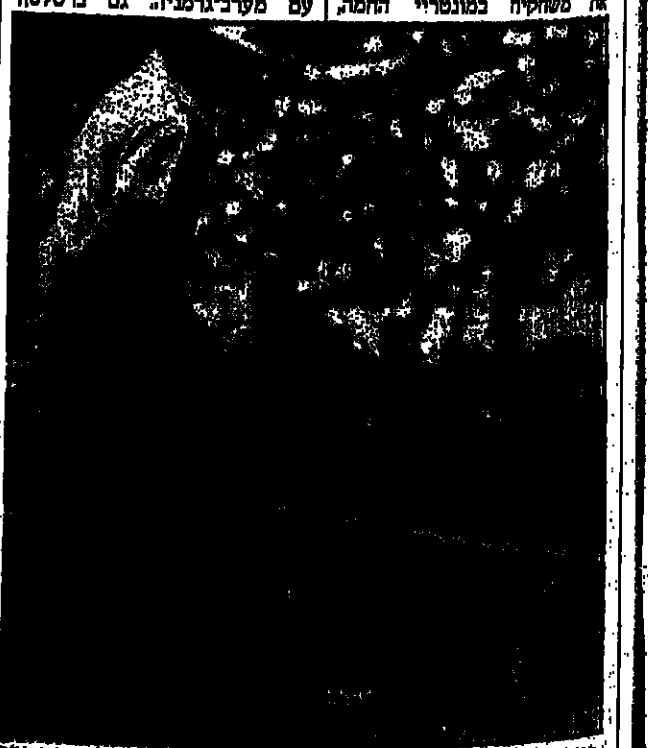

בגוואדלחארה אוהבים מלחמות־תרנגולים... אבל מסתבר שתרנגולי־גוואדלחארה אוהבים גם כדורגל... אחרי פתיחת המשחק בין בראזיל ופולין (0:4) נאלץ כבאי לרדוף אחרי תרנגולת שפרצה למגרש. תצלום: איי. פי.

נקבעו משחקי הסיבוב הראשון בוימבלדון:

לנדל נגד המקסיקני לאוואיה שטפי גראף פרשה במפתיע

● טניס

הטניסאית שטפי גראף, בת ה־17 ממערב־גרמניה, הנחשבת לאחת הבשרונות הגדולים, פרשה מאליפות וימבלדון, בשל חום גבוה. היא דורגה שלישית אחרי מרטינה נאוורטילובה וכריס אוורט־לויד. התחרויות יתחילו ביום שני.

נאוורטילובה תפגוש בסיבוב הראשון את אמאנדה דינגוול מאוסטרליה והאמריקנית לויד את בת־ארצה, ג'ז פרננדז, בת ה־14.

קייטי ג'ורדן מארה"ב, שהעיפה לפני שלוש שנים את כריס אוורט־לויד בשלב רבע־הגמר, מדורגת 16, וזאת, לאחר פרישתה של גראף.

בין הגברים מדורג, כצפוי, איוואן לנדל במקום הראשון, לפני השבדי מאטס וילאנדר, האמריקני ג'ימי קונורס ואלוף אשתקד, הגרמני בוריס בקר.

לנדל נוצח אשתקד ברבע־הגמר על־ידי הצרפתי הנרי לקונט. יריבו בסיבוב הראשון יהיה אלוף הנוער של וימבלדון מאשתקד, המקסיקני לאונרדו לאוואייה, וילנדר ישחק עם סקוטי רייויס מארה"ב: קונורס עם בן־ארצו רוברטו סגוסו, אותו ניצח לפני כשבוע בקווינס־קלאב, ובוריס בקר יתמודד עם הארגנטינאי אדוארדו בנגוייצ'אה.

משחקים מסקרנים יהיו בין מרטין חייטה מארגנטינה (14) לבין גי פורז'ה מצרפת, ובין ג'ייקמן ווילאס (15) ופאט קאש מאוסטרליה.

● הטניסאיות הסובייטיות הולכה סאוורצ'קו הפתיעה באיסטבורן, אנגליה, כשניצחה בסיבוב הראשון את האמריקנית קייטי ריינאלדי — 2:6, 2:6. סובייטית אחרת גברה על ג'ז פרננדז מארה"ב — 6:3, 2:6, 6:4.

● תוצאות מקדמות בגביע דייויס באיזור האירופי בית א': צרפת — תורכיה 5:0.

באיסטנבול: בולגריה — מצרים 1:4, בסופיה: אוסטריה — פורטוגל 0:5, בוינה: רומניה — פולין 1:4, בוארשה. בית ב': הונגריה — מונאקו 2:3; שוויץ — יוון 0:5; הולנד — ניגריה 2:3; ישראל — בלגיה 0:5.

הישראלים השתפרו אולם נוצחו גם במשחקם השני בקנדה 85:75

● כדורסל

שורות "על המשמר"

שיפור רב ביכולתה של נבחרת ישראל בכדורסל לא מנע אתמול לפנות־בוקר הפסד שני לנבחרת הלאומית של קנדה — 85:75, במשחק שנערך בהמילטון ליד טורונטו.

הנבחרת הישראלית הוליכה במחצית הראשונה — 40:41, ויתרונה נשמר עד לדקה ה־34 — 64:65, אולם הקנדים, במשחק חזק ביותר, שהתבסס על קליעות חוץ מרחוקות, הפכו את הקערה וניצחו בהפרש 10 נקודות.

הנבחרת הישראלית סבלה בעיקר מהחטאות מקו העונשין. ישראל דייקה ב־14 זריקות מ־30 נסיונות וזו היתה הסיבה להפסד.

מאמן הנבחרת, צבי שרף, היה מרוצה מהמשחק הישראלי למרות ההפסד. שרף ציין כי חל שיפור ביכולת השחקנים לעומת המשחק הראשון בו נוצחה הנבחרת — 89:81.

השחקן המצטיין בשורות הישראלים היה הקפטן מיקי ברקוביץ, שקלע 18 נקודות, ונבחר ע"י המארגנים לשחקן המצטיין של ישראל, עובדה שזיכתה אותו במצלמה.

במשחק כו שפטו הישראלי דוד רגן ושופט קנדי, חזו 600 צופים.

הבוקר קיימה הנבחרת את משחקה השלישי בלונדון, הנמצאת במרחק של 180 ק"מ מטורונטו, היום עשוי להצטרף לנבחרת לאוואן מרסר, המסיים את חופשתו בארה"ב.

מזג־האוויר הנוח השורר בקנדה, וכן המצב הבריאותי התקין של כל שחקני הנבחרת משרים הרגשה טובה במחנה הישראלי. הכדורסלנים עורכים שני אימונים ביום ועובדים בעיקר על גיבוש.

קלעו לישראל: ברקוביץ 18; לאסוף 13; ג'מצ'י 11; ליפין 6; דניאל 6; יעקבי 6; רכליס 6; גורדון 4; שפע 3 ושטינהאואר 2.

הספורטיאדה באילת נפתחה במיפגן חגיגי

בהשתתפות מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, סגן ראש עיריית אילת, גד לוין, מנהל מחלקת ספורט־לעם במרכז הפועל, שלמה אריה ומזכיר מועצת פועלי אילת, גבי אריה, נפתחה אתמול באיצטדיון העירוני באילת הספורטיאדה השלישית.

טקס הפתיחה, בהנחייתו של מנחם גרי, נפתח במצעד נציגי המשלחות, בהפרחת מאות בלונים, בהופעות זמר ומחול של עיריית אילת ובאטרקציה לסיום, צניחה חופשית לתוך האיצטדיון.

בספורטיאדה משתתפים 1400 ספורטאים מ־70 מקומות עבודה מכל חלקי הארץ והספורטאים יתחרו במשך ארבעה ימים בתשעה ענפי ספורט.

חולון חגגה שנת הישגים

מאת יוסי חן

אגודת הפועל חולון חגגה אמש את הישגי המועדון החולוני בשנה האחרונה, בכל ענפי הספורט.

לספורטאים המצטיינים של הפועל חולון, שחלקם אלופי ישראל בהתעמלות, התעמלות אומנותית, וכן אלופי נוער וילדים בכדורסל, חולקו גביעים ומדליות.

בסיום הטקס המרהיב שנערך באולם הכדורסל של הפועל חולון, הופיעו מתעמלי ומתעמלות המועדון בתרגילי קרקע, מכשירים והתעמלות אומנותית.

ברכות נשא מזכיר מועצת פועלי חולון, משה דיינת, ומזכיר הפועל חולון, מיכאל לסרון.

משרד האינפורמציה הדרום־אפריקני בידיעה הבלעדית:

„האח הגדול" מוסר: השחורים שבו לעבודה „רק" 11 נהרגו

מקור המידע היחיד והמפוקפק מוסר מדרום־אפריקה שהשביתה הסתיימה, אין מהומות נרחבות וה־11 שנהרגו היו מעורבים בתקריות מבודדות ■ הוחמרו ההגבלות גם על שידורי טלוויזיה

יוהאנסבורג. — 11 בני אדם נהרגו ביום ב', ביום השנה ה־10 להתקוממות בשכונת השחורים סווטו, ליד יוהנסבורג. אולם השחורים חזרו אתמול בהמוניהם לעבודה, לאחר שביתה של יום אחד.

ממשלת דרום־אפריקה מכחישה קיומן של מהומות נרחבות. משרד האינפורמציה בפרטוריה, שהוא כיום מקור המידע הרשמי היחיד על הנעשה בארץ זו, מסר, כי „בשום מקום לא היו התפרעויות המוניות, וה־11 שנהרגו היו מעורבים בתקריות מבודדות. גם הנזק לרכוש ביום היה קטן יחסית".

הגבלה נוספת

הממשלה טוענת, כי באמצעות מצב־החירום, היא סיכלה תוכניות של קיצונים לנצל את יום־הזכרון כנקודת־מיפנה לקראת מהפכה כללית.

בינתיים החמירה ממשלת דרום־אפריקה את ההגבלות על כלי־התקשורת, ומעתה היא מונעת מהם שידורים חיים בטלוויזיה באמצעות הלוויין. סוכנויות הטלוויזיה נתבקשו לצלם את האירועים ולהעבירם לאחר־מכן, ולא ישירות ממקום האירוע.

תוכנית כלכלית

שר האוצר של דרום־אפריקה, בארנר די פלסיס, מסר אתמול פרטים על תוכנית, שנועדה להמריץ את הכלכלה הרופפת של ארצו. כולל הקצבות נוספות לדיור לעניים.

די פלסיס הודיע בפרלמנט על צעדים, שיזרימו 500 מיליון דולר לכלכלה. הוא אמר, כי 300 מיליון דולר נוספים יוקצו לבניית יחידות־דיור זולות למעוטי־יכולת ו־20 מיליון דולר ליצירת מקומות־תעסוקה.

עיסקת־החבילה כוללת גם ביטול של מכסים מסויימים על יבוא והנחות על המיסים לתעשיית המכוניות השרויה במצוקה.

ארה"ב הזהירה אתמול את מדינות אפריקה מפני כוח־צבאי מאוחד, שיפתח בפעולות נגד הממשלה הלבנה בדרום־אפריקה. שגריר ארה"ב באו"ם, ורנון וולטרס, שבא לביקור רשמי באוסטרליה, אמר לכתבים, כי המימשל האמריקני מתנגד לתוכניתו של ראש ממשלת ז'מבאבווה, רוברט מוגאבה, להקים כוח צבאי פאן־אפריקני כדי להילחם בפרטוריה.

מוגאבה אמר ביום ב', כי הוא ייעלה את הצעתו בארגון לאחדות אפריקה, שהנהגתו תתכנס באדיס־אבבה בחודש הבא.

וושינגטון במבוכה

מוושינגטון נמסר, כי המצב בדרום־אפריקה גורם מבוכה לממשלת ארה"ב, הנשארת איתנה בהתנגדותה לעיצומים כלכליים, אולם ניצבת לפני לחצים הולכים וגוברים ביחוד בקונגרס, כדי לנקוט עמדה תקיפה יותר כלפי פרטוריה.

מספר ההפגנות בארה"ב נגד מדיניות אפארטהייד גדל בהתמדה, וכן עולה מספרם של חברי הקונגרס, הגורסים כי הגיע הזמן שארה"ב תינקוט בצעדים תקיפים יותר נגד המשטר הדרום־אפריקני.

„הגיע הזמן לנקוט בעיצומים כלכליים ממשיים", הכריז הסנטור הדמוקרטי גארי הארט, באוזני כ־600 מפגינים, שהתכנסו אמש ליד שגרירות דרום־אפריקה בוושינגטון.

דרא"פ דוחה

בינתיים דחה נשיא דרום־אפריקה, פיטאר בותה, קריאה אישית שהיפנה אליו הנשיא רייגן להימנע מאלימות ולבטל את מצב־החירום במדינה.

ממרכז האו"ם נמסר, כי אוסטרליה ודנמרק קראו אתמול למועצת הבטחון לנקוט בצעדים נגד דרום־אפריקה, כגמול על השיטות הצבאיות שערכה לתוך מדינות שכנות, ועל מדיניות האפארטהייד. סין המליצה על עיצומי־חובה מקיפים נגד פרטוריה.

גורש דיפלומט

ממשלת אוסטרליה גירשה אתמול דיפלומט דרום־אפריקני, שהואשם בהכאת אשה שהפגינה נגד האפארטהייד בחצר השגרירות. שגריר דרום־אפריקה נתבקש להחזיר את הנספח לארצו בתוך 10 ימים. (עיד, ע"צ)

נרצחו שני קצינים בצבא הספרדי ונהגם

מאדריד. — שני קצינים של הצבא הספרדי ונהגם נרצחו אתמול במאדריד באש תת־מקלעים, שנורתה לעברם ממארב.

המשטרה מסרה, כי שני גברים ואישה ביצעו את התקפת הטרור ונמלטו במכונית. הם ירו בתת־מקלעים משני צידי הרכב הצבאי, שבו נסעו קולונל, מייג'ור והנהג שלהם, בכביש רחב, החוצה את מאדריד.

המייג'ור השתייך לכת ימנית קיצונית בצבא הספרדי, שנשפט ב־1979 לשישה חודשי מאסר, על השתתפותו בתוכנית הנפל להפיל את ממשלת אדולפו סוארס.

עד כה לא נטל על עצמו שום ארגון את האחריות להתקפת טרור זו. (ע"צ, ע"ר)

● מנהלת בנק, בת 40, מתה מהרעלת ציאניד, בבלעה כמוסות של אקסדרין, תרופה נפוצה לשיכוך כאבים — נמסרה אתמול המשטרה.

היא היתה הארם השלישי שמת בארה"ב מראשית השנה, מכמוסות לשיכוך כאבים, מורעלות בציאניד.

ניו־יורק — כמעט סיום טראגי לרץ סביב העולם שאיבד הכל בשוד

ניו־יורק. — רץ מבריטניה, שחלף על־פני הג'ונגלים של מאלזיה, צלח את ביצות תאילנד ועבר בשלום את הסכנות בלבנון ובירדן, כדי להיות האיש הראשון שיקיף בריצה את כדור־הארץ, הוכה ביום ב' מכה ניצחת על־ידי „הג'ונגל" של העיר ניו־יורק.

הרץ, הנרי וסטון, היה אמור להתחיל את השלב האחרון של המרתון שלו סביב כדור־הארץ, כאשר גנבים פרצו למכוניתו ושדדו את כל אשר היה לו.

„אני מרוסק. איבדתי את כל מה שהיה לי בעולם. זהו הסוף. הריצה שלי מסתיימת כאן", אמר וסטון ביאוש. אך אתמול החליט כי למרות הכל, ימשיך לרוץ וישלים את תוכניתו המקורית.

הפריצה בוצעה ביום ב' לאור היום, ברחוב הומה אדם במאנהטן, בידי שני אנשים. הם פרצו חלון צדדי במכשיר לחיתוך זכוכית, פתחו את הדלת והוציאו שלוש מזוודות, ציוד־צילום וקרטונים מלאים חומרי־צילום. בעוד עוברי־אורח, שלא חשדו בדבר, ביניהם שוטר תנועה, משגיחים במעשיהם מתוך סקרנות.

צוות טלוויזיה, שצילם את וסטון ואשר חלף ברחוב וזיהה את מכוניתו של וסטון, הצליח לצלם חלק מן השוד.

בשבוע שעבר הגיע וסטון לניו־יורק, שם נתקבל על־ידי ראש־העיריה, אדוארד קוץ'. הוא סיפר לכתב „רויטרס" כיצד טבע כמעט בביצה בתאילנד והתאהב בנערה יפהפיה מאותה ארץ, שהיא עתה בת־לוויתו. הוא התנגש בפיל בהודו, כוסה כולו בעלוקות במאלזיה והוכה בידי שיכורים בעיר מלבורן, באוסטרליה.

„אולם כאן בניו־יורק הכל התמוטט", אמר בעצב רב.

וסטון אמר, כי המכה הקשה ביותר היא אובדן התצלומים יקרי־הערך שצילם במהלך ריצתו סביב העולם, וגלילי הסרטה המנציחים את ריצתו.

„יש שם תצלומים, המראים אותי עם ראשי מדינות. כמו למשל תצלום עם המלך חוסיין. כל החומר הזה היה צריך להוות חומר־גלם לסרט תיעודי להקרנה בטלוויזיה".

אחד משני אנשי־הצוות של הטלוויזיה, שנכחו בפריצה דלק אחרי שני הפורצים וניסה להזעיק שוטר. אולם שני הפורצים נעלמו ברחובות ניו־יורק ההומים.

„העניין כולו נמשך לא יותר מחצי שעה. עוברי־האורח היו בטוחים, ששני האנשים מוציאים מטען ממכונית שלהם", אמרה הדוברת.

בסרט שהוקרן לאחר־מכן ברשת סי.אנ.אנ., נראו בבירור שני אנשים לבושים חולצות כחולות, כשהם מרוקנים את מכוניתו של וסטון ומסתלקים עם מזוודותיו ועם תיבות חומרי־הצילום שלו. אחד האנשים נראה במלוא פניו. בעת שפנה לעבר המצלמה.

124 עתונאים ומאות שוטרים במשפט חוטפי „אקילה לאורו"

מאת אהרן ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. — 124 עתונאים וצלמי עתונות, כשליש מהם אמריקניים, יורשו לסקר את משפטם של חוטפי „אקילה לאורו", שייפתח היום „בארמון הצדק" בג'נואה.

לאיבטחת המשפט ננקטו אמצעי־בטחון חמורים: מאות קארא־ביניירים מהיחידות המיוחדות ללוחמה בטרור ישמרו על הבניין מבחוץ, ועשרות שוטרים יפקחו על הסדר באולם. בכניסה יופעלו שישה מתקנים לגילוי מתכות לבדיקת התיקים והארנקים.

חמשת הנאשמים יוחזקו בחמישה תאי־זכוכית משוריינים. מבין 600 נוסעי האוניה יופיעו 50 כעדים. התובע הוא לואיג'י קארלי, בן 42, שצבר נסיון רב במשפטי „הבריגאדות האדומות". יוזמן להעיד במשפט גם שר החוץ האיטלקי, ג'וליו אנדריאוטי, לפי דרישת סניגורו של אבו־עבאס, הנמצא מחוץ לאיטליה (בעיראק או בדרום־תימן). הסניגור מונה על־ידי בית המשפט.

אבו־עבאס מואשם שיזם וניהל את החטיפה, המטוס שבו טס יורט על־ידי מטוסי־קרב אמריקניים לשדה־התעופה בסיציליה, אך הוא הורשה לעזוב את איטליה, בהוראת ראש הממשלה, בטינו קראקסי, חרף דרישתו של הנשיא רייגן למסור אותו לידי האמריקנים. בשולי הפרשה ההיא פרץ משבר ממשלתי באיטליה, עקב התנגדותו של שר הבטחון ספאדוליני להחלטת קראקסי.

כתב־האשמה מפרט את תפקידו של אבו־עבאס בתפיסת „אקילה לאורו" ודן ביחסים, בינו לבין ערפאת בפרשת החטיפה. השופט החוקר קובע, שבחטיפת האוניה מעורבים לבטח כמה מהמנהיגים החשובים של „החזית לשחרור פלשתין", ומעורב בה גם אש"ף. „אולם ללא השתתפות ישירה", ובמיוחד ללא השתתפות ערפאת.

השופט החוקר קובע, שהמבצע נוהל על־ידי עבאס ללא ידיעת ערפאת (או לפחות ללא מידע מדוייק ומפורט על המבצע), בכל אופן, מנהיג אש"ף „לא נתן את הסכמתו", נאמר בכתב־האישום.

כתב־האשמה מכיל פרטים, הנחות והשערות על פרשת „אקילה לאורו", שיועלו במהלך המשפט, שטרם ידוע כמה זמן ימשך. סבורים, שגם היועץ הדיפלומטי של ראש הממשלה קראקסי, באדיני, יעיד במשפט. באדיני בא במגע, בשליחות קראקסי, עם אבו־עבאס, כאשר מטוסו יורט על־ידי האמריקנים, והוא הביא לאבו־עבאס את ה„נולה אוסטה" (אין התנגדות) של קראקסי לעזיבת איטליה.

הועדה המקומית לתכנון ובניה מרחב רמת־השרון

ניתנה בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בגוש: 6399, חלקה 518, ברחוב הלבנה 29 המסומנת כאזור מגורים א', בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה בבית מגורים דו־משפחתי.

ההקלה המבוקשת באחוזי בניה מגיעה ל־6%. כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

ת.ב. 5343

מ. הרבין
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בבניה, גוש 6144 חלקה 161 רח' חני מס' 11. ההיתר הקלה 6% מכסות החלקה ל־104% ב.ק.ב. במרווחים צדדיים.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית ... אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדויות צריכות להימסר ליו"ר הועדה המקומית בית במשרדי אגף ההנדסה ... תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

אבירי עמית — ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

„משהו מופלא בממלכת דנמרק"

מאת עלי כהן, כתב „על המשמר" בדנמרק

קופנהאגן. — שר התחבורה, ארנה מלכיור, העושה כותרות כמעט מדי יום ביומו, בצדק או שלא בצדק, עומד לפרסם בקרוב ספר, שישא את השם „משהו מופלא בממלכת דנמרק" כפראפראזה על דברי האמלט, „משהו רקוב בממלכת דנמרק".

הספר יצא לראשונה בארה"ב. ולקראת הופעתו הבאה יופיע בהוצאת לילה סטוארט, שהיא גם קרובת־משפחה של השר ארנה מלכיור (שאחיו הוא הרב הראשי בנט מלכיור). לילה סטוארט נחשבת למוציאה־לאור מוצלחת ביותר, ואחד מספריה „תועה עם זוג האופניים הכחול", נמכר ביותר מ־4 מיליון עותקים.

הספר, שנכתב בידי ארנה מלכיור ועוד ארבעה שרים פעילים בממשלת דנמרק, ידון, בין היתר, באיכות החיים, במדינות הסעד המפותחות והמתקדמות, בבית־המלוכה, בחלקו של המלך ובית־המלוכה בהצלת יהודים במלחמת העולם השניה, ביחס למיעוטים ועוד.

„ואלדהיים שיתף פעולה עם הביון של המעצמות והללו „שכחו" את עברו"

מאת רפאל גאון כתב „על המשמר"

אם ואלדהיים נבחר לתפקיד מזכ"ל האו"ם ב־1971 למרות המסמכים המצויים בארכיב האו"ם המצביעים על עברו הנאצי, אחד ההסברים יכול להיות האיפול המוחלט על קורות חייו מ־1945 עד 1970 הוא מהות יחסיו עם שירותי הביון של המעצמות הגדולות.

דו־השבועון „רוגה" מ־31 במאי היוצא בבלגראד, פרסם רשימה גדולה על ואלדהיים המשתרעת על 19 עמודים. והכוללת צילומים ומסמכים המתפרסמים לראשונה בפומבי. העתון גם מביא תגובה יוגוסלבית רשמית למחצה מפי העורך הדיפלומאטי של סוכנות הידיעות הממלכתית „טאניוג", המסביר את המדיניות היוגוסלבית כלפי פושעי מלחמה בכלל ואלדהיים בפרט.

לדבריו, פעלו על אדמת יוגוסלביה 5000 חיילים וקצינים גרמניים, וכן בוגדים מקומיים שעסקו בפשעי מלחמה. הוועדה המיוחדת של או"ם שעסקה בכך אישרה 2700 שמות מתוכם וביניהם הסגן קורט ואלדהיים. המימצאים החדשים שנתגלו והעובדה כי ואלדהיים העלים פרטים על עברו בין השנים 42 ל־45 בעת שפעל ביוגוסלביה ושהיה מעורב בפשעי מלחמה — מחייבים הערכה חדשה. העורך הדיפלומאטי של הסוכנות מספר עוד, כי להערכתו בשל המלחמה הקרה בין המעצמות הפעילות נגד פושעי המלחמה כמעט נפסקה.

יוגוסלביה עצמה הכריזה על חנינה כללית של פושעי מלחמה, בעיקר לצורך פיוס לאומי — ב־1962 למעט אנשים שהיו יוזמי מבצעי רצח ואין ספק שזו אחת הסיבות שגם יוגוסלביה — כמו המדינות האחרות — לא הערימה קשיים על דרכו הדיפלומאטית המצליחה של ואלדהיים.

„ג'נרל מוטורס" תייצר מכוניות במצרים

קאהיר. — מפעל הרכב האמריקני „ג'נרל מוטורס" הודיע אתמול, כי קיבל את הסכמת מצרים לייצר מכוניות במדינה זו. יהיה זה אחד הפרוייקטים האמריקניים המשותפים הגדולים ביותר במזרח־התיכון.

על־פי פרוייקט זה, שלפי התוכנית יושקעו בו 300 מיליון דולר, תוקם חברה חדשה, שתקרא „חברת הרכב ג'נרל מיסר", והיא תייצר דגמים של מכונית „אופל" ככר בשנה הבאה מרכיבים מיובאים. ההרכבה תתבצע במפעל קיים, השייך לממשלת מצרים.

ההודעה מהווה זריקת עידוד לממשלת מצרים בעידן של קשיים כלכליים, כתוצאה מירידת מחירי הנפט וצמצום הכספים ששולחים הביתה עובדים מצריים בחו"ל.

הנשיא חוסני מובארק הדגיש את החשיבות שהוא מייחס לפרוייקט, בכך שנפגש אתמול עם מנהלי „ג'נרל מוטורס".

מנהל חברת הרכב האמריקנית הגדולה למפעלים משותפים, ויליאם מוט, אמר בדטרויט, כי החברה רואה במצרים בסיס חשוב להתפשטות לעבר צפון אפריקה והמזרח התיכון, ויצוא של רכיבי רכב זולים למפעלים אחרים בתשלובת הענקית של „ג'נרל מוטורס".

„זו אחת מנקודות ההפצה הטובות ביותר באזור, בעוד שהשוק המצרי עצמו מהווה את מחצית האוכלוסיה של העולם הערבי", אמר. (עיד)

● אנשי גרילה שמאלניים ניגחו אתמול בעגורן שיירת מכוניות שבה נסע שר הפנים של קולומביה, כלב בוגוטה, והמטירו כדורים על שומרי־ראשו, אולם השר ניצל בנס — מסרה המשטרה.

● מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, בא אתמול לגאנה לביקור של שלושה ימים, במסגרת סיור שיקיף 16 מדינות באפריקה. בהגיעו, אמר ערפאת: „אני מחזיק רובה ביד אחת ועניין באחרת, וכוונתנו לכונן את השלום".

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 17.6.86

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.46	1.53	1.4872	1.5058	1.4986
לירה שטרלינג	1	2.20	2.30	2.2395	2.2674	2.2561
מרק גרמני	1	0.66	0.69	0.6696	0.6780	—
פרנק צרפתי	1	0.20	0.22	0.2096	0.2122	0.2110
גילדן הולנדי	1	0.58	0.61	0.5932	0.6006	0.5971
פרנק שווייצרי	1	0.80	0.84	0.8127	0.8228	0.8164
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2067	0.2093	0.2080
כתר נורווגי	1	0.19	0.20	0.1956	0.1980	0.1972
כתר דני	1	0.18	0.19	0.1806	0.1829	0.1814
מרק פיני	1	0.28	0.30	0.2867	0.2903	0.28
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0709	1.0842	1.0790
דולר אוסטרלי	1	0.99	1.07	1.0304	1.0432	1.0398
ראנד דר. אפריקני	1	0.36	0.61	0.6023	0.6098	0.6017
פרנק בלגי	10	0.32	0.34	0.3268	0.3309	0.3292
שילינג אוסטרי	10	0.93	0.98	0.9508	0.9626	0.9574
לירה איטלקית	1,000	0.96	1.02	0.9758	0.9880	0.9795
ין יפני	100	0.87	0.92	0.8903	0.9014	0.8963

ההסכם להבראת קופ"ח ייחתם עד סוף השבוע

מאת כתבנו לענייני ההסתדרות

ההסכם להבראת קופת־חולים בין הממשלה, ההסתדרות והנהלת הקופה ייחתם עד סוף השבוע.

ההסכם, המבוסס על דו"ח גריש, גובש על־ידי צוות מטעם ההסתדרות בראשות יו"ר האגף לבטחון סוציאלי, דב פלג, והממונה על התקציבים באוצר, אהרון פוגל.

על־פי ההסכם, העובר עתה את הליטוש המשפטי הסופי, תמכור קופת־חולים נכסים בשווי של 50 מיליון דולר ותקבל מענק ממשלתי בסכום של 25 מיליון דולר והסתדרותי בסכום של 15 מיליון דולר. כמו כן תקבל הקופה הלוואה ממקורות בנקאיים הכוללת מחיקת ריבית בסכום של 25 מיליון דולר.

קופת חולים התחייבה לצמצם את כוח האדם בכ־1700 איש במשך שנתיים. כמו־כן סוכם בין הצדדים להקים ועדת מעקב שתדאג לקיום פרטי ההסכם.

נעצרו חשודים בתקיפות על רקע יריבות דתית ברצועה

13 מתושבי רצועת עזה נעצרו אור לאתמול בבוקר כחשודים בתכנון תקיפות של אזרחי הרצועה על רקע יריבות בין פלגים דתיים קיצוניים.

בידי העצורים היו מוטות ושרשראות ברזל, שלהערכת המשטרה נועדו לתקיפת יריביהם.

סמוך לשעה 00.30 עצרו שוטרים שתי מכוניות, שהיו בדרכן לעבר רפיח. במכוניות נסעו 11 אנשים, תושבי עזה, חאן יונס ומחנות הפליטים, אשר הצהירו באוזני השוטרים, כי הם נוסעים לחפש עבודה ברפיח. בין נוסעי המכוניות היו סטודנטים אחדים ממכללת „אל אזהר" בעזה, המזוהים עם אחד הפלגים הדתיים הקיצוניים והאלימים ברצועה. חיפוש שנערך במכוניות העלה, כי הנוסעים החזיקו ברשותם שלשלאות ברזל ומוטות ברזל כבדים. חלקם מחודדים בקצותיהם. כל 11 נוסעי המכוניות נעצרו לחקירה, בחשד שהיו בדרכם לחסל חשבונות עם יריבים מקבוצה דתית קיצונית אחרת ברפיח. זמן קצר קודם לכן נעצרו גם שני תושבי עזה, כחשודים שתקפו ופצעו תושב אחר, על רקע של חילוקי דעות בענייני דת.

איומים ומעשי אלימות

ברצועת עזה פועלים שמונה זרמים דתיים קיצוניים מרכזיים. אירגונים אלה מפעילים איומים כלפי תושבי הרצועה ואף נוקטים נגדם פעולות אלימות ביותר, בדרישה ליתר הקפדה על חוקי האיסלם. בין היתר הם דורשים מהתושבים שלא ללבוש לבוש מערבי, אלא לבוש מסורתי, ודרישה זו אלימה במיוחד כלפי נשים. הקיצוניים פוגעים בחנויות העוסקות במימכר מכשירי טלוויזיה ובהשכרת קלטות וידיאוטייפ, הם מפסיקים מסיבות חתונה בטענה שבמהלכן עוברים החוגגים על איסורי דת האיסלם, מציתים חנויות המוכרות משקאות משכרים וכן בתי־קפה ומטילים את חיתתם על כל תושבי הרצועה.

מאבקים אלה בין הארגונים הדתיים מלווים גם בפיגועים הדדיים במסגדים, שאחדים מהם אף פוצצו במטעני חומר נפץ. (עתי"ם)

שחל: יש אפשרות ריאלית לאספקת חשמל למצרים

מאת רפאל גאון, כתבנו בדרום

אספקת חשמל מישראל למצרים, שבה הפער בין הצרכים לבין התשתית לייצור החשמל הולך וגדל — היא אפשרות ריאלית בהחלט בתנאים פוליטיים מסויימים ביניהם, למשל סיום פרשת טאבה.

השר משה שחל, שאמר אתמול דברים אלה לכתבנו הוסיף, כי אספקת חשמל מישראל מצרים איננה משאלת לב בלבד אלא אפשרות מעשית שאפשר לדון בה.

שחל אמר, כי הוזמן למצרים ובביקור שם יועלה נושא זה ונושאים אחרים לשיתוף פעולה בין שתי המדינות.

שחל סייר אתמול בתחנת מיתוג (טרנספורמציה) ההולכת ומוקמת ליד כפר מנחם, שצריכה לקלוט, לאגור ולספק אנרגיה שתגיע מתחנת הכוח רוטנברג המוקמת באשקלון. הפרוייקט, שיכלול עוד תחנה דומה בפתח־תקווה, יסתיים באוקטובר 1988 ויעלה 120 מיליון דולר. זהו שלב ראשון שהמשכו עד לכינרת יושלם אח"כ.

בפלילים

נאשם ברצח אשתו בהרעלה, חנק ושריפה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

האלך עבד אל־האדי פאלח מחמוד בן 23 מאום אל־פחם נעצר אתמול עד תום ההליכים נגדו בהוראת השופט המחוזי בחיפה, אליעזר דר נר, לאחר שהוגש נגדו כתב־אישום בגין רצח אשתו בהרעלה, חנק ושריפה.

בכתב־האישום נטען, כי הנאשם ואשתו התגוררו יחד עם בנם בן השנה וחצי בבית בודד באום אל־פחם. לדברי התביעה, היו בני הזוג מסוכסכים תקופה ארוכה וב־7 באפריל השנה הרעיל הנאשם את אשתו בחומר הדברה מסוג „מטאסיסטוקס" כדי לגרום למותה. לאחר שהרעיל את אשתו, טוענת התביעה, עזב הנאשם את הבית ויצא למרכז אום אל־פחם. כאשר שב לביתו ונוכח לדעת כי אשתו עדיין בחיים, לפת את צווארה וחנק אותה עד שנפחה את נשמתה. לאחר מכן שפך הנאשם על גופתה של אשתו נפט והצית אותה במטרה להסוות את הרצח, כדי שייראה כאילו שלחה יד בנפשה.

התביעה טענה, כי הנאשם רצח את אשתו מבלי שקדמה לכך התגרות מצידה.

עד התביעה נבחר מדפי „על המשמר"

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

ד"ר יריב בן־אליעזר, מרצה לתקשורת המונים באוניברסיטת תל־אביב, היה אתמול עד התביעה הראשון במשפט המתנהל בבית־משפט השלום בנתניה ב„תקרית הסטירה" שנתן ראש עיריית פתח־תקווה, דב תבורי, לפעיל תנועת „כך", עצמון רוזנברג.

בעקבות אותה תקרית בשבתרבות בפתח־תקווה בנובמבר 1985, כתב בן־אליעזר מאמר ב„על המשמר" בנושא נגעות והתייחס לתקרית הסטירה בביקורתיות. בעקבות אותו פירסום הוזמן בן־אליעזר להעיד על־ידי התביעה.

בבית־המשפט סיפר בן־אליעזר, כי מצא את עצמו כמו בסיפור קאפקאי והגיב על האירוע ב„על המשמר". לדעתו היתה תגובתו של ראש העיר מאוחרת, משום שסטר לעצמון רוזנברג כאשר באולם כבר השתרר שקט. בן־אליעזר אמר, כי התקרית לא היתה לרוחו וכי עמד לצאת מן האולם. אולם חברים שיכנעו אותו להישאר.

אחריו העיד עצמון רוזנברג ואמר, כי בעת שתבורי סטר לו היו מחיאות כפיים באולם והוא חש עצמו חסר אונים. ראש העיר התפרץ ברגע של שקט וסטר לו ללא פרובוקציה מצידו, אמר עצמון.

מזכור, סטר תבורי לעצמון לאחר שבמהלך כל הראיון עימו הופרע בקריאות ביניים על־ידי עצמון רוזנברג וחבריו.

קורבן ההתנקשות מלוד נפטר מפצעיו

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

יעקב כהן מלוד, שנורה במוצאי שבת על־ידי אלמונים, נפטר אתמול מפצעיו בבית־החולים „אסף הרופא".

כהן בן ה־35, בעל עבר פלילי, הובא לבית־החולים על־ידי שני אלמונים שטענו כי מצאוהו מוטל פצוע בחוף הים בראשון־לציון ונעלמו מהמקום.

חקירת המשטרה העלתה, כי האיש נורה בדירה ברחוב אינשטיין בלוד. חוקר שהופקד על שמירתו בבית־החולים הצליח להציל מפיו תאור מפורט של המתנקשים וסיבות ההתנקשות.

מסתבר כי כהן שימש כ„פושר" (ספק סמים) אצל משפחה ידועה בלוד ובמשטרה מעריכים כי הוא נורה על רקע חוב כספי למשפחה. בידי המשטרה מצויים שני צעירים תושבי לוד שנעצרו שלשום כחשודים בהתנקשות בחייו.

הובא בטעות לבית־המשפט וברח מהניידת

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

אסיר שהובא אתמול בטעות לבית־המשפט לדיון על בריחה ממאסר קודם, הצליח להשתחרר מכבליו פעם נוספת וברח.

האסיר רני סויסה, בן 23, שנשפט ל־6 שנים בגין שוד ובריחה ממאסר והוא מרצה את עונשו בכלא שאטה. לפני מספר ימים הובא האסיר לבית־המעצר בכלא איילון, כדי להביאו בפני שופט בבית־המשפט ברמלה. אתמול בבוקר, בעת שהוסע בניידת לבית־המשפט ברמלה, הצליח לברוח, אך נתפס מיד. אנשי הליווי רדפו אחריו, ירו באוויר ולבסוף תפסוהו.

האסיר הובא לבית־המשפט, שם התברר כי נשפט כבר על הבריחה הקודמת והעונש שקיבל נכלל בתקופת המאסר שהוא מרצה באשמת שוד.

זכו בלוטו

בהגרלת הלוטו מספר 24/86 עלו בגורל המספרים הבאים: 9, 15, 17, 28, 32, 42, והמספר הנוסף — 55.

טלקס

● **רוכלי מחנה יהודה תרמו 8000 ש"ח לצה"ל**

בעלי הדוכנים בשוק מחנה יהודה הביאו השבוע שי לראש העיר טדי קולק – טנא ובו תרומות בסך 8000 ש"ח. הם ביקשו ממנו להעביר את הכסף לצה"ל ואמרו כי הם רוצים לאמץ יחידה צבאית.

היוזמה להתרמה הספונטנית באה בעקבות משדר טלוויזיה בו התנצחו ראש עיריית ירושלים וראש עיריית תל־אביב בשאלה איזו עיר תרמה יותר לשירותרום. „ברצוננו להכריע את הכף לטובתנו" — אמרו בעלי הבסטות לראש העיר.

בצלאל עמיקם

● **אבן פינה לקריית־תרבות בנס־ציונה**

טקס הנחת אבן פינה לקריית־התרבות ע"ש יעקב פולנס נערך אתמול בנס־ציונה. בקריה יוקמו היכל תרבות ובו 750 מקומות ישיבה, ספריה עירונית המכילה עד 100 אלף ספרים וכתבי עת, קונסרבטוריון עירוני, אולם רב־תכליתי להרצאות, מסיבות וכי־נוסים, מרכז יום לקשיש, מרכז לגיל הרך וככר עירונית.

ראש המועצה, ניסן קרופסקי, אמר, כי יותר ממאה שנה חיכתה נס־ציונה לפיתוחם של פרוייקטים חשובים אלה, אשר אמורים לתת מענה לצרכי התושבים ולהקנות מימד חדש לחיי התרבות, הקהילה ואיכות החיים במושבה.

זהבה מוזס

פולדי (אליעזר) זנד

30 לפטירתו

פולדי נולד לפני 74 שנה בכפר פרומוסול בבוקובינה, רומניה. כ־חניך השומר הצעיר, לאחר הכשרה בעיר יאסי, עלה ארצה ב־1932 עם גרעין קיבוץ „מלט" שקבע את מושבו בנס־ציונה.

שנתיים לאחר מכן התחתן ועזב הקיבוץ, יחד עם רעייתו, מיצי. עבר לת"א, ל־52 שנות עמל, אהבה ורעות, פשטות, צניעות ועזרה לזולת.

ביתם של מיצי ופולדי היה — ונשאר — בית פתוח ומקבל אורחים, חברים ומכרים, יהודים וערבים. כך נהגו כשגרו בדירה בת־חדר אחד, וכך גם בביתם בשכונת יד־אליהו.

הדלת של פולדי — פועל בעל הכרה, נאמן לדרכו ולעקרונותיו עד יומו האחרון — כמעט לא נסגרה.

פולדי נהג להביע בגלוי את רעיונותיו הפוליטיים, אפילו במחיר פגיעה במעמדו ובקידומו בעבודה. מעל יובל שנים התנסה בעבודה קשה כפועל בניין וסולל כבישים ומוביל דיפוזי לכיבוש העבודה העברית. אחר־כך, משך 21 שנה, היה בוחן ורב־בוחן במשרד הרישוי, עם יציאתו לגמלאות ועד פטירתו לפני 30 יום, המשיך לעבוד כבוחן רכב. ועדיין לא מנינו הכל: ארבע שנים שירת פולדי בצבא הבריטי כנהג תובלה. היה חבר ב„הגנה" וגוייס לכל תקופת מלחמת השחרור.

אוהב אדם היה פולדי. איש שיחה בעל תבונה וחוכמה עממית. נכון לחלוק עם אחרים במעט שיש. את הציר תחביבו מימי נעוריו. לא זנח שנים ארוכות. היה גומע מרחקים בצעדיו, ולידו כלבתו הנאמנה.

בשנים האחרונות רווה פולדי נחת רבה מנכדותיו ומנכדיו וטיפח בשקידה גינה נאה ליד ביתו. הוא נפרד מהעולם כפי ששאף תמיד — בביתו, ליד אשתו ואוהבת, ללא מכאובים. ברגע אחד, כי ליבו הרחב שוב לא יכול היה לשאת בעומס.

היית שלום, איש אציל וישר־דרך, צנוע ואוהב כל.

שלום לעפרך.

המשפחה

עם אלי וצפי רז, המשפחה וקיבוץ שובל
משתתפים באבלם במות
הילה
קיבוץ רמת־השופט

למשפחת אייזנר בקיבוץ שובל
איתכם באבלכם הכבד בהילקח
הילה
בטרם עת
קיבוץ בית־קמה

אנו משתתפים בצערם של חברנו
יגאל לפידות ומשפחתו במות האח
אליאס לפידס ז"ל
נפטר בבואנוס איירס, ארגנטינה, ב־12.6.86
בית געש

במלאות שלושים לפטירתו של יקירנו
ראובן כהן ז"ל
נעלה לקברו לגילוי המצבה ביום חמישי 19.6.86, בשעה 16.00.
נעלה את זכרו בו ביום בשעה 17.00, בבית חביבה.
המשפחה
וקיבוץ מענית

לחברנו ארנסט לביד והמשפחה
משתתפים באבלכם במות האח
יונה לנסברג ז"ל
בית הזורע

כואבים ואבלים עם טרי ישעיהו והמשפחה על
הילה
שנפטרה בדמי ימיה
חניכי ועובדי
מוסד חינוכי „מבואות הנגב"

לטרי, לישעיהו אייזנר וקיבוץ שובל
אתכם באבלכם הכבד בהילקח בתכם
הילה
קיבוץ דביר

אנו משתתפים באבלם של חברנו
יושקו וייס ומשפחתו
עם פטירת
האח בניכר
קיבוץ דליה